

2008. NOVEMBER 17., HÉTFŐ

ELNÖKÖL: PÖTTERING ÚR

elnök

(Az ülést 17.00-kor megnyitják.)

1. Az ülészak folytatása

Elnök. – Az Európai Parlament 2008. október 23-án felfüggesztett ülését újra megnyitom.

2. Köszöntés

Elnök. – Hölgyeim és uraim, az EuroMedScola tegnap és ma fejezte be programját itt Strasbourgban. Nagy örömünkre szolgált, hogy itt üdvözölhattük az euro-mediterrán térségből, azaz a Mediterrán Unióból érkező több mint 250 16–18 éves fiatait, amely szervezet az EU 27 tagállamát és régióbeli partnerországainkat egyesíti, összesen 37 országot.

A résztvevők most foglalták el helyüket a karzaton. Az elmúlt két napban a legkülönbözőbb témákat vitatták meg, többek között a környezetvédelmet, a bevándorlást, az egyenlőséget, az állampolgárok szerepét, az oktatást és még sok más kérdést. Az Európai Unió és a Földközi-tenger déli partvidékének országai közötti együttműködés nyilvánult meg ebben a programban.

Izraelből, Palesztinából, az arab országokból és az Európai Unió minden országából voltak itt tanulók, és nagy örömmel üdvözlöm a karzaton ülő fiatal barátainkat. Fantasztikus rendezvény volt ez, és boldog vagyok, hogy lehetőségem volt találkozni veletek. Még egyszer, szeretettel üdvözöllek benneteket az Európai Parlamentben.

3. Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása: lásd a jegyzőkönyvet

4. A Parlament tagjai: lásd a jegyzőkönyvet

5. Mandátumvizsgálat: lásd a jegyzőkönyvet

6. A bizottságok és a küldöttségek tagjai: lásd a jegyzőkönyvet

7. Együttdöntéssel elfogadott jogi aktusok aláírása: lásd a jegyzőkönyvet

8. Helyesbítések (az eljárási szabályzat 204a. cikke): lásd a jegyzőkönyvet

9. Sürgősségi eljárásra irányuló kérelem: lásd a jegyzőkönyvet

10. Dokumentumok benyújtása: lásd a jegyzőkönyvet

11. Szóbeli választ igénylő kérdések és írásbeli nyilatkozatok (benyújtás): lásd a jegyzőkönyvet

12. Tárgytalan írásbeli nyilatkozatok: lásd a jegyzőkönyvet

13. Petíciók: lásd a jegyzőkönyvet

14. A Parlament álláspontjaival és állásfoglalásaival kapcsolatos további intézkedések: lásd a jegyzőkönyvet

15. Megállapodások szövegeinek a Tanács általi továbbítása: lásd a jegyzőkönyvet

16. Előirányzatok átcsoportosítása: lásd a jegyzőkönyvet

17. Ügyrend

Elnök. – Szétszöttünk a mai ülés napirendtervezetének végleges változatát, amelyet az Elnökök Értekezlete készített 2008. november 13-i ülésén az eljárási szabályzat 130. és 131. cikke alapján. Kérelem érkezett a tervezet módosítására a következők szerint.

Szerda:

Az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja kérte, hogy a Tanács és a Bizottság az autóipar helyzetéről szóló nyilatkozata a holnapi napirendben kapjon helyet. Megjegyzendő, hogy ha ezt a napirendi pontot áthelyezzük, akkor a tagállamokban folytatott környezetvédelmi ellenőrzések minimumkövetelményeiről szóló ajánlás felülvizsgálatával kapcsolatban feltett, szóbeli választ igénylő kérdést át kell tenni a csütörtöki napirendbe.

Hannes Swoboda, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, biztos vagyok benne, hogy itt a Házban mindenki tudatában van annak, milyen nehéz helyzetben van ma az Európai Unió autóipara, részben az Egyesült Államok autóiparának válsága miatt. Ezért nagyon is ésszerű lenne, hogy a Bizottság nyilatkozatot tegyen arról, miként is látja a válságot, milyen lehetséges megoldásokat lát, ideértve például az állami támogatásokat, milyen versenyszabályokat kell betartani és így tovább. Véleményem szerint ez fontos kérdés.

Hozzá szeretném tenni viszont, hogy nem áll szándékunkban gyengíteni vagy akár halogatni az autóiparra vonatkozó környezetvédelmi célkitűzéseket. Még mindig ragaszkodunk e környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához és érvényre juttatásához, ugyanakkor arra is lehetőséget kell teremtenünk itt, hogy a Bizottság képviselőjével megvitassuk az autóipar gazdasági nehézségeit. Ez az egyik fontos ügyünk, és remélem, hogy támogatást nyerünk hozzá.

(A Parlament elfogadja az indítványt)

(Az ügyrendet a módosítás szerint elfogadják.)⁽¹⁾

*
* *

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Elnök úr, az eljárási szabályzat alkalmazására irányuló kérelem keretében az eljárási szabályzat 7. cikkével összhangban sajnálatomnak adok hangot, hogy a Lehne-jelentést, amelyet eredetileg ma vitattunk volna meg, és amely kollégám, Frank Vanhecke úr mentelmi jogával foglalkozik, levették a ma esti ülés napirendjéről. Így nem kerül sor vitára, szemben az eredeti napirendben előirányzottakkal.

Másrészt tiltakozom amiatt, hogy Lehne úr a jelentés bizottsági vitáját követően megtagadta e jelentés elküldését a szóban forgó személynek, azt állítva, hogy azt a plenáris vita után bocsátják a rendelkezésére. Maga a téma azonban terjedelmes műsoridőt kapott a VRT belgiumi tévécsatornán, szóval úgy tűnik, hogy azt kiszivárogtatták. Ezért szeretném megtudni, hogy ugyanazon este a belga televízióban miként tudtak beszélni erről a bizalmas jelentésről, amelyet maga az érintett személy sem tudott átolvasni, és amely láthatóan korántsem olyan titkos.

Elnök. – Tudomásul vesszük a megjegyzését. Nem tudom és nem is fogom megnyugtatni Önt, csak azt mondhatom Önnek, hogy még azok a levelek is néha nyilvánosságra kerülnek, amelyeket magam írok, és amelyeket a személyzetem teljesen bizalmasan kezel. Ez a helyzet nem csak Önt érinti, mindenesetre igen sajnálatos. Tudomásul vettük megjegyzését, és meg fogjuk vizsgálni az ügyet.

18. Egyperces felszólalások fontos politikai kérdésekben

Elnök. – A következő napirendi pont az egyperces felszólalások fontos politikai kérdésekben.

⁽¹⁾ Az ügyrend további módosításait lásd a jegyzőkönyvben.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). - Elnök úr, az Európai Parlament 2008. december 4-én és 5-én vitatja meg a 2003/87/EK irányelv módosítására irányuló javaslatcsomagot, amely az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszerét érinti a 2013–2020. közötti időszakban.

A javaslat már 2013-tól óriási mértékben növeli az árverésre bocsátott egységek mennyiségét. Míg ma a kibocsátási egységek 90%-át ingyenesen kiosztják az ipari létesítményeknek, addig az új irányelv szerint 2013-tól a teljes körű árverés a kötelező.

Románia esetében ez rendkívül súlyos következményekkel jár a gazdaság egészére nézve, és komolyan sújtja majd az ipart. Sok ipari vállalatnak harmadik országba kell majd áttelepülnie, ami növeli az árakat és lelassítja Románia infrastrukturális fejlesztési projektjeit. Ezért kérem azt, hogy a romániai iparágak az egész időszakra vonatkozóan ingyen kapják meg CO₂-kibocsátási egységeiket.

Miguel Angel Martínez Martínez (PSE). – (ES) Elnök úr, tegnap éjjel francia felségterületen egy közös és rendkívül gördülékenyen folyó művelet során francia és spanyol biztonsági erők letartóztatták az ETA egyik fő és talán legvérszomjasabb vezetőjét, Txerokit, aki után már több mint hat éve nyomoztak különböző gyilkosságok és támadások miatt.

Az ilyen ügyekben szükséges óvatosságot fenntartva úgy gondolom, ez nagyon jó hír, és biztos vagyok benne, hogy a Ház is osztja elégedettségünket, ami kárpótol minket azért az ellenszenvért, amit akkor éreztünk, amikor e szervezet bűncselekményeiről kellett beszélnünk.

Ez nagyon súlyos csapás a terrorista szervezet számára, és gratulálnunk kell a biztonsági erőknek, valamint Franciaország és Spanyolország kormányainak és népének a művelet sikeréhez. Gratulálnunk kell magunknak is azért, hogy példát mutattunk a nemzetközi együttműködésről, amely a terrorizmusellenes harc alapvető eszköze.

Végezetül, elnök úr, azt kell mondanom, hogy a terroristáknak tudniuk kell, ez lesz a sorsuk: letartóztatják és átadják őket a bíróságoknak, és börtönben töltött évekkel kell fizetniük bűncselekményeikért, legalábbis azokért, amelyek bizonyítást nyernek.

Viktória Mohácsi (ALDE). – (HU) Köszönöm, elnök úr. Kedves képviselőtársak! Lassan 10 hónapja, hogy az Európai Parlament elfogadta közös állásfoglalását, amelyben EU-s romastratégiát kér az Európai Bizottságtól. A Bizottság egy munkaanyagon, úgynevezett „staff working document”-en kívül nem állt elő semmilyen nívóval még a történelminek nevezett EU–roma csúcstalálkozóra sem.

Mindezek közben Koszovóban még mindig ólomszennyezett, életveszélyes telepeken laknak a romák, mindezek közben Magyarországon ezen időszak alatt kilenc településen roma családok házai ellen követtek el támadásokat Molotov-koktéllal vagy lőfegyverrel. Ennek a legutóbbi és mélységesen szomorú állomása Nagycséc, ahol a lángoló házból menekülni próbáló két romát rideg kegyetlenséggel, sörétes puskával agyonlőtték.

Mindeközben Olaszországból, civil szervezetek jelentései alapján, az elmúlt hónapok rendőri brutalitásai és romaellenes hangulata miatt közel 30 000 roma menekült el. Ehhez párosul a jelenlegi gazdasági válság, amely – ne legyenek kétségeink – leginkább a leszakadt, mélyszegénységben élő rétegeket és a romákat fogja sújtani. Emlékeztetnék minden felelős politikusra, hogy ezért is kell az európai romastratégiát megalkotni. Köszönöm szépen.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Elnök úr, a lengyelországi Augustów városa körüli környezeti problémáját szeretném felvetni. Az elhúzódó várakozás az Európai Bíróság ítéletére egyben azt is jelenti, hogy további halálos közúti balesetek történnek, amelyek a gyalogosokat érintik. Évente mintegy kétmillió áruszállító jármű halad át a városközponton. Annak ismeretében, hogy Podlasie régióban számos projekt folyik a természetvédelmi területekkel kapcsolatban, az Európai Bizottság döntése, hogy befagyasztja az összes útépitési beruházást, megfosztja a térséget a további fejlődés lehetőségétől.

Az Európai Bizottság döntése azt jelenti, hogy a térség egy skanzenné válik, ami látványos turisztikai látnivalóvá teszi a régiót. Azonban azzal, hogy a környezetvédelemre hivatkozva minden áron elutasítják az augustóvi környezeti, miközben figyelmen kívül hagyják az emberek igényeit, megfosztják Északkelet-Lengyelország lakosait a fejlődés lehetőségétől és a méltóság teljes élettől. Az Európai Bizottságnak figyelembe kell vennie ezt. A természetet védeni kell, de nem emberi életek árán.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Tisztelt elnök úr! „Irgalmasságot akarok és nem áldozatot” – visszhangzik lelkünkben Jézus szava, amikor a világban elharapódzott sok erőszakossággal és kegyetlenséggel találkozunk.

A terror és az erőszak még fájdalmasabb, hogyha azt a fundamentalista vallásosság vagy a vallási kizárólagosság nevében követik el.

Éppen ezért tiltakoznunk kell annak a dél-szómáliai 13 éves gyermeklánynak a brutális kivégzése ellen, akit minekután három férfi megerőszakolt, a lázadók iszlám bíróságának az ítélete alapján megköveztek. És tiltakoznunk kell az iraki kisebbségi keresztények üldözése ellen, akiknek ezreit úzták el lakóhelyükről Moszulból és vidékéről a militáns síták.

Európai kereszténységünk, a vallási tolerancia és az ökumenikus testvériség szellemében az Európai Közösségnek fel kell emelnie szavát, és cselekednie kell a vallási erőszak áldozatainak és üldözötteinek védelmében.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Portugáliában a munkavállalók a legkülönbözőbb ágazatokban küzdenek jogaikért. Szolidaritásunkat kívánjuk kifejezni mindazok felé, akik küzdenek. Különösen támogatjuk a tanárok bátor harcát és azt a megindító tüntetést, amelynek keretében az ország minden részéről 120 000 tanár gyűlt össze Lisszabonban, november 8-án. Ez a második nagy demonstráció hat hónapon belül, amely a szakmában dolgozók mintegy 80%-át vonta be. A tüntetést más események is követték, amelyek célja annak kinyilvánítása volt, hogy a tanárok eltökéltek az állami iskoláztatás védelme mellett, és küzdenek méltóságukért és munkájuk megbecsüléséért, ami elengedhetetlen a fiatal generációk képzéséhez, valamint Portugália fejlődésének és előrelépésének biztosításához – Portugália ugyanis az egyik legrosszabb iskolai eredmény szintet tudhatja magáénak az Európai Unióban.

Támogatjuk az aljostreli Pirites Alentejanas vállalat munkavállalóinak a bányászati tevékenység szüneteltetése ellen folytatott küzdelmét is, amiről hat hónappal a tevékenység újrakezdését követően döntöttek multinacionális szinten, több mint 600 embert téve ezzel munkanélkülivé. Sürgős intézkedéseket kell tenni, hogy megelőzzük a munkanélküliség súlyosbodását ebben a hátrányos helyzetű térségben, és megakadályozzuk, hogy az ország még szegényebbé váljon.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Elnök úr, szeretném tájékoztatni a Parlamentet, hogy az elmúlt három napban – november 14-től 16-ig – az Európai Unió egyik tagjelölt országának haditengerészete megjelent Görögország kontinentális talapzatán, megszállva tartva azt. Nem az a szándékom, hogy védelmembe vegyem Görögországot. A görög kontinentális talapzat Európa kontinentális talapzatának is része, én pedig semmilyen törődést nem látok Európa részéről, hogy védelmezze szuverén jogait a térségben.

Vajon egy ország, amely ilyen magatartást tanúsít, és ilyen szándékokkal, ilyen otrombán lép fel, hogyan csatlakozhat Európához, és hogyan vehetjük tervbe ezen ázsiai ország befogadását Európába, amikor az így viselkedik?

Irena Belohorská (NI). – (SK) Tavaly októberben írásbeli nyilatkozatban figyelmeztettem a Magyar Gárda nevű szélsőséges jobboldali szervezet megjelenésére. Sajnálatos módon a magyar hatóságok fellépésének elmaradása, összekapcsolódva európai szintű közömbösségünkkel, meghozta gyümölcsét. A fasiszták immár sikerült Szlovákiába is exportálni.

Nem nézhetjük tétlenül az elmúlt két hét provokációit. November 8-án az egyik szlovák városban, Királyhelmeceken a magyar szervezet 28 tagja egy fasiszta egyenruha utánzatát viselve vonult fel, és koszorút helyezett el a háborús áldozatok emlékére, amelyen a következő provokatív felirat volt olvasható: „*Hiszek Magyarországot feltámadásában*”. Megdöbben, hogy a szlovák hatóságok beavatkozása visszhang nélkül maradt Európában.

Hogyan lehetséges az, hogy éppen akkor, amikor Európa a Kristályéjszaka 70. évfordulójáról emlékezik meg, egy tagállam eltűri a területén az olyan szervezeteket, mint a „nyilasok”, a Magyar Gárda, a Jobbik vagy a Hatvannégy Vármegye Mozgalom? Tényleg közömbösek lehetünk azzal szemben, hogy semmibe vesszük a második világháború több millió áldozatát, vagy azzal szemben, hogy fasiszták masírozhatnak végig egyik tagállamunk városán?

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Az egykori Csehszlovák Köztársaságban lezajlott bársonyos forradalom 19. évfordulója alkalmából engedjék meg, hogy hangot adjak aggodalmamnak a jelenlegi szlovák kormány politikájával kapcsolatban, különösen a gazdaság terén, amelynek körvonalai nagyon hasonlítanak az 1989 novembere előtti időszakéhoz.

Egy egészséges piaci rendszerben elfogadhatatlanok a magánszektor teljes politikai irányítására törekvő próbálkozások és az olyan mértékű állami szabályozói beavatkozás, mint amit a jelenlegi kormány alkalmaz. Az árszabályozási jogszabályok és a büntetőjog szabályai módosításával megnyitották az utat az új

árszabályozás előtt az euróra való áttérés kapcsán, ami alapján akár három évig terjedő börtönbüntetést is kiszabhatnak a kiskereskedőkre és a szolgáltatókra.

Az energiaárak emelésével kapcsolatban hozott intézkedéseken túl a kormány különböző populista bejelentésekkel és fenyegetésekkel állt elő, megpróbálva kisajátítani az energiaszektor számos magánvállalatát, továbbá javaslatokat terjesztett elő olyan kemény, bizonytalan és mesterséges szabályozási intézkedésekre, amelyek úgynevezett általános gazdasági érdekből magánvállalatok ellen irányulnak.

A pénzügyi válság és a gazdasági recesszió megoldásának ürügyén a fent említett intézkedések meg fogják akadályozni a további létfontosságú liberalizációt, torzítják a piaci környezetet és elriasztják a potenciális befektetőket.

Marek Siwiec (PSE). – (PL) Elnök úr, november 14-én Poznańban, ahogy minden évben, megtartották az egyenlőség menetét. Fiatal kollégáim egy csoportja, a Fiatal Szociáldemokraták Szövetségének tagjai is részt vettek a felvonuláson. Jelszavuk ez volt „*Sokszínűség: igen – Intolerancia: nem!*”. Ez része annak a szélesebb körű kampánnak, amelyet az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja indított Európa-szerte a tolerancia témájában, és amely immár több hónapja folyik. A demonstráció után egy tucatnyi huligán megtámadta a csoportot, megverte a csoport tagjait és darabokra tépte az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának logójával ellátott zászlókat. Az egyik áldozatot kórházba kellett szállítani. Elvárom, hogy a lengyel hatóságok kutassák fel az incidensért felelős személyeket, és büntessék meg őket. Elvárom, hogy a politikai élet szereplői egyetemesen ítéljék el a politikai huliganizmust, amely a párbeszéd helyébe akar lépni.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Elnök úr, pénteken véget ért Nizzában a sebtében összehívott EU–Oroszország csúcstalálkozó, amelyre azért került sor, hogy lehetővé tegyék a G20 találkozáson való részvételt. Az Európai Unió lényegében úgy döntött, hogy megújítja az Oroszországgal a partnerségi rendszerről folytatott tárgyalásokat, és ezzel szembement saját döntésével, mégpedig azzal, amelyet idén szeptember 1-jén hozott, hogy nem tárgyal Oroszországgal, ha az orosz csapatokat nem vonják vissza Grúzia megszállt területeiről. Az Európai Unió úgy viselkedik ebben az ügyben, mint egy öregember, aki pontosan emlékszik arra, hogy mit csinált 50 évvel ezelőtt, amikor életre hívták a Római Szerződéseket, ugyanakkor elfelejti a két hónappal ezelőtti cselekedeteit, amikor az EU ígéretet tett saját magának és Európának ebben a fontos kérdésben. Az EU most megfutamodik saját kötelezettségvállalása elől és félredobja azt, amit közösen fogadott el szeptember 1-jén.

Mindezek fényében felmerül a kérdés, hogy az emberi jogok – amelyekért az Európai Parlamentben oly gyakran állunk ki szerte a világon – vajon az olyan európai országokban is érvényesítendőek-e, mint Oroszország és Grúzia, amikor az Európai Unió egyszerűen Poncius Pilátusként viselkedik az ügyben.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, talán Önök is hallották, hogy immár véget ért a hulladékválság Campania régióban. Nos, ez nincs így: pár nappal ezelőtt Chiaianóban, amelyet Berlusconi egyik gyalázatos hulladéklerakójának szántak, 12 000 tonna azbesztet és toxikus hulladékot fedeztek fel. Hogy ez honnan származik, senki se tudja igazán.

Jelenleg Olaszországban érvényben van egy rendelet, amely egyértelműen ellentétes a többiek között az emberi egészséggel és a hatásvizsgálatokkal kapcsolatos valamennyi európai jogszabállyal. Sőt mi több, a helyzetet államtitokként kezelik, mivel ezeket a területeket tiltott területnek nyilvánították, és lehetetlen információt szerezni arról, hogy mi is történik ott.

Felszólítottuk a Bizottságot, hogy avatkozzon be; úgy véljük, ez a kötelessége, hiszen mindenkit veszélyeztet az a 10 000 tonna azbeszt és toxikus hulladék, ami ott fekszik kint a szabad levegőn. Reméljük, Dimas biztos intézkedni fog, mégpedig nyilvánosan.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Elnök úr! Megengedhetetlen, hogy a szlovák-magyar kapcsolatok a szélsőséges erők szándékai szerint alakuljanak. Határozottan elítéljük a két nép viszonyának megromlását, mert ismerjük a tetteiket. Szlovákiában a kormánypárt, a Szlovák Nemzeti Párt szítja a feszültséget kisebbségellenes gyűlöletbeszédeivel, nemzetgyalázó kirohanásaival, a magyarok becsméréseivel. Viszont Magyarországon ezeket a támadásokat nem a kormányerők, hanem parlamenten kívüli szélsőséges csoportok igyekeznek túlreagálni. Ez alapvető különbség.

Mindkét megnyilvánulást el kell ítélni. A két nép közti viszony elmérgesedésének egyik oka az, hogy a PES szemet hunyt a SMER koalíciós politikája felett, lovat adva az extrém, kifejezetten kisebbségellenes politikát folytató Szlovák Nemzeti Párt alá. Ezért nem volt helyes a PES döntése, amikor visszavette soraiba a SMER-t,

amely szabad teret biztosít a szélsőséges magyarelles megnyilvánulásoknak. Sajnos a pozsonyi kormánykoalíció nem ad esélyt a szlovák-magyar kapcsolatok javulására. Köszönöm.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Elnök úr, most nem akarok részletekbe bocsátkozni, de úgy gondolom, Duka-Zólyomi úr – akivel jó barátok vagyunk – igenis tudatában van annak, hogy az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja igen kritikus a koalícióval, különösen Slota úr pártjával szemben.

Eljött az ideje azonban – különösen a két miniszterelnök, Fico úr és Gyurcsány úr kifejezetten üdvözlendő találkozója után –, hogy úgy rendezzük az ügyeket, hogy a két ország békésen oldhassa meg problémáit, és ne engedjen teret a radikálisoknak. Egy dologban megegyezhetünk: nem szabad megengedni a radikálisoknak, hogy tovább mérgezzék a helyzetet. Ez mindenképpen érvényes Slota úr verbális radikalizmusára, de ugyanígy különösen a Magyar Gárdára. Felszólítom mindkét országot és mindkét miniszterelnököt, valamint a Ház összes pártját, hogy tegyenek meg mindent a radikálisok elcsendesítése érdekében, akadályozzák meg őket a határok eltorlaszolásában, és biztosítsák, hogy azok a békés szándékú emberek, akik védeni és támogatni kívánják a kisebbségeket, hallathassák hangjukat.

19. Köszöntés

Elnök. – Hölgyeim és uraim, nagy örömmre szolgál, hogy körünkben üdvözölhetem az egykori NDK első szabadon választott parlamentjének egykori képviselőiből álló csoportot, akik a karzaton foglaltak helyet.

E parlament bekerült a történelemlapokba, amikor megoldotta Németország újraegyesítését, majd röviddel később feloszlatta magát. A küldöttséget az akkori Volkskammer elnöke, Dr Sabine Bergmann-Pohl vezeti. Teljes szívemből üdvözlöm Önöket az Európai Parlamentben.

(Taps)

20. Egyperces felszólalások fontos politikai kérdésekben (folytatás)

Jim Higgins (PPE-DE). – Elnök úr, a gépjárművekbe szerelt eCall rendszer fontos előrelépés a segélyhívó szolgálatok támogatásában, hogy a lehető leggyorsabban a baleset helyszínére jussanak. Az eszköz azonosítja a baleset pontos helyszínét, hogy az orvosi, rendőrségi és tűzoltósági szolgálatok a lehető leggyorsabban jussanak el a helyszínre. Ez nagyon fontos a vidéki és elszigetelt térségekben, és különösen az egyéni gépjármű-balesetek esetében.

Az eCall számos uniós országban immár előírászerű készülék valamennyi új autóban. Viszont sajnálatos módon nem érhető el az én hazámban, Írországbán, ahol még mindig elfogadhatatlanul magas a halálos balesetek száma. Úgy vélem, a rendszert kötelezővé kellene tenni valamennyi tagállamban.

Életek megmentéséről van itt szó, ez a készülék pedig mindenképpen életet ment. Ezért szólítom fel a Bizottságot, ragaszkodjon ahhoz, hogy valamennyi tagállamban kötelezővé tegye e készülék beszerelését minden új gépjárműbe.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) A Szlovák Tudományos Akadémia Szociológiai Intézetének kutatása szerint a magyar származású szlovák lakosok büszkék arra, hogy a Szlovák Köztársaság állampolgárai. Ezt a véleményt osztja az emberek 70%-a, ami a legmagasabb százalékos arány a Szlovák Köztársaság történetében.

Ez az eredmény egyértelmű üzenetet közvetít, szemben néhány politikus állításával, akik megpróbálják meggyőzni Európát, hogy a szlovákiai magyar kisebbséget megkülönböztetik. Az Európai Parlament üléstermében néhány kollegám – ahelyett, hogy tárgyalasztalhoz ült volna – már két éve inkább egy olyan kommunikációs módszert részesít előnyben, amely még inkább radikalizálja a belpolitikai színteret.

Szeretném felkérni azokat, akik törődnek Magyarország és Szlovákia baráti egymás mellett élésével, hogy támogassák a két miniszterelnök erőfeszítéseit, akik szombaton találkoztak, hogy összehangolják küzdelmüket a szélsőségesek ellen, és a két országot a jószomszédi viszony felé vezessék.

Nagyra értékelem azt a tényt, hogy két nappal a tárgyalásokat követően a magyar miniszterelnök intézkedéseket fogadott el, amelyek változást hoznak majd a szélsőségesekkel szembeni jogszabályokban. Ez a leghatékonyabb fegyver azokkal szemben, akik ma a demokráciát fenyegetik ebben a régióban, és mégis büntetlenek maradnak.

Eoin Ryan (UEN). - Elnök úr, az EU sportról szóló fehér könyvének egyik kulcseleme a rasszizmus felszámolása, különösen a labdarúgó mérkőzéseken. Sajnos a rasszizmus újra felütötte fejét a Skót Labdarúgó Ligában, amit mindannyian nagyon sajnálunk. Néhány játékos, akik Írország színeiben játszanak, rasszista mocskolódást volt kénytelen elviselni, és kénytelen volt az „éhínség dal” éneklését hallgatni, ami óriási sértés, nem csak a játékosoknak, hanem az ír embereknek is.

Üdvözlöm, hogy a Skót Labdarúgó Liga és az egykori brit belügyminiszter, John Reid is fellép az ügyben. Azonban a rasszizmus sehol sem tűrhető meg, bárhol is üsse fel fejét, én pedig hiszek abban, hogy mindnyájunknak fel kell állnunk és ki kell mondanunk, hogy ez teljesen elfogadhatatlan és nem történhet meg, bárhol forduljon is elő.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Elnök úr, a múlt pénteki nizzai EU–Oroszország csúcstalálkozón arról határoztak, hogy az új partnerségi megállapodásról folytatott tárgyalásokat december 2-án újból megnyitják, annak ellenére, hogy néhány tagállam aggályainak adott hangot, továbbá bizonyos kérdések, mint amilyen a további fellépés Grúziában és a Kaukázusban, megoldatlanok maradtak.

Jelentős aggodalommal figyeltem az oroszországi fejleményeket. Elég rejtélyes módon a Duma most szavazta meg, hogy meghosszabbítja az elnök hivatali idejét hat évre. Az emberi jogokat továbbra is lábbal tiporják, amit Szvetlana Bahmina, Mihail Hodorkovszkij, az öt évre bebörtönzött üzletember alkalmazottjának ügye is szemléltet: a hatóságok továbbra is elutasítják idő előtti szabadon bocsátását a szibériai börtöntáborból, annak ellenére, hogy veszélyeztetett terhes. A tárgyalásokon az Európai Unió nem engedhet Oroszország energiaügyekkel kapcsolatos zsarolási kísérleteinek, és egyértelműen tisztázni kell az emberi jogi visszaéléseket.

József Szájer (PPE-DE). - (HU) Elnök úr, tisztelt Parlament. Az európai polgároknak az egyik legfontosabb joga a szabad mozgásnak a joga, és egy éve amikor megnyitottuk a schengeni határokat, az új tagországok számára furcsa akadályok jelentek meg az egyes határokon, így az osztrák-cseh, a magyar-szlovák vagy a magyar-osztrák határon is. Szülővárosom környékén egy „autóval behajtani tilos” táblát helyeztek ki az osztrák hatóságok egy olyan útra, amely autóval egyébként szabadon járható.

Éppen ezért, mivel ez a bosszantó akadály véleményünk szerint korlátozza az európai polgárok egyik legfontosabb jogát, a szabad mozgáshoz való jogot, szimbolikusan európai zászlóval takartuk le Karas és Járóka Livia képviselőtársaimmal ezt a táblát tiltakozásul ez ellen az akadály ellen, amely rengeteg bosszankodást okoz az ott élő embereknek.

Ma már nem a vasfüggöny ellen kell küzdeni, tisztelt képviselőtársaim – már többször behoztam ezt ide, ez az én városomnak a környékéről való vasfüggöny –, hanem néhány behajtani tilos tábla ellen, de azt gondolom, hogy európai szellemben el kell érünk azt is, hogy ezek is eltűnjenek onnan.

A magyar-szlovák konfliktushoz csak annyit, hogy akkor lenne hiteles azoknak a tiltakozása a szélsőségek ellen, hogyha ezt akkor is megtették volna, amikor Ślota, a koalíciós pártnak a tagja magyarellenes kijelentéseket tett és a magyaroknak Szlovákiából való kizorítását követelte.

Kristian Vigenin (PSE). - Elnök úr, az idén emlékezünk meg a *Kristályéjszakán lezajlott* mészárlás 70. évfordulójáról. Úgy tűnik, kollektív emlékezetünk egyre csak gyengül, hiszen a szélsőségesek erősödésével szembesülünk, amihez világszerte – beleértve az európai demokráciákat is – rasszizmus, idegengyűlölet, antiszemitizmus és agresszív nacionalizmus társul.

A 2009-es európai választásokra előre tekintve az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának meggyőződése, hogy a politikai képviselők pozitív szerepet játszhatnak a kölcsönös tisztelet és megértés általános elősegítésében.

Az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja elkötelezett a kulturális és vallási sokszínűség értékeinek tudatosítása mint társadalmaink kölcsönös gazdagodásának forrása mellett. Mindig is hangsúlyoztuk annak szükségességét, hogy a közéleti személyiségeknek tartózkodniuk kell az olyan kijelentésektől, amelyek bátorítják emberek egyes csoportjainak megfélemlítését. Megdöbbenésemnek kívánok hangot adni amiatt, hogy az Európai Néppárt Bulgáriában egy olyan pártot választott – és tart még ma is – fő partnerének, amelynek vezetője államférfiként nagyra értékeli Sztálint, Hitlert és Maót; aki úgy véli, hogy az integráció felé vezető út az, ha kikényszeríti, hogy a nem bolgár etnikai származású újszülötteknek egy bolgár nevetet tartalmazó listából kell nevet adni; az az ember, aki kijelentette, hogy a bolgár állampolgárok legyenek Bulgáriában, a törökök Törökországban, és ha valaki török, akkor menjen Törökországba.

Csodálnám, ha Önnek, elnök úrnak, illetve az EPP-nek ugyanez lenne a megközelítése a Németországban élő törökökkel szemben. Hangsúlyozni szeretném, hogy milyen fontos szerepe van annak, hogy egy európai

párt gondosan válassza meg partnereit, mert ha a minőséget elcserélik a mennyiségért, az első áldozat az Európai Néppárt hitelessége, a nemzeti politikai rendszerek stabilitása és természetesen a rendes jobboldali szavazók meggyőződése lesz.

Elnök. –Vigenin úr, mivel személyesen engem szólított meg, hadd utaljak arra, hogy az Európai Parlament Brüsszelben múlt hétfőn egy nagyon megindító megemlékezést tartott a Kristályéjszakáról.

Ami az én párttagságomat illeti, itt most elnöki minőségemben járok el, nem pedig egy párt tagjaként, bár természetesen elkötelezettséget érzek pártom iránt. Közvetlenül az illetékesekhez kell fordulnia, mivel ez nem olyan kérdés, amit az elnökhöz lehet intézni.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). - (RO) Mindenekelőtt üdvözljük a legutóbbi G20 találkozón elfogadott cselekvési tervet, valamint Barroso úr és Sarkozy úr külön közreműködését. A végleges döntésekben tükröződik az Európai Unió tagállamai által megvitatott és elfogadott stratégia.

Egyben üdvözljük valamennyi résztvevő kötelezettségvállalását, hogy együttműködnek a pénzügyi szektor jelenlegi válságának leküzdése érdekében. Ebben a pillanatban a vita nem áll az emberek érdekében, csak a valós megoldások. A kölcsönös függőség kétirányú csatornákat nyit meg, amelyeken keresztül a válság továbbterjedhet, de amelyek a gazdasági fellendülésre irányuló megoldások terjedését is lehetővé teszik.

Románia esetét illetően, az Európai Unió bármelyik tagállamában jelentkező munkanélküliség kétszeres sebességgel gyorsítja fel felemelkedő gazdaságunkban a munkanélküliségi ráta növekedését. Ez először is a külföldön dolgozó emberek hazaküldésének tudható be, másrészt a külföldi vállalatok által kínált munkahelyek számának csökkenésének, amely vállalatok visszafogják üzleti tevékenységüket.

Jelenleg a munkanélküliséget páneurópai szinten kell elemezni, azonban a megoldásokat e csatornák mindkét végén meg kell valósítani és finanszírozni kell.

Gábor Harangozó (PSE). - (HU) Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt képviselőtársaim. Szeretném felhívni a figyelmüket a kukoricapiacra nehezedő nyomásra, amely különösen érvényes Közép-Európában. A kiugróan magas terméseredmények, a kedvezőtlen nemzetközi piaci körülmények és a Közép-Európában hagyományosnak tekinthető termésingadozás mélyen az intervenció szint alatti árakat eredményezett egyes magyar régiókban.

Lépéseket kell tennünk a termelők és a piaci stabilitás érdekében. A jelenlegi helyzetben Magyarország önmaga nem képes a termésfelesleg felvásárlására, mindamellett más lehetőségek is vannak a piac stabilizálására. Elsőként meg kell emelni a kukorica intervenció felvásárlási mennyiségét a tengeri kikötővel nem rendelkező országok részére. A rendszernek ebben a tekintetben az eredeti szándék szerint egy biztonsági háló szerepét kell betöltenie.

Másodszor támogatási tendert kell megnyitni a tengeri kikötővel nem rendelkező országok számára a harmadik országokba irányuló export céljából. Végetetül pedig a soron kívüli magántárolási lehetőségeket is meg kell nyitni. Ezen intézkedések meghozatala nagyban hozzájárulna a helyzet súlyosbodásának megelőzéséhez, és segítené termelőinket a rendkívüli körülményekhez való alkalmazkodásban. Köszönöm figyelmüket.

Elnök. – A napirendi pontot lezárom.

21. A gazdasági és monetáris unió első tíz éve és jövőbeli kihívásai (vita)

Elnök. - A gazdasági és monetáris unió első tíz évéről és jövőbeli kilátásairól szóló vitával folytatjuk. Ezzel összefüggésben hadd üdvözljem nagyon nagy örömmel körünkben Luxemburg miniszterelnökét és pénzügyminiszterét, valamint az eurocsoport elnökét, Jean-Claude Juncker urat.

(Taps)

És természetesen örömömre szolgál az is, hogy körünkben üdvözölhetem az illetékes biztost, Joaquín Almunia urat is.

Pervenche Berès, előadó. – (FR) Elnök úr, az eurocsoport elnöke, biztos úr, úgy vélem, fontos pillanat ez, a ma megvitatandó téma pedig valamennyi európaít érinti.

Úgy vélem, és ma erről mindenki meg van győződve, hogy az euro a legnagyobb tőkénk, a legjobb befektetésünk. Most eljött az ideje az ügyek értékelésének, azonban egy válságos időszakban végzett értékelés során világosan meg kell találnunk azokat az eszközöket, amelyek ismét mozgásba hozzák a dolgokat. Milyen helyzetben lennénk az euro nélkül? Az euro nélkül Izland ma többé-kevésbé olyan lenne, mint Írország, vagy inkább Írország hasonlítana Izlandhoz.

E válságban újra megnyitottuk a vitát, mivel mindenki felismerte, milyen központi szerepet játszott az euró abban, hogy tartani tudjuk magunkat az eseményekkel szemben, nem csak rendes időkben, hanem válság idején is.

Biztos úr, szeretnék köszönetet mondani Önnek előrelátásáért, hiszen amikor 2008 májusában ebben a Házban előterjesztette ezt a dokumentumot, senki sem ismerte még fel, hogy az milyen hasznos és szükséges lesz, illetve hogyan támasztja majd alá a jövőbe tekintésre és a válságkezelési képességre irányuló létfontosságú munkát ezen a szilárd alapon, amit az euro jelent.

Teljesen tisztában vagyok azonban azzal, hogy a gazdasági és pénzügyminiszterekkel folytatott vitája során nekik hirtelen más ügyek jutottak az eszükbe, olyan ügyek, amelyekre nem fordítottak figyelmet: a pénzügyi piacok. Önnek emlékeztetnie kell őket arra, hogy ha a későbbiekben ki akarnak lábalni ebből a válsághelyzetből, amelyben most is vagyunk, két dolog elrendezése nélkül nem szabadulhatnak.

Meg kell majd teremteniük a gazdasági és monetáris unió egyensúlyát. Láttuk, hogy ezt megtették a pénzügyi piacok válságának kezelése érdekében. Látjuk, hogy ezt teszik a reálgazdaság válságának kezelése érdekében is, ami most ért el minket. A monetáris politika sokat tehet ezen a téren azzal, hogy likviditást pumpál a piacokba, hogy működni tudjanak, és csökkenti a kamatokat, hogy életet lehessen juttatni a befektetésekbe. De ez nem minden! Mindezeket túl a kormányok feladata, hogy fellépjenek a bankok megmentése érdekében, hogy kivonják a „mérgezett” pénzügyi termékeket a piacról, a jövőben pedig fellendítsék a gazdasági tevékenységet az Európai Unióban.

Ezért eljött az ideje, hogy a gazdasági és pénzügyminiszterek alkalmazzák a Szerződést, amely arra szólítja fel őket, hogy a gazdaságpolitikát közös érdekű politikának tekintsék. Ennek alapján, biztos úr, indítsa el újra a vitát az ECOFIN-Tanácsban, követelje tőlük ezt az útíttervet, amelyet Ön javasolt nekik, és sorakozzon fel mellettünk a javaslatok, a mi javaslataink alapján, amelyeket Ön jóvá fog hagyni, hogy az euro a jövőben tényleg a növekedést és a foglalkoztatást szolgálja.

A monetáris politikát illetően természetesen tiszteletben tartjuk a Központi Bank függetlenségét, de tiszteletben tartjuk a Szerződés egészét is, a 105. cikk pedig az árstabilitáson túl előírja azt is, hogy a Központi Banknak az Unió egyéb célkitűzéseit is elő kell mozdítania. Tényleg hangsúlyoznom kell ezt? Mondanom kell azt, hogy holnap talán egy új vitát is megnyitunk? Nem szükséges, ez nem szerepel a jelentésünkben, de tényleg nem kell vitát kezdeményeznünk arról, hogy a monetáris politikai célkitűzések körébe felvegyük a pénzügyi piacok stabilitásának célkitűzését? Önhöz intézem ezt a kérdést.

Nyilvánvaló, hogy nem lépünk előre a gazdasági és monetáris unió működésében, ha nem vesszük jobban figyelembe a reálgazdaság és a pénzügyi piacok közötti viszonyt. Ma fizetjük meg annak az árát, hogy megfélemlítettünk erről.

A bővítés terén a válság újra nyitottá teszi a vita feltételeit, de úgy vélem, továbbra is szigorúnak kell lennünk. Az euroövezetbe való belépés előtti reform könnyebb, mint az utána végrehajtott reformok, még akkor is, ha ez rendkívül nagy erőfeszítéseket követel. Biztos úr, Ön kulcsfontosságú elemként emelte ezt ki a jelentésében: azt a gondolatot, hogy az euroövezet működésében kialakult különbségek aggodalomra adnak okot. Ezek a különbségek nagyobbak, mint első ránézésre gondoltuk.

Ezért mi, az Európai Parlament felszólítjuk Önt, hogy biztosítsa az Európai Uniónak azokat az eszközöket, amelyek lehetővé teszik az állami kiadások minőségének felügyeletét, hogy lássuk, miként reagálnak a tagállamok, és biztosítsuk, hogy nem csupán a külsőbértékekről folyó vitáról van itt szó, ami csak az általános vitát teszi lehetővé, és nem az állami kiadások minőségéről folytatott vitáról, ami a gazdasági és pénzügyminiszterek felelőssége.

Mi is úgy véljük, biztos úr, hogy az Ön által számunkra javasolt útíttervben Önnek ma a tagállamokhoz kell fordulnia, hogy felkérje őket terveik felülvizsgálatára. Nemzeti reformterveik jelenleg nem veszik figyelembe a legújabb előrejelzéseket, amelyeket Ön terjesztett elő.

Ha komolyan vesszük a közös gazdaságpolitikai koordinációra irányuló erőfeszítéseket, ezeket a terveket az Ön által bemutatott és az IMF és az OECD által is megerősített növekedési előrejelzések alapján most felül kell vizsgálnunk.

Végezetül az általunk jelenleg megfogalmazott javaslatok közül szeretném felhívni a figyelmet az euroövezet külső képviselőjével kapcsolatban szóban forgó kérdésekre. Túlságosan hosszú ideig passzív volt a hozzáállásunk. Azonban amellet, hogy megvédjük magunkat, immár képessé kell válnunk arra, hogy erősebben hallassuk hangunkat a nemzetközi porondon, hogy ne csupán egy szabadon hagyott kapcsolat legyünk a többi nagy monetáris hatalom között. Mi egy nagy monetáris hatalom vagyunk, ennek következményeit teljes mértékben vállalunk kell, ami egyben olyan ügy, amelyről következetes és összehangolt vitát kell folytatni a Miniszterek Tanácsában.

Mi, az Európai Parlament kifejezetten szerepet kívánunk vállalni ebben a feladatban, ahogy ezt Ön is tudja.

Werner Langen, előadó. – (DE) Elnök úr, szeretném köszönteni az euroövezet képviselőit, a miniszterelnök urat és a gazdasági és monetáris ügyek biztosát. Ha mérleget vonunk, szerintem kijelenthetjük, az euro első tíz éve fenntartások nélküli sikertörténetnek nevezhető. Természetesen nem ment minden teljesen gördülékenyen, viszont különösen a pénzügyi piacok jelenlegi válsága idején az intézmények bizonyították érdemességüket. Az euroövezeten belüli intézményi együttműködés alapján a döntéseket gyorsan ki tudtuk dolgozni és azonnal végre tudtuk hajtani, és fellépésünk példaértékű volt mind a 27 tagállam számára.

Egy 62 részletes pontból álló jelentést terjesztettünk elő, amely felöleli a múlt értékelését és a jövő kilátásait. Berès asszony már beszélt egyes pontokról a jövőbeli kilátásokat illetően, én ezeket szeretném kifejteni. Az euróra adott minden pozitív válaszon túl még mindig megmarad a kérdés, hogy mi történjen a következőkben. Felkészült az euroövezet és az Európai Központi Bank a következő kihívásokra? Minden bizonnyal lesz egy vagy más kihívás, amit elemezni kell majd. Emlékeztetni szeretném Önöket a versenyképesség alakulásában az euroövezeten belül megmutatkozó eltérésekre, hiszen a titok nyitja az, hogy – bár van egy központi monetáris politika – léteznek helyi költségvetési és pénzügyi politikák is. A Stabilitási és Növekedési Paktum csak akkor toltheti be a kapocs szerepét e két szint között, ha a tagállamok készek ragaszkodni a paktumhoz, elfogadják a feltételeket és a szükséges fegyelmet tanúsítják. A Stabilitási és Növekedési Paktum így most az első nagy próbája előtt áll, amely a pénzügyi válság kezelésében testesül meg. Véleményem szerint a Paktum rendelkezik a szükséges rugalmassággal, és szélsőséges esetekben bármikor lehetségesek az átmeneti kivételek, azonban a Stabilitási és Növekedési Paktumot nem lehet csak úgy félretenni.

A másik kérdés az, hogy mi fog történni a későbbiekben az adóssággal. A pénzügyi piacokra vonatkozó csomagot gyorsan összeállították, a kormányok intézkedtek, és a válság közepette bizonyították, hogy képesek cselekedni, ideértve a Bizottságot is; a kérdés azonban az, hogy félredobjuk-e most azokat az elveket, amelyek hozzájárultak az euro stabilitásához, vagy továbbra is fejlesztjük és fenntartjuk ezeket az elveket?

Mindezek felett számtalan javaslatot tettünk, amelyeket a számomra biztosított meglepően rövid felszólalási idő miatt nem tudok és nem fogok felsorolni. Mégis, lényegében az euro hitelesebb és egységesebb külső képviselőjére van szükség – ebben a tekintetben teljesen oszthatok a luxemburgi miniszterelnökének és az eurocsoport elnökének álláspontját. Megdöbbenett, hogy Juncker urat az eurocsoport elnökeként nem hívták meg a legutóbbi washingtoni csúcstalálkozóra. Ezt teljesen őszintén kimondhatom, hiszen ez éles ellentétben áll az összes pozitív fejleménnyel. Természetesen azt is akarjuk, hogy az Európai Parlamentet megfelelően bevonják, és van egy pont, amelyről már régóta vitatkozunk, nevezetesen az a kérdés, hogy elég-e az, ha fokozzuk a költségvetési és pénzügyi politika koordinációját, vagy pedig – ahogy Franciaország véli – ez nem elég, és ehelyett biztosítani kell a Németországban oly vitatott „gazdasági kormányzás” intézményi formáját. Hogy melyik a helyes út? Képviselőcsoportom válasza világos: nincs szükség gazdasági kormányzásra, viszont nagyobb fokú koordinációra van szükség, a monetáris és fiskális politika elfogadott kombinációja, a *policy mix* tekintetében is. Azonban szükségünk van arra, hogy a tagállamok tanúbizonyságot tegyenek a szükséges fegyveletről, ellenkező esetben az euro hosszú távon nehézségekkel szembesül, amit senki sem akar.

Hálás köszönetem mindazoknak, akik feladatot vállaltak. A Parlament készen áll a szoros együttműködésre, és biztosak vagyunk abban, hogy képesek leszünk irányt mutatni ezzel a jelentéssel.

Joaquín Almunia, a Bizottság tagja. – (ES) Elnök úr, az eurocsoport elnöke, hölgyeim és uraim, először hadd mondjak köszönetet a Bizottság nevében a két előadónak, Berès asszonynak Langen úrnak, valamint mindazoknak, akik ezen a kiváló jelentésen dolgoztak.

Csak gratulálni lehet a gazdasági és monetáris unió 10. évfordulójáról szóló jelentés minőségéhez. Szintén gratulálni kell a különböző képviselőcsoportok közötti együttműködéshez, amely nagyfokú kohézióról tesz tanúbizonyságot a Parlamentben. Ez mégiscsak a gazdasági és monetáris uniónak egy másik értéke, egy újabb pozitív eleme.

E gazdasági és monetáris unió immár tíz éve létezik. Ez volt kiindulópontja elemzésünknek, és a Bizottság által készített jelentésnek is. Egyben ez volt a kiindulópontja a Bizottság közleményének is, és nekem jutott a megtiszteltetés, hogy bemutathattam azt Önöknek május 7-én. Azonban az euro és a gazdasági és monetáris unió tizedik évfordulója egy rendkívül nehéz és bonyolult gazdasági helyzettel esik egybe. Ezáltal lehetőségünk nyílik abból a szempontból elemezni a gazdasági és monetáris uniót, hogy mennyire lehet hasznos az euro, a közös valutánk, az integrációnk jele egy olyan helyzet kezelésében, amihez foghatót még sohasem tapasztalhattunk.

A következtetésünk az, hogy az euro első tíz éve nagyon pozitív volt. Ami a gazdasági és monetáris uniónak a jelenlegi helyzet kezelésében való használhatóságát illeti, az eredmény szintén pozitív. Nehéz időköt élünk most, de egy rendkívül hasznos eszköz van a kezünkben e nehézségek kezelésére.

Nyilvánvaló, hogy az itt május 7-én általam bemutatott jelentés és az Önök jelentésének következtetéseit át kell ültetni a gyakorlatba, hogy ezt az eszközt hasznosan lehessen alkalmazni ebben a pillanatban. Egyetértek a két előadóval, hogy a koordináció kulcsfontosságú elem.

Az e hétvégi washingtoni találkozón a koordinációról is folytak tárgyalások. Koordináció nélkül nem tudjuk hatékonyan kezelni a helyzetet. Az ehhez hasonló helyzetekben senki sem tudja megoldani a gazdasági problémákat a gazdaságpolitikák koordinálása nélkül. Ez nyilvánvalóvá vált néhány héttel ezelőtt, amikor a pénzügyi rendszer összeomlásának kockázatával kellett szembesülnünk. Az is nyilvánvaló immár, hogy gazdaságaink legtöbbszörben a recesszió kilitásával kell számolnunk akkor, amikor életünk során először a defláció kockázatával kell szembenéznünk.

Koordinálni kell a költségvetési politikákat. A gazdasági és monetáris unióról szóló jelentés beszél arról, hogy meg kell erősíteni a költségvetési felügyeletet, hogy bővítsék a fiskális és költségvetési politikák koordinációs módszereit, ahogy Langen úr is említette. Azonban a fenntarthatóságot is szem előtt kell tartanunk, ahogy Berès asszony említette, az államháztartás minőségét, valamint azt, hogy rendelkezésünkre áll a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályrendszere, amelyet 2005-ben vizsgáltak felül. E felülvizsgálat most nagyon hasznosnak bizonyul, mivel a gazdasági fellendülés időszakában lehetővé tette számunkra, hogy előrelépjünk a fiskális konszolidáció terén. Az euroövezet 0,6–0,7%-os deficittel a története során először 2007-ben majdnem kiegyenlített mérleget ért el, ez viszont azt jelenti, hogy most kellő rugalmassággal rendelkezik ahhoz, hogy fiskális politikánk tényleges segítséget nyújtson a kereslet fenntartásában, és ezt kell tennie monetáris politikánknak is.

Jelentésünk következtetései különösen hasznosak most azt illetően, hogy össze kell kapcsolnunk a költségvetési politikákat a strukturális reformokkal, és ebben a tekintetben egyetértek Berès asszonnyal: felül kell vizsgálnunk és ki kell igazítanunk a lisszaboni programokat, a nemzeti reformprogramokat, és felül kell vizsgálnunk a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjait is, és összhangba kell hoznunk azokat a jelenlegi helyzettel. Az elkövetkező hónapokban fogjuk ezt megvitatni, és e célból – ahogy Önök is tudják – november 26-án egy cselekvési tervet mutatunk be, amely célkitűzéseket, eszközöket, politikai intézkedéseket és kötelezettségvállalásokat mutat be. E terv jelzi a nemzeti programok kiigazításának szükségességét, hogy egyesítsük a nemzeti politikákat, valamint biztosítsuk konvergenciájukat és összhangjukat az európai stratégiával, politikákkal és eszközökkel. Egyetértek Önökkel és a jelentéssel, hogy meg kell erősítenünk az euro és a gazdasági és monetáris unió külső dimenzióját.

Ahogy Juncker úr is nagyon jól tudja, stratégiával kell rendelkezünk a multilaterális szervezetek és a többi fontos fél viszonylatában, amellyel meg tudjuk védeni a valutánkhoz, valamint gazdasági és monetáris uniókhoz fűződő érdekeinket, és így meg tudjuk védeni az Európai Unió gazdasági érdekeit.

E stratégiának elveken és prioritásokon kell alapulnia, valamint a fellépést lehetővé tévő eszközökön, aminek segítségével egységesen cselekedhetünk, megerősítve ezzel minden egyes európai és különösen az euroövezet befolyását. Ez kormányzási kérdés is. Teljesen egyetértek a kormányzást érintő számos szemponttal, amelyeket Önök belefoglaltak a jelentésbe, és remélem, hogy az ECOFIN-Tanács és az eurocsoport pénzügyminiszterei is egyetértenek majd.

Berès asszony – lassan befejezem – azt mondta beszédében, hogy a biztosnak és a Bizottságnak ismételtén fel kell hívnia a pénzügyminiszterek figyelmét e jelentés következtetéseire. Van egy Molière-alak, aki állítólag

azt hitte, versben beszél, valójában viszont prózában beszélt, de nem vette észre. Úgy vélem, hogy a Jean Claude Juncker elnöksége alatt az eurocsoport miniszterei, az ECOFIN-Tanács miniszterei és a washingtoni találkozó miniszterei között jelenleg folyó viták olyan megbeszélések, amelyek tökéletesen összhangban vannak a Bizottság és az Önök jelentésében megfogalmazott prioritásokkal és koordinációs igénnyel, bár valószínűleg néhányuk ezt nem tudja.

(Taps)

Jean-Claude Juncker, az euro-csoport elnöke. – (FR) Elnök úr, biztos úr, Berès asszony, Langen úr, hölgyeim és uraim, szeretném azzal kezdeni, hogy gratulálok a két előadónak a jelentéshez, amelyet Önök és elénk terjesztettek, hiszen olvassuk azt és vitatkozunk róla. A jelentés alapos, és elég messzire mutat ahhoz, hogy sok dolgunk legyen az elkövetkező hónapokban.

Egyetértek azzal az elemzéssel, amelyet Berès asszony és Langen úr jelentése ad az egységes valuta első tíz évének értékeléséről. Nincs semmi, amit hozzá lehetne fűzni vagy el kellene venni abból, amit megfogalmaztak jelentésükben. Emellett a jelentés élvezi a Ház többségének támogatását, legalábbis ahol a Bizottság véleményét nyilvánított róla. Megjegyzem, hogy a Ház egységes valuta iránti lelkesedése jóval hangsúlyosabb annál, mint ami 12 vagy 13, vagy akár 10 évvel ezelőtt volt, aminek örülnünk kell.

A gazdasági eltéréseket, a strukturális reformok közötti háromszögeket és az államháztartások különböző irányítási módjait illetően mindenekelőtt arra szeretnék rámutatnia, hogy nem értem, mit értett az alatt a jelentés, amikor azt mondta, hogy az eredmények nem nőttek fel azokhoz az elvárásokhoz, amelyek az egységes valuta bevezetésekor léteztek. Nem ismerek olyan mennyiségi jelentést, amely az euroövezet különböző tagállamai közötti eltérésekről készült. Mivel ez a jelentés nem létezik, így ez egy másodlagos megjegyzés, amit nem értek. Osztom azt a véleményt, hogy ezek az eltérések időnként növekednek, ami eddig nem fenyegette az euroövezet kohézióját, viszont ha ez a divergencia tartós lenne, az hosszú távon károsíthatná a kohéziót.

Egyébként – ebben a tekintetben – örülnünk kellene, hogy Európa – általában az Európai Unió, és különösen az eurocsoport – jelenleg az elmúlt évtizedek egyik legsúlyosabb válságával szembesülve, kompetensen kezelte azt, nem utolsósorban azzal, hogy elkerülte azokat a hibákat, amelyeket Európa az 1970-es években elkövetett. Amikor azt mondom, hogy nem ismételte meg ugyanazokat a hibákat, az nem kis dolog – gazdasági és politikai értelemben sem –, ez tette lehetővé ugyanis, hogy a válság ne növelje az eltéréseket a monetáris unión belül, és ne segítse elő kohéziójának aláadását.

A valóság az, hogy a jelenleg látott méretű válsaggal szembesülve, amely egyre nagyobb mértékben terjed át a reálgazdaságra, európai szintű, erőteljes és koordinált gazdaságpolitikai válaszra van szükség, és át kell gondolnunk, miként szervezhetjük meg legjobban ezt a választ, figyelembe véve egyrészt elméleti és szabályozási keretünket – itt a Stabilitási és Növekedési Paktumra és a lisszaboni stratégiára gondolok –, másrészt pedig a válság komolyságát, amelynek következményei messze súlyosabbak annál, mint amit pár hónappal ezelőtt elképzeltünk.

A világ második fő valutájának létrehozása előnyökkel jár, azonban kötelezettségeket is magával vonz, a múlt pénteki és szombati washingtoni G20 pedig emlékeztetett minket saját és mások kötelezettségeire. Ki kell használnunk és a legtöbbet kell kihozunk a decemberi Európai Tanácsig meglévő három hétből, hogy ügyesen kidolgozzuk európai stratégiánkat, és megakadályozzuk a nemzeti szintű széthúzó válaszokat. Ezek a széthúzó válaszok természetesen veszélyt jelentenek számunkra. Megmozgat engem, ahogy hallom a gazdaságpolitikai koordinációra irányuló egyre újabb felhívásokat, amelyeknek főként Voltaire nyelven adnak hangot.

Szeretném, hogy azok, akik a gazdaságpolitikák koordinálására szólítanak fel, mindenekelőtt példát mutattának, és bizonyítanak szavaik komolyságát. Megjegyzem, az euroövezet különböző tagállamainak különböző kormányai mohón – és indokoltan – csapnak le az országaik autóiipari ágazata előtt álló problémákra. Szeretném, hogy azok, akik az autóiipari ágazatot emlegetik, és akik folyamatosan a gazdaságpolitikák koordinálásáról beszélnek, összehangolják nemzeti fellépéseiket, amikor kezdeményezéseket tesznek az autóiipari ágazatban. A többi dolog jelentősége elhanyagolható. Valóban koordinálni az intézkedéseket és kézzelfogható példával bizonyítani szavaik komolyságát.

(Taps)

A monetáris politikát illetően, tudják, milyen visszafogott vagyok, soha egy szót nem ejtettem róla, kivéve azt, hogy továbbra is úgy vélem, az Európai Központi Bank által az elmúlt néhány hónapban betöltött szerep valóban példaértékű volt.

A pénzügyi piacok integrációja és felügyelete – ez a másik olyan megvizsgált terület, amellyel az előadók foglalkoztak a jelentésben. A G20 találkozó ambiciózus úttervet vázolt fel előttünk; a G20-nak ezt konkrét cselekvésekbe kell átültetnie, így az Európai Uniónak és az eurocsoport tagjainak is. Önök minden bizonnyal felidéznek majd, hogy az eurocsoport és az Európai Unió tagállamai voltak az elsők, akik azt követelték, hogy vonják le a megfelelő tanulságokat az előttünk álló válságból, én pedig nem kívánom egy későbbi időpontra tartogatni az erről az epizódról élő emlékeimet. Négy éve mi – azaz az eurocsoport megbízottai – folyamatosan ismételtük Japán és az USA pénzügyminisztereinek, és folyamatosan felhívtuk USA-beli barátaink figyelmét, hogy milyen kockázatokat jelent kettős deficitjük és milyen veszélyeket idéz elő az, hogy módszeresen alulértékelik a kockázatokat, különösen az ingatlanszektorban.

Két éve a G7 szintjén többen – különösen a G7 német elnöksége alatt – kissé nyers hangon a pénzügyi piacok átfogóbb szabályozását követeltük. Nem veszem jó néven, hogy azok, akik ezt korábban elutasították, ma azt a benyomást akarják kelteni, hogy ők az európai válasz hangadói. Az USA és az Egyesült Királyság kormányainak rendelkezésére állt a szükséges idő, hogy elfogadják a pénzügyi piacok szabályozásának javítására irányuló javaslatunkat; mégsem tették ezt meg. Nem lenne szabad most azt sugallniuk, hogy ők vezetik a többieket.

Az euroövezet bővítését illetően nem tudok semmi olyat mondani, ami eltérne az előadó által mondottaktól. Egyszerűen csak rámutatnék, hogy az euroövezethez tartozni természetesen előnyös, egy lehetőség, de kötelezettségekkel is jár, amelyek közül néhányat teljesíteni kell, mielőtt lehetségessé válna az euroövezetbe való csatlakozás.

A G7 új formációja melletti teljesen érthető lelkesedés azonban problémákat is okoz az euroövezet külső képviseletével kapcsolatban. Az eurocsoportban mindig azt kértük az Európai Unió és az eurocsoport számára, hogy legyen erőteljesebben jelen a G20-ban, a Nemzetközi Valutaalapban és a Pénzügyi Stabilitási Alapban. Az eurocsoportnál mi voltunk az elsők, akik tartós és állandó helyet követeltünk a Bizottságnak a G20-ban, ami nem akadályozta meg a Bizottság elnökét abban, hogy ígényt támasszon az eurocsoport elnökségére – aminek következményeit később látjuk majd. Mégis úgy véljük, hogy az Európai Központi Banknak és a Bizottságnak hosszú távon képviselettel kell rendelkezniük a G20-ban, ahogy az eurocsoportnak is, akár az eurocsoport elnöke által – aki finoman megpróbálja irányítani a pénzügyminiszterek munkáját, akikre Sarkozy úr azt a megjegyzést tette, hogy nem egyenlők –, akár valaki más által. Nem a saját – csillapíthatatlannak nem nevezhető – örömem vagy dicsőségem miatt indulok az eurocsoport elnökségeért pénzügyminiszteri szinten; kötelességtudatból teszem. Ha mások úgy gondolják, jobban el tudják látni ezeket a feladatokat, hát tegyék, de ugyanolyan intenzitással kell ezt tenniük az elkövetkező években, amilyenell most keltik azt a benyomást, hogy tenni akarnak valamit.

A többi illetően, a gazdasági és monetáris unió gazdasági eszközei és csoportunk irányítása tekintetében úgy vélem, hogy az elmúlt néhány évben figyelemre méltó előrelépést értünk el, de amikor nemzetközi szinten az árfolyam-politikáról és a monetáris politikáról vitatkozunk, akkor elképzelhetetlen, hogy a világ második legnagyobb valutáját politikai és monetáris értelemben nem képviselhetik azok, akik közös politikánk e két szempontjának kezeléséért felelősek.

Ha azt akarjuk, hogy az eurocsoport pénzügyminiszterei megfelelően irányítsák a gazdasági és monetáris unió gazdasági orientációját, akkor az állam- és kormányfőknek ki kell adniuk pénzügyminisztereiknek a megfelelő utasításokat. Ahogy Önök is tudják, Luxemburgban ez amúgy sem jelent problémát.

(Taps)

Elnök. – Nagyon köszönöm, Juncker úr, nem csak ezt a jelentést, hanem az ügyben az eurocsoport elnökeként végzett elkötelezett munkáját is.

Jean-Pierre Audy, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményének előadója. – (FR) Elnök úr, az eurocsoport elnöke, Juncker úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, hadd kezdjem azzal, hogy gratulálok Berès asszonynak és Langen úrnak a kiváló jelentéshez, és megköszönöm nekik, hogy beépítették a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság módosításait a jelentésbe.

Tíz évvel létrehozása után a gazdasági és monetáris unióra egy európai sikertörténetként kell tekintenünk, amire büszkének kell lennünk. Senki sem vitathatja azt a tényt – és ezt számos tanulmány is igazolja –, hogy valóban van kapcsolat a monetáris politika és a kereskedelempolitika között, valamint hogy ebben a tekintetben a nemzetközi kereskedelem fenntartható fejlődése érdekében szükség van a valuta stabilitásának fontos szerepére.

Az euro mint nemzetközi valuta használata az euroövezet valamennyi tagállamának előnyére válik, hiszen lehetővé teszi, hogy az európai vállalkozások csökkentsék az árfolyamkockázatot és növeljék nemzetközi versenyképességüket.

Bár az Európai Központi Bank azzal, hogy első helyre helyezte az árfolyam-stabilitást, növelte az euróba vetett bizalmat, azt azonban senki sem vitathatja komolyan, hogy az infláció egy globális realitás, és ezt a globális jelenséget egy nyitott gazdaságban önmagában az európai monetáris politika nem tudja kezelni.

Nyilvánvaló, hogy az euro árfolyama túl hosszú ideig túl magas volt, és ennek negatív hatásai voltak, nem utolsósorban azzal, hogy korlátozta az exportot és ösztönözte az importot a belső piacon. Sok gyártó adott hangot aggodalmainak ebben a tekintetben. A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság megbízásából készített tanulmány szerint az EKB magas kamatot alkalmazó politikájáért az elmúlt néhány évben évente a növekedési ráta 0,5 százalékpontjával kellett fizetnünk.

Ezért sajnálom, hogy a Bizottság nem végzett pontosabb elemzést az euro nemzetközi szerepéről és annak a nemzetközi kereskedelemmel kapcsolatban a belső piacot érintő következményeiről.

Az EU néhány partnere által folytatott monetáris politika, amelynek célja valutájuk alulértékelése, tisztességtelen módon aláássa a kereskedelmet. Ezek a nemzetközi kereskedelem nem tarifális akadályainak tekinthetők. Ebben az összefüggésben javasoljuk, hogy készüljön megvalósíthatósági tanulmány egy olyan szervezetről, amely szabályozná az államok által a nemzetközi kereskedelem terén a Kereskedelmi Világszervezetben létrehozott modellek monetáris eltéréseit.

E testület, amely az IMF alá tartozna, segíthetne stabilizálni a nemzetközi monetáris rendszert, csökkenteni a visszaélések kockázatát és újra megadni a globális piacoknak azt a bizalmat, amire szükségük van.

Támogatom a Bizottságnak a közös európai monetáris álláspontok kidolgozására irányuló javaslatát, ami úgy érhető el, hogy hosszú távon az euroövezet önálló helyet kap a nemzetközi pénzügyi intézményekben és fórumokon.

Végezetül sajnálom, hogy a jelentés nem karolta fel a gazdasági kormányzás elképzelését. Juncker úr, ez nem az őszinteség kérdése; ez egy politikai javaslat közösségi eszközeink megszervezésére.

Régen a kormányok katonai háborúkkal rendezték a nagy nemzetközi zavarokat. Ma egy gazdasági és társadalmi háborút vívunk, ahol az emberek nem meghalnak, viszont elvesztik munkahelyüket, mi pedig nem tudjuk igazán, ki az ellenség.

Ezeket az összefüggéseket látva ne legyünk naivak, dolgozzunk fáradhatatlanul az európai gazdasági és társadalmi kormányzás megvalósításán. Ez utóbbi önmagában biztosan nem lesz elég, azonban szükséges feltétele az európai szociális piacgazdaság sikerének.

ELNÖKÖL: MAURO ÚR

alelnök

Karsten Friedrich Hoppenstedt, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, nagyon köszönöm az előadónak az euro jövőjéről és az összes ehhez kapcsolódó politikai területéről tett megjegyzéseit, és ki szeretném jelenteni, hogy az előadó széles körű támogatást szerzett a bizottságban.

Hálás vagyok a többi résztvevőnek is, különösen Juncker úrnak, aki Európa arca volt az IMF washingtoni ülésén, és nagyon jó munkát végzett ezzel kapcsolatban. Büszkéek voltunk rá, és azt mondom: ne hagyja, hogy a negatív viták eltántorítsák Önt e nagyon sikeres munka folytatásától.

Tíz évvel ezelőtt az a megtiszteltetés ért, hogy az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportja nevében felszólalhattam az euro témájában, és akkor azt mondtam, idézem, hogy „az euro erős lesz, dacolva a negatív megjegyzésekkel”, mint amilyen Gerhard Schröder kancellár kijelentése is volt, aki azt mondta, hogy az euro egy beteg koraszülött. Visszautasítottuk ezt, véleményem szerint sikeresen.

Az euro több éves megszorítás után, szigorú és következetes felkészülési politikával jött a világra, és sikertörténetté vált. Ebbe megint csak nem akarok részletesen belemenni. Abban az időben Gordon Brown volt a Tanács hivatalban lévő elnöke, és elég egyértelműen kijelentette, hogy az Európai Parlament nagy szerepet játszott a monetáris unió történelmi folyamatában. Más szereplők is megszólaltak, köztük Jacques

Santer és Wilfried Maartens is, aki akkoriban úgy jellemezte az euroövezet országait – először 11, majd 15 és végül 16 országot –, mint a bátor Európa úttörőit.

Úgy vélem, hogy nekünk, Európában bátran kell a jövőbe néznünk, hogy ugyanilyen sikeresen tudjuk folytatni munkánkat és képviselni magunkat az euróval a nagyok – az USA, Ázsia és többi világhatalom – világában. A világszerte euróban tartott valutatartalékok a lehető legjobb bizonyítékai az euro és az euroövezet sikerének.

Elisa Ferreira, a PSE képviselőcsoport nevében. – (PT) Szeretnék gratulálni nemcsak az előadónak, hanem a Bizottságnak is, hogy kezdeményezte e szöveg elkészítését, amely a gazdasági és monetáris unió első 10 évét vizsgálja felül. Stratégiai szöveg ez, elemzése pedig létfontosságú.

Ahogy itt ma már említették, az euro elvitathatatlan siker. Lisszabontól Helsinkig, Dublintól Pozsonyig az euro bizonyította erejét és szilárdságát, még a jelenlegi súlyos zavarok közepette is. Nyilvánvalóan létfontosságú, hogy tovább bővítsük ezt a klubot.

Azonban napjainkban az európai projekt szilárdsága számos más szempontból is próbára van téve. Ahogy már említették, az euro központi szerepet játszik a pénzügyi rendszer működésében. Azonban még maga a Bizottság szövege is egyértelműen rámutat arra az alapvető következtetésre, hogy sem a reálgazdaság növekedése, sem pedig a társadalmi és területi konvergencia nem tudott lépést tartani ezzel a sikerrel. Éppen ellenkezőleg, a Bizottság egyértelműen azt a következtetést vonta le, hogy az egyenlőtlenségek ugrásszerűen nőttek az egységes valuta első évtizede alatt.

Ez a divergencia országom régióit is sújtja, különösen Észak-Portugáliát, de más tagállamok régióit is. Az egységes monetáris politika, különösen a rendkívül magas árfolyam, nagyobb hatást gyakorolt a nemzetközi versenynek jobban kitett, valamint a legtöbbet exportáló régiókra.

Ma a pénzügyi piacok deregulációjából eredő válság súlyosan érinti a reálgazdaságot és tovább rontja számos polgár helyzetét több régióban is. A nemzetközi versenynek kitett régiók, azok, amelyek a kis- és középvállalkozásoktól függenek, és azok, ahol a hitelhez jutás rendkívül fontos, most e folyamat áldozataivá válnak, sőt még a gazdasági depresszió veszélye is fenyeget.

Az euro sikere az európai polgárok által az euróba vetett bizalomtól függ. Az legerősebb európai országok már lépéseket tettek nemzetgazdaságaik fellendítése érdekében. Megemlíthetjük különösen a gépjárműipar kapcsán tett kezdeményezéseket. Európa azonban több ennél. Jóval többnek kell lennie a nemzeti politikák többé-kevésbé koordinált összességénél. Eljött az idő, hogy az eurót Európa egyik központi eszközévé tegyük, hogy egy szilárd valutát és egy ugyanilyen szilárd reálgazdaságot biztosítsunk. Az eurót olyan mechanizmusoknak kell kísérniük, amelyek garantálják a szociális és regionális konvergencia központi célkitűzésének elérését, hiszen lényegében ez áll az európai projekt középpontjában.

Most kétségtelenül az euroövezetbeli gazdaságpolitikai koordinációról folytatott vita a legfontosabb és legaktuálisabb. Azonban a nemzeti politikák koordinálása nem elég. Többet kell tenni. A lisszaboni stratégia, amely pusztán nemzeti kezdeményezések összessége, valamint a Stabilitási és Növekedési Paktum, amely eltérő mértékben gyakorol nyomást az azt alkalmazó és magukat annak alávető különböző országokra, csupán korlátozás, amelyhez hozzárendelhetjük a rendelkezésre álló korlátozott költségvetést.

A válság lehetőségeket teremt. A monetáris unió csak akkor tartható fenn, ha a tagállamok és polgáraik jóléte közelít egymáshoz, függetlenül attól, hol születtek. Másként hogyan is mozgósíthatnánk az embereket az egységes valuta támogatása mellett? A Bizottságnak meg kell birkóznia az általa felállított diagnózissal, és ezért várjuk nyugtalanul a Bizottság által november 26-én e Házban és az európai polgárok előtt előterjesztendő javaslatokat.

Alapvető fontosságú, hogy ez a válság új szakaszhoz vezet az Unióban, amikor is a pénzügyi rendszer megszilárdításához és megerősödéséhez valódi felvirágzás társul a kohézióra és az állampolgári szerepvállalásra alapozva, amelynek gazdasági vetülete is van.

Wolf Klinz, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, jelenleg az utóbbi évtizedek legsúlyosabb válsága előtt állunk, az Európai Központi Bank és az euro pedig ezidáig önállóan helytállt a pénzügyi válság lakmuspróbáján. Az EKB gyorsan és határozottan lépett fel a válság kezelése érdekében, és jobban végezte munkáját, mint néhány más nemzeti bank; így meggyőzően bizonyította válságkezelő képességét a nehéz időkben. Az euro bebizonyította, hogy erős valuta, amely segített megőrizni az euroövezet stabilitását, és célzott intézkedések formájában még segítő kezdet is tudott nyújtani egyes euroövezeten kívüli országoknak.

Az európai gazdasági kormányzásra irányuló felhívások elmulasztják elismerni, hogy már sokat tettünk és most is sokat teszünk az egyes tagállamok politikáinak koordinálása és harmonizálása érdekében. Az ezen a területen elért eredmények nem utolsósorban Önnek köszönhetők, Juncker úr, ezért szeretném most megragadni a lehetőséget, hogy rendkívüli köszönetet mondjak Önnek ezért.

Az euroövezeten kívüli országok, mint például Dánia és Magyarország, most kemény leckét kapnak arról, hogy milyen sokba is kerülhet, hogy nem tartoznak az eurocsoporthoz és nincs felettük az euro védőernyője. Azok az országok, amelyek korábban ellenezték az a csatlakozást az euroövezethez, most megváltoztatták véleményüket és mérlegelik, hogy néhány éven belül belépnek.

A pénzügyi válság arra is rámutatott, milyen szorosan össze vannak fonódva és milyen sérülékenyek a pénzügyi rendszerek. Ezért saját érdeke azoknak az országoknak, amelyek még nem érték el ezt a szakaszt, hogy a lehető leghamarabb csatlakozzanak az euróhoz, a kívül maradó országoknak pedig az, hogy megváltoztassák véleményüket, bár erre nem kerülhet sor olyan engedményekkel, amelyek nem egyeztethetők össze a csatlakozás kritériumaival. Az európai gazdasági és monetáris unió egy stabil térség egyértelmű belépési kritériumokkal, amit nem szabad felhígítani. Az egyetlen dolog, amit érdemes lenne megfontolni, az az inflációs rátával kapcsolatos, hogy ne az Európai Unió három legjobb országát tekintsük referenciapontnak, hanem ehelyett az euroövezet egészét vegyük alapul, hiszen ma már 16 taggal egy nagyobb klubot képezünk.

Amióta a Stabilitási és Növekedési Paktumot néhány éve felülvizsgálták, elég rugalmassá vált ahhoz, hogy megfelelő válaszokat tudjon adni gazdasági egyensúlyhiány esetén az olyan kihívásokra, mint amilyen a jelenlegi válság. Ezért hiba lenne, ha megpróbálnánk gyengíteni vagy újradefiniálni a paktum követelményeit.

A válság azt is nagyon nyilvánvalóvá teszi, hogy a túlzott deficit, mint amelyet az USA-ban látunk, hosszú távon nem fenntartható, hogy az óriási nagyságrendű hitelezésre épülő gazdasági fejlődés nem működik, és ezért a költségvetés következetes konszolidációjának nincs alternatívája. Bízunk abban, hogy szemben azzal, amit jelenleg a pénzügyi piacokról mondanak és amit a média is terjeszt, a pénzügyi válság végső soron erősíteni, nem pedig gyengíteni fogja a monetáris uniót.

Eoin Ryan, az UEN képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, mindenekelőtt szeretnék gratulálni Berès asszonynak és Langen úrnak e rendkívül fontos jelentés érdekében végzett munkájukért. Ez egy kiváló jelentést, amelyet figyelembe kell venni.

Amikor bizottsági szinten először számoltak be a témáról, nagyon más gazdasági környezettel álltunk szemben. Akkor indult el a másodlagos jelzálogpiaci válság az Amerikai Egyesült Államokban, de nem hiszem, hogy bárki előre látta a következményeket és az ilyen mértékű hatást, amelyet a válság világszerte gyakorolt a pénzügyi piacokra.

Ahogy a válság súlyosbodott, úgy változott vitáink hangneme itt, a Gazdasági és Monetáris Bizottságban. A jelenlegi válság egy globális válság, és ahhoz, hogy átvészeljük, koordinált globális válaszra van szükségünk, ezért melegen üdvözlöm a hétvégén elindított kezdeményezést és annak kimenetelét. Ennél sokkal többet kell majd tenni, de úgy hiszem, kezdetnek nagyon jó.

Írországot illetően az a stabilitás, amit az euro mint pénznem teremtett, nevezetesen a kamatlábak és a devizaárfolyamok terén, kulcsfontosságú tényező abban, hogy kilábaljunk a válságból, nem sértetlenül, de mindenképpen talpon maradván.

Ha lenne még valaki Írországból vagy az euroövezetben vagy bárhol Európában, akik kételkedik az eurotagság előnyeiben, az vessen egy pillantást Északnyugat-Európa felé, és nézze meg, mi történik Izlandon.

Ha az ír emberek hallgattak volna azokra, akik nem csak a Lisszaboni Szerződést elleneztek, hanem a Maastrichti és Nizzai Szerződést is, hol lenne most Írország? Kívül lennénk. Nem lennénk tagjai az euroövezetnek, és gazdaságilag nagyon súlyos csapás érne minket, hiszen nem rendelkeznenék azzal a stabilitással, amelyet az euro teremtett meg az ország számára.

Nem várok választ az olyan pártoktól, mint például a Sinn Féin, amelyek következetesen nemet mondtak Európára, de tényleg úgy hiszem, eljött az ideje, hogy felálljanak és kimondják, pontosan mit is gondolnak és hol állnak Európa és gazdasági jövőnk kérdésével kapcsolatban.

Pierre Jonckheer, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, az eurocsoport elnöke, biztos úr, képviselőcsoportom nevében én is szeretnék köszönetet mondani Berès asszonynak és Langen úrnak az elénk terjesztett fontos jelentésért. A jelentés a maga 62 bekezdésével és 14 sűrűn teleírt oldalával elég

muníciót ad a gondolkodáshoz. Szeretném kihasználni az eurocsoport elnökének és a Bizottság tagjának jelenlétét, hogy – szintén képviselőcsoportom nevében – megosszam velük több megjegyzésem, amelyeket véleményünk szerint érdemes annál részletesebben megvizsgálni, mint ahogy azt a jelentés tette.

Az első megjegyzésem az euro árfolyam-politikájával kapcsolatos. Beismerem, még mindig nem tudom, hogy az eurót illetően létezik-e árfolyam-politika a többi nemzetközi valuta viszonylatában, és hogy a G20-on vagy máshol tárgyalnak-e arról, miként fogják továbbra is finanszírozni az Egyesült Államok nagyon jelentős deficitjét.

Második megjegyzésem a koordináció témáját érinti. Úgy vélem, hogy az euro siker, különösen politikai szempontból, hiszen egy politikai hatalom státuszát ruházza az Európai Unióra. Azonban azt is gondolom, hogy koordinációja nem működik túl jól, mégpedig legalább három ponton.

Az első pont az adózás kérdése. Tudják, hogy a Zöldek/ az Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportjának mi a véleménye ebben az ügyben: támogatjuk az Unión belüli adóversenyt, azonban csak a tisztességes adóversenyt. Úgy véljük, hogy túlságosan nagy az elmaradásunk az adóparadicsomok elleni küzdelemben, ideértve az Európai Unióban lévőket is, és úgy véljük, túlságosan el vagyunk maradva a megtakarításokból származó jövedelemről szóló irányelv kiterjesztése terén.

A költségvetési politika koordinációját illetően – ez a második pont – megjegyezném, hogy mindegyik tagállam „fellendítési” terveket indított el. Európai szinten, azt hallottam például Strauss-Kahn úrtól, hogy a Közösség GDP-jének 1%-át kell erre a célra fordítani, ami gyakorlatilag az egész EU egy évi költségvetését teszi ki. Hol állunk ezt a szempontot illetően? Úgy hiszem, a koordinációs erőfeszítések nem mennek túl jól, és azt hiszem, az Önök által a felülvizsgált Stabilitási és Növekedési Paktum tekintetében adott válasz nem elégséges, és nem is felel meg a ránk váró kihívásoknak.

Végül a harmadik pont, ahol a koordináció gyengének és elégtelennek tűnik számomra, az a különböző uniós országokban folytatott bérpolitika. Valójában Németország az elmúlt tíz év erőteljes teljesítményét úgy építette fel, hogy egy olyan bérpolitikát alkalmazott, amely – a német gazdaság mérete fényében – az euroövezet általános lendületéért felelős. Úgy vélem, hogy ez problémát jelent a belső kereslet szintjét és több foglalkoztatási kategória tekintetében a bérszínvonalat illetően, nem is említve a munkahelyek bizonytalanságát.

E három pontot illetően a jövőben több ambíciót várok Öntől, elnök úr, mint az eurocsoport elnökétől, valamint a Pénzügyminiszterek Tanácsától, hiszen az elkövetkező évekről is beszélünk.

Sahra Wagenknecht, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, 10 évvel a monetáris unió bevezetése után Európa egy nagy válság közepén áll. Bankok omlanak össze, illetve milliárdokkal támogatják őket a nemzeti költségvetésekből; a piacok összedőlnek, és emberek milliói aggódnak munkahelyükért és jövőjükért.

Nem csak a piac vallott kudarcot: az uralkodó politika láthatóan képtelen tanulni saját hibáiból. Úgy látjuk, hogy súlyos hibákat követtek el a gazdasági és monetáris unió létrehozásakor. E hibák egyike a monetáris és fiskális politika strukturális elválasztása volt: nem lehet közös valutát létrehozni anélkül, hogy ezzel egyidejűleg ne harmonizálnák az adó- és kiadási politikát, legalábbis annak szélesebb kereteit. Úgy tűnik számomra, hogy az euroövezeten belüli gazdasági egyensúlyhiány óriási mértékben növekedett. Amire most tényleg szükségünk van, az a gazdaság- és különösen az adópolitika jobb összehangolása. Hatékony intézkedésekre van szükség az adózási dömping elleni küzdelem terén; be kell zárni az adóparadicsomokat is, és végre újra ellenőrzés alá kell vonni a tőkemozgásokat.

A második súlyos hiba véleményünk szerint a Stabilitási és Növekedési Paktum struktúrájában rejlik. A mostanihoz hasonló időkben aki azt mondja, hogy a költségvetési konszolidáció létfontosságú, szemmel láthatóan egy másik világban él: semmi sem lenne katasztrofálisabb, mint az, hogy ezen a ponton nyilvánvaló megtakarítási programokkal válaszolunk a gazdasági válságra. Egyértelműen bebizonyosodott, hogy a stabilitási paktum megbukott. Annak helyébe a szolidaritás és a fenntartható fejlődés európai stratégiájának kell lépnie. Véleményünk szerint olyan befektetésekre van szükségünk, amelyek az állami infrastruktúra megújítására vannak kihegyezve, és amelyek javítják a szociálisan hátrányos helyzetű csoportok életét Európában.

A harmadik hiba szerintünk magának az Európai Központi Banknak a szerkezetében van, amelynek nincs semmilyen demokratikus felügyelete, és amelynek egyedüli célkitűzése az árstabilitás. Támogatjuk az Európai Központi Bank demokratikus felügyeletének bevezetését, és azt is kérjük, hogy az EKB monetáris politikai

megbízását igazítsák ki úgy, hogy a jövőben a növekedésnek és a foglalkoztatásnak legalább ugyanakkora súlyt biztosítsanak, mint az árstabilitásnak.

A jelenlegi válság egyben lehetőség is az európai monetáris és pénzügyi felépítmény messze mutató reformjára is. Ezt a lehetőséget egyszerűen nem szabad elszalasztanunk.

Nils Lundgren, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, ha lenne Európában egy közös irodalmi hivatkozási keretünk, akkor egy nagy svéd költő sorait idézve kezdeném beszédemet: „A hízélgés hangja elaltat: néha hallgass az igazság hangjára”. A verssor egy alexandrinus, egy sormetszettel. Mindkét előadó értékelése szerint a monetáris unió egy sikertörténet. Ezzel segítenek egy olyan mítoszt teremteni az euro körül, amelynek nincsenek meg a gyökerei a kritikus nyugati gondolkodásban.

Az euróval kapcsolatban az igazság kissé más. Először is, első tíz éve óriási költségekkel járt, mégpedig a növekedés csökkenése és a munkanélküliség növekedése formájában. Másrészt a monetáris unió egészen máig kemény időkben nem volt próbára téve. A kutatások arra mutatnak rá, hogy a külkereskedelem volumenére gyakorolt hatás egész nagy lehetne, talán a GNP 3–4%-a is. Másrészt nyilvánvaló, hogy a kereskedelem e növekedéséből származó társadalmi-gazdasági haszon nagyon szerény, talán a GNP 3–5 ezreléke, ami egyszeri haszon. A jólét ezen elhanyagolható növekedésének az volt az ára, hogy az euroövezet országai nem folytathattak független monetáris és pénzügyi politikát. Németország egy erőteljesen felülértékelt valutával lépett be ebbe a monetáris unióba, emellett pedig magas kamatlábakat és túlságosan megszorító pénzügyi politikát alkalmazott.

Az ár tehát igencsak magas volt, és hogy mennek a dolgok most? Azt a történetet rakták össze, hogy az euroövezet országai egyesítették erőiket, és együtt vezették a küzdelmet a pénzügyi válsággal szemben. Mindenki tudja, hogy ez egy mítosz. A monetáris unión kívüli Egyesült Királyság és Gordon Brown volt az, aki kezébe vette a kezdeményezést. Az euroövezet csak ezután következett.

Roger Helmer (NI). – Elnök úr, hadd gratuláljak Lundgren úrnak megjegyzéseihez, és egyben hadd mondjak ellen Ryan úrnak, az UEN képviselőcsoport tagjának, aki azt mondta nekünk, hogy az euro által biztosított stabilitás óriási adomány volt Írországnak. Ha nyomon követte volna az ír gazdaság közelmúltbeli történelmét, tudná, hogy az euro monetáris politikájának rugalmatlansága hozzájárult azokhoz a súlyos inflációs problémákhoz, ami különösen az ír lakáspiacon figyelhető meg, és hogy Írországból a lakáspiacon kialakult válság sokkal súlyosabb annál, mint ami akkor lett volna, ha Írország maga irányíthatta volna saját monetáris politikáját.

Nagy előnyöket ígértek nekünk az euróval; egyszerű utazást, növekedést és hatékonyságot, és hogy a tagállamok közötti pénzáttalalások hirtelen egyszerűbbé válnak. Ez azonban nem következett be. Igen, egyszerűen utazhatunk, viszont nem láttuk a növekedést és a hatékonyságot, és úgy vélem, szinte ugyanolyan nehéz és drága pénz átutalni az euroövezet államai között, mint korábban bármikor.

Igazuk lett azoknak, akiknek kétségei voltak az euro projektjével kapcsolatban. Az eredmény: a legtöbb országban az eltelt idő nagy részében rossz kamatlábak. Olaszország megélte versenyképességének legijesztőbb válságát, aminek következtében egységnyi munkaerőköltsége 40%-kal nőtt Németországgal összevetve. Azt mondták nekünk, hogy az euro a valutaként képviselt ereje miatt olyan nagy siker. Nos, menjünk és kérdezzünk meg néhány exportőrt az euroövezetben, mit gondolnak az erős euróról. Óriási károkat okoz nekik.

A valuta sikerének igazi próbája a piaci bizalom foka, ez pedig ebben az esetben az euroövezetben lévő államok kötvényeinek árfolyam-különbözetében mérhető le. Amikor legutóbb megnéztem, az államkötvények felára Görögország és Németország között több mint 150 bázisponttal tért el. Ez nem fenntartható. Azt mutatja, hogy teljesen hiányzik a bizalom a piacokon az euro iránt. Az előttünk álló kérdés nem az, hogy mennyi ideig képes kitartani az euro, hanem hogy melyik tagállam lép ki először belőle.

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Elnök úr, biztos úr, engedjék meg, hogy először köszönetet mondjak a két eladónak e kiegyensúlyozott jelentésért.

E jelentéssel kapcsolatban mindenekelőtt az euroövezet jelenlegi problémáira szeretnék választ adni. Annak ellenére, hogy működése során tíz évig pozitív eredményeket ért el, az euroövezet új kihívásokkal szembesül, hogy miként szálljon szembe a pénzügyi válsággal és az azt követő gazdasági recesszióval.

Azzal szeretnék hozzájárulni a vitához, hogy rámutatok néhány olyan rendszertelen szabályozói beavatkozásra, amelyet több tagállam kormánya is végrehajtott a piacon ezen új helyzet megoldásának ürügyén.

Némi meglepődéssel kell mondanom, hogy az Európai Unió egyes képviselői némely nyilatkozatukkal gyakran bátorítják a tagállamok kormányait bizonyos haszontalan beavatkozások megtételére a pénzügyi szektorban, és ezek gyakran csak a helyzet periférikus vonatkozásait oldják meg.

Ez igaz például a Stabilitási és Növekedési Paktum feltételeihez való ragaszkodás esetében is, ahol néhány kormány már jelezte, hogy nyilvánvalóan nem fognak ragaszkodni az államháztartás tervezett hiányszámaihoz, és ebben az összefüggésben az Európai Unió bátorítására hivatkoznak.

Azzal, hogy némely tagállam kormányai átveszik a bajba jutott pénzintézeteket, veszélyes precedenst teremtenek a magánvállalatok kisajátítására bármely ágazatban, amelyek nem hajlandók alkalmazkodni azokhoz a rendszertelen szabályozói és megkülönböztető beavatkozásokhoz, amelyeket például az infláció alacsonyan tartása érdekében hajtanak végre.

A gazdaság néhány ágazatában, például az autóiparban végrehajtott nagyléptékű intervenciók felvetik a kérdést, hogy ezek a beavatkozások nem vezetnek-e a piac túlzott torzulásához, és nem jelentenek-e megkülönböztetést is más ágazatokkal szemben.

Az Európai Unió és az euroövezet szintjén végrehajtott egyértelmű és gondos koordináció és világos szabályok nélkül nehéz lesz kezelni ezeket a nagy megpróbáltatást jelentő folyamatokat.

Ennek fényében szeretném sürgetni az Európai Bizottság és az Európai Központi Bank képviselőit, hogy alakítsanak ki átgondolt és koordinált álláspontot e nehéz időszak optimális megoldásainak keresésekor, amikor egész Európa gazdasági recesszióval néz szembe.

Rövid távon a túlzott szabályozás és a szabad piacon végrehajtott kormányzati beavatkozás talán ideiglenesen megállítja a további gazdasági összeomlást az EU-ban, középtávon azonban nem indítja be az annyira várt fejlődést.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Elnök úr, Almunia biztos, hölgyeim és uraim, a gazdasági és monetáris unió egy új dimenzióval egészítette ki az európai integrációs folyamatot. Irányítása két aszimmetrikus pilléren nyugszik: a monetáris unió, amely federalista jellegű, valamint a gazdasági koordináció, amely kormányközi természetű. E kettőnek kell biztosítania a stabilitást, a növekedést, az igazságosságot és a fenntarthatóságot, amelyet polgáraink követelnek meg tőlünk.

Ez euroövezet tíz évének felülvizsgálata pozitív eredménnyel zárható. Ezt bizonyítja az, hogy az eurót egyre inkább menedéknek, a tagállamok számára pedig egy biztonságos helynek tekintik. Azonban tovább kell lépniünk, és ki kell terjesztenünk hatókörét. Annak érdekében kell ezt megtennünk, hogy szembenézzünk a globalizáció, az éghajlatváltozás és az előregedő népesség kihívásaival, továbbá a jelenlegi pénzügyi válsággal is, amely javításokat tesz szükségessé működésünk módjában. Annak érdekében is meg kell ezt tennünk, hogy megbirkózzunk a recesszió kísértetével, amely első alkalommal tornyosul elénk.

Az euro nem lehet egyszerűen csak egy biztonsági horgony, motorként is kell szolgálnia, amely képes hajtani a növekedést. Az euroövezetnek és a gazdasági és monetáris uniónak választ kell tudnia adni ezekre a kihívásokra.

Gratulálnom kell az előadóknak kiváló munkájukhoz, és külön köszönetet mondok nekik azért, hogy beépítették a jelentésbe két javaslatomat. Az első az volt, hogy a gazdasági pillér és a monetáris pillér mellett vezessék be a monetáris politikába a pénzügyi elemzés szükségességét, annak érdekében, hogy helyesen határozzák meg a politikát. A monetáris politika meghatározása során figyelembe kell venni a monetáris politikai hatáskörök átruházását, a hiteleszközök és a pénzügyi eszközök alakulását, az új termékek jellemzőit, valamint a kockázatok és a likviditás koncentrációját.

Másrészt figyelembe kell vennünk a tagállamok közötti eltéréseket, amelyek a bővítési folyamattal tovább fognak nőni. Egy „mindenkire szabott” monetáris politika sok esetben nem lesz majd alkalmas a különböző országok helyzetének kezelésére. Ezért azt ki kell igazítani az olyan országokat célzó pénzügyi eszközökkel, amelyek a „mindenkire szabott” politika miatt megszorító hatásokat tapasztalnak, hiszen az expanzív hatásokat a fiskális politika eszközeivel könnyen kezelni lehet.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Azt mondják, hogy egy válság rávilágít a gazdasági és intézményi szerkezet minden erős és gyenge pontjára. Be kell vallanom, korábban kissé kételkedtem abban, hogy az euroövezet országaira fordított nagyobb figyelem megteremti majd az előfeltételeit a kétsebességes Európa kialakulásának, a fejlődő gazdaságok pedig, mint amilyen Litvánia gazdasága, akadályokba ütköznek az

euroövezetbe való belépés útján. A pénzügyi piacokon most bekövetkezett események azonban megváltoztatták hozzáállásomat az eurocsoport szerepe és az Európai Unióra gyakorolt befolyása irányában.

Látható, hogy az euroövezet ellenállt a pénzügyi válság első erős hullámának. Világos, hogy a gazdasági hanyatlást meg tudják állítani a tagállamok között jobban koordinált, a belső piac integrációját és bővülését felgyorsító gazdaságpolitika végrehajtásával. Azok az országok, amelyek az euroövezet határain kívül maradtak, többet szenvedtek. Leginkább azért szenvedtünk és váltunk a pénzügyi válság áldozatává, mert a tőkét visszavonták. Ezért van az, hogy néha nagyon erőteljesen tiltakozunk olyan döntések ellen, amelyek megkönnyítik a tőke mozgását az Európai Unió országaiban; nem azért van ez, mert az integráció ellen vagyunk. Közgazdász szakemberként tudom, hogy az integrációs folyamat bátorítja a gazdasági növekedést. Azonban tényleg azt szeretnénk, ha az euroövezet egy sziklává válna, amelyen megtörnek a pénzügyi válság hullámai, egy szikla, amelyre felkapaszkodhatunk, ahol menedéket kereshetünk a jeges szél elől.

Mit kell tenni ahhoz, hogy az euroövezet erejét az egész Európai Unió erősségévé tegyük? Mindenképpen el kell kerülnünk, hogy sok új intézkedést javasoljunk. Biztos úr, ma áttekintettem azokat az állásfoglalásokat, amelyeket az Európai Parlament fogadott el a gazdaságpolitikáról. Most nagy előnyünkre válna, ha e javaslatoknak legalább egy részét végrehajtották volna. Sok javaslat van, és úgy tűnik számomra, hogy semmi másra nem gondolunk. Most össze kellene vonnunk ezeket a javaslatokat.

Jelenleg vita tárgyát képezi, hogy nagyobb fokú állami beavatkozásra vagy liberálisabb politikára van-e szükségünk a gazdasági recesszióból való kilábaláshoz. Én azt mondanám, hogy mindkét gazdasági stratégiát használnunk kellene. Mindenekelőtt nyilvánvaló, hogy szükségünk van egy szociális biztonsági hálóra, ahol az állam támogatást és gondoskodást nyújt, hogy azok az emberek, akik a válság, a szerkezetátalakítás miatt elvesztették munkájukat, új helyet találjanak az életben. Másrészt liberális reformokra van szükségünk, hogy az integrációs folyamat erősebbé váljon és lehetőséget teremtsen a vállalkozások bővüléséhez az Európai Unióban. Itt az euroövezetnek fontos szerepet kell betöltenie.

Végezetül szeretnék csatlakozni kollégáimhoz, és azzal fordulni Önhöz, az eurocsoport elnökéhez, hogy nagyra értékeljük a munkáját, és tudjuk, milyen bonyolult kérdés ez az egész – legalább az Európai Parlament támogatja Önt.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). - (PL) Elnök úr, a gazdasági és monetáris unió tíz évének felülvizsgálatát nemzetközi összefüggésekben kell értékelni. Azt a kérdést kell feltennünk, hogy az Európai Unió mely területeken bizonyította előnyeit fő versenytársaival, azaz az USA-val és Ázsiával szemben világszerte. Ez az összefüggés egyértelműen rámutat arra, hogy a mérleg negatív. Az Európai Unió lassabban fejlődik versenytársainál. A munkahelyek számának növekedése és különösen a munkaerő termelékenységének növekedése alacsonyabb, mint az USA-ban, nem is említve Ázsiát. Ez azt jelenti, hogy a közös valuta nem tölti be alapvető szerepét.

Egy másik szempont az euroövezet szerepe: az Európai Központi Bank és az EU hatóságainak dokumentumai egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek arra, hogy az eurót olyan eszközként kell használni, amellyel egységes gazdaságpolitikát szabnak a tagállamokra, különösen a költségvetési és fiskális politika terén. Ez a kijelentés aggodalmat vált ki az elmaradottabb országok, különösen az új tagállamok körében. Hogyan tudnak fejlődni, és hogyan tudják ledolgozni a különbséget a régi tagállamokkal szemben, ha olyan politikát kényszerítenek rájuk, amely valamennyi tagállamban lelassítja a gazdasági növekedést?

Az Európai Központi Bankkal szembeni fő kritika, hogy miközben arra törekszik, hogy az eurót világvalutává tegye, figyelmen kívül hagyja a régiók és a kevésbé fejlett tagállamok gazdasági problémáit. Elmulasztja figyelembe venni a szociális szempontokat is, mint amilyen a demográfiai szerkezet és a polgárok mobilitása.

Az EU hatóságainak álláspontja még kevésbé elfogadható, amikor azt vizsgáljuk, hogy több éven át Németország és Franciaország sem teljesítette a szigorú maastrichti kritériumokat, mivel tudták, hogy ez nemzeti érdekük. Ráadásul sohasem vonták felelősségre vagy büntették meg őket. Ezért véleményem szerint nem arra van szükség, hogy folytassuk az euroövezet jelenlegi gazdasági doktrínáját, hanem hogy radikálisan megváltoztassuk azt, ami nemcsak a jelenlegi gazdasági válság elleni fellépésben segít majd, hanem elsősorban energiákat szabadít majd fel az EU minden tagállama számára a gazdasági fejlődéshez.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). - (EL) Elnök úr, az Európai Bizottság által a gazdasági és monetáris unió első tíz évéről benyújtott javaslat számos ellentmondást tartalmaz. Célja lezárni a piac deregulációjának egy ciklusát, miközben a reálgazdaságban az áruk és szolgáltatások ára történelmi magasságokat ér el, az euroövezetben pedig a munkanélküliség az előrejelzések szerint 2009-ben eléri a 8,6%-ot, 2010-ben pedig a 9%-ot.

A fejlemények megerősítik, hogy semmilyen módon nem szűkül a szegények és gazdagok közötti szakadék. A globális gazdasági és pénzügyi válság közvetlenül az állam háttérbe szorításával és a deregulációval van összefüggésben. Ráadásul, miközben megbizonyosodtunk arról, hogy a jólét eloszlása egyenlőtlen, a Bizottság a Stabilitási és Növekedési Paktum további alkalmazása és kiegyenlítő hatása, valamint a Nemzetközi Valutaalap erőteljesebb szerepe mellett áll ki.

Ez a megközelítés brutálisan elnyomja az egyes tagállamok gazdaságainak sajátosságait, és ellentétes azzal a filozófiával, hogy minden egyes tagállamnak eltérő a növekedési üteme.

Hanne Dahl (IND/DEM). - (DA) Elnök úr, az idén tíz éve, hogy az EU sok országában bevezették az eurót. Dániában hosszú és mély viták után két alkalommal is elutasítottuk az euro bevezetését, és most eljött az idő, hogy számot vessünk, és felülvizsgáljuk a helyzetet. Nagyon kritikusan kell megvizsgálnunk közös valutánkat. Július óta az euro 30%-ot esett a dollárhoz képest a pénzügyi válság kezdete után. A befektetőknek nincs bizalma az euro iránt. A kérdés az: miért? A válasz részben nyilvánvaló: sok minden utal arra, hogy az EU-ban folytatott monetáris politika, amely csak az infláció leszorítását nézi, nem a helyes politika. A tagállamokra a Stabilitási Paktum alapján rákényszerített szigorú pénzügyi politika éppen most nem a helyes út. Az euro dollárhoz viszonyított alacsony árfolyama annak eredménye, hogy nincs bizalom az eurót használó országok gazdaságpolitikája iránt. Azt is mondhatjuk, hogy a pénzügyi válság valami mást bizonyít – hogy az euro „mindenkire szabott” normája nem állja meg a helyét. Egyre több közgazdász van azon a véleményen, hogy expanzív pénzügyi politikát kellene folytatni. Ha ezt akarjuk eszközként használni, sokkal több egyéni gazdaságpolitikára van szükség, mint amit az euro megenged. „Mindenkire szabott” szemlélet sosem fog igazán illeni senkire. Mindig csak mérsékelten illik majd mindenkire.

Végezetül azt kell mondanom Klinz úrnak – aki azt mondta, hogy mi Dániában csatlakozni szeretnénk az euróhoz, valutánk pedig gyenge –, hogy a dán gazdaság szilárdan áll, akárcsak egy szikla, és jobban kezeltük a válságot, mint az átlagos euroország.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Elnök úr, a gazdasági és monetáris unió 10. évfordulója alkalmából nagyon kevés olyan dolog van, amit ünnepelni lehet. Kétségbeesetten próbálunk különböző mentőcsomagokat bevetni, hogy megakadályozzuk a gátszakadást pénzügyi rendszerünkben, és mindössze annyit sikerült tennünk, hogy felületesen elsímítottuk a repedéseket. A bankok állami pénzek milliárdjait zsebelték be, miközben ezzel egyidejűleg bónuszokat és profitot osztottak ki, az átlagpolgárból pedig bolondot csináltak több alkalommal is: befizetett adója a bankok rulettasztalaira került, cserébe pedig munkanélküliség, valamint potenciálisan megtakarításának és nyugdíjalapjának elvesztése is fenyegeti.

E dilemma közepette hangokat hallani, amelyek azt mondják, hogy végre tennünk kell valamit annak garantálása érdekében, nehogy az európai vállalatok végül nem európai, hanem például kínai vállalatok tulajdonosainak kezében végezzék. Európának ez a kiárúsítása évekkel ezelőtt kezdődött, a határon átnyúló kölcsönökkel és más hasonló machinációkkal. Mindezek felett pedig a gazdasági és monetáris unió bizonyos fokú zavarba került, figyelembe véve Görögország adósságszpirálját és Olaszország nemtörődömségét az euroklubhoz való csatlakozás után.

Ezért biztosítanunk kell, hogy az euróval kapcsolatban elkövetett hibák ne ismétlődjenek meg az új tagok esetében, és hogy a közpénzekkel, azaz az emberek pénzével ne lehessen többé kockázatos pénzügyi játékokat játszani. Nem csak szigorú, az egész EU-ra kiterjedő felügyeletet kell bevezetnünk a gyanús pénzügyi konstrukciók tekintetében, hanem szolidaritási hozzájárulást is kell követelnünk azoktól, akik hasznot húztak a spekulációból. Mindenekfelett az EU-nak elvi alapon le kell mondania a teljesen elszabadult kapitalizmusról, és ehelyett védenie kell polgárait a féktelen mohósággal és a szabadjára engedett globalizáció negatív hatásaival szemben.

Othmar Karas (PPE-DE). (DE) Elnök úr, Juncker úr, hölgyeim és uraim, Mölzer úr láthatóan félrenézte a napirendi pontot, mivel amit mondott, annak nem sok köze van az euróhoz.

Az euro és a bővítés az Európai Unió legláthatóbb sikerei az elmúlt 10 évben. Azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy ezek a sikerek sohasem lettek volna lehetségesek a maastrichti kritériumok, a Stabilitási és Növekedési Paktum és az Európai Központi Bank nélkül, valamint a politikai akarat és az európai szintű felelősségvállalási készség nélkül. Most együttműködésről és koordinációról beszélünk. Az igaz, hogy több együttműködésre és koordinációra van szükségünk, de ahhoz, hogy ez lehetséges legyen, jobban kell bízunk egymásban. Több együttműködésre és koordinációra van szükségünk annak fényében is, hogy európaibb szemléletre van szükség a gazdasági gyakorlatok tekintetében.

A sokrétű válság során az Európai Központi Bank, a FED és a Japán Nemzeti Bank segített megvédeni Európát a monetáris válságtól. Ezért ismételten hangsúlyoznám, hogy az euroövezet és az Európai Központi Bank képviselői nélkül nem kerülhet sor csúcstalálkozóra. A pénzügyi válság igazolta, hogy az euro segített nekünk elkerülni a valutaspekulációt, és megakadályozta, hogy ez előforduljon az euroövezetben. A dániai, egyesült királyságbeli, svédországi és magyarországi reakciók nagyon világosan megmutatják, hogy mit tett értünk az euro.

Zárszavam az, elnök úr, hogy mi is azt akarjuk, hogy az Európai Unió erejéhez mérten képviseltetve legyen az IMF-ben, a Világbankban és a globális pénzügyi gazdaságban. Felszólítjuk mindazokat, akik most globális szabályozásért kiáltanak, hogy tegyék azt Európában és tagállamaikban, amit másoktól követelnek.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Elnök úr, biztos úr, Juncker úr, szeretném azzal kezdeni, hogy szívből gratulálok az elmúlt tíz évhez, és köszönetet mondok mindkét előadónak a kiváló jelentésért.

Az elmúlt néhány hónap természetesen az euro erejét szemléltette. Kevesen hitték tíz évvel ezelőtt, hogy az euro ilyen hatalmas siker lesz. Néhány ország, köztük az én hazám is, aggódva várakozott az ajtón kívül. Néhány bíráló valószínűleg úgy gondolta, hogy az euro nem fogja kiállni a próbát, épp ahogy Lundgren úr mondta. Azonban neki és a többi bukást jósolónak nem lett igaza. Több hónapnyi pénzügyi bizonytalanság után nyilvánvaló, hogy egyedül a gazdasági együttműködés – amelynek összetartó kapcsa az euro – képes megteremteni azt a biztonságot, amelyet a jelenlegi globális gazdasági rendszer megkövetel. Pontosan az bizonyítja az euro terén folytatott együttműködés erejét, hogy éppen a közös fellépések vezettek a helyzet enyhüléséhez a piacon.

Az eurónak egész Európa valutájává kell válnia. Ha ez a jövőképpé válik, a már most is szigorú konvergenciakritériumok nem válhatnak még szigorúbbá. Ezért azt gondolom, hogy nem helyénvaló egy kizárólagos klubba tenni az euro-tagságot szigorúbb belépési követelmények előírásával, ahogy azt az egyik módosítás követeli.

Hadd mondjak néhány szót Svédország euroövezeten kívüli helyzetéről. Svédország számára, amely csak fél lábbal van benn az Európai Unióban, viszont még mindig az euroövezeten kívül van, minden eddigienél nyilvánvalóbbak az előnyök és a hátrányok, remélem, még Lundgren úrnak is. Amikor 1992-ben az előző pénzügyi válság lesújtott Svédországra, nem tudtunk mást tenni, mint hogy hagytuk esni a koronát. Az akkor szerzett tapasztalatok arra indítottak minket, hogy részeivé váljunk az európai családnak. Az elmúlt évben a svéd korona értéke az euróval szemben esett. Most, a válságkezelés során Svédország kívül találta magát mind az euro, mind pedig az eurocsoportban elfogadott és ott a válságkezelés által megkövetelt döntések által kínált védelmen. Most a kis országoknak, mint amilyen Svédország, fel kell ismerniük a közös valuta értékét. Az euro által kínált stabilitás lehetővé teszi azt a hosszú távú szemléletet, ami fontos az exporttól függő országok számára, mint amilyen Svédország is. Svédország gazdasági fejlődése jó, ez igaz, az euro-tagság azonban nagyobb stabilitást adott volna monetáris politikánkban, és több munkahelyet, stabilabb gazdaságot és erőteljesebb exportot teremtett volna meg.

A svéd pártoknak ezért fel kell készülniük arra, hogy felülvizsgálják passzív hozzáállásukat az euróval mint Svédország valutájával szemben. Ezért ideje, hogy elkezdjünk komolyan beszélni országomban egy új népszavazásról. A magam részéről azt remélem, hogy Svédország öt éven belül tag lehet.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Elnök úr, szeretném felhívni a figyelmet e mai vita két kérdésére, azokra a kérdésekre, amelyek véleményem szerint árnyékot vetnek a gazdasági és monetáris unió működésére. Először is, az euroövezeten kívüli országok gyorsabban fejlődnek, mint azok, amelyek benn vannak. 2002–2007-ben az euroövezeten kívüli régi tagállamok – Anglia, Svédország és Dánia – sokkal gyorsabban fejlődtek, mint az euroövezet országai. A GDP növekedése ezekben az országokban majdnem kétszerese volt az euroövezet átlagának, a munkanélküliségi ráta pedig lényegesen alacsonyabb volt, mint az euroövezetben. Az euroövezet országai és az új tagállamok közötti különbségek pedig még inkább árulkodóak.

Másrészt, nem egyenlően kezelik a gazdasági és monetáris unióba törekvő országokat és azokat, akik már bent vannak. A monetáris unió tagjelölt országainak szigorú fiskális és monetáris kritériumokat kell betartaniuk két éven át, mielőtt bevezetnék a valutát, míg a két legnagyobb uniós ország, Németország és Franciaország, akik az euroövezet tagjai, a 2002 és 2005 közötti négy évben túllépték a költségvetési hiányra előírt küszöbértéket. A Stabilitási és Növekedési Paktumot módosítani kellett ahhoz, hogy e két ország elkerülje a több milliárd eurós bírság megfizetését a kritériumok betartásának elmulasztásáért.

Jens Holm (GUE/NGL). - (SV) E jelentés a gazdasági és monetáris uniót dicséri. De vajon mi az, amit ünnepelni lehet? Az euroövezet recesszióban van, a munkanélküliség pedig ugrásszerűen nő. A gazdasági és monetáris

unió nagy országai közül sok már nem teljesíti a tagság alapvető gazdasági követelményeit. Ez önmagában is jelzi, milyen rugalmatlan projekt ez.

Öt évvel ezelőtt a svéd emberek a gazdasági és monetáris unió ellen szavaztak. Azonban több alkalommal is azt hallottam a Bizottságtól, hogy Svédországnak előbb vagy utóbb csatlakoznia kell a gazdasági és monetáris unióhoz. Ezért szeretném megragadni az alkalmat, és megkérdezni a Bizottságot, hogy egyszer és mindenkorra tisztázza: Svédországnak csatlakoznia kell a gazdasági és monetáris unióhoz?

A gazdasági és monetáris uniót alapvetően meg kell reformálni. Be kell építeni az a világos célkitűzést, hogy az Európai Központi Banknak küzdenie kell a munkanélküliség ellen. Nagyobb rugalmasságot kell lehetővé tenni. Ez néhány fontos lépést lenne a helyes irányba.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Köszönöm, elnök úr. Én sikernek tartom az euró bevezetését, hiszen láttuk, hogy csökkent a munkanélküliség, nőtt a foglalkoztatás, mert hiszen stabilitás van az euró mögött. Bizonyított ez a mostani válság is, hiszen aki ezt az erős tartalékvalutát tudja használni, annak egyszerűen nem lehet fizetési mérleg problémája, ellentétben azokkal, akiknél – mint például Magyarországon – vannak ilyen problémák.

Az eurózónában azonban nem sikerült konvergenciát megvalósítani a kohéziós támogatás ellenére sem, és azt kellene inkább megvizsgálni, hogy mi vezetett ide. Nagyon erős tőkeszivattyú. Ezért azt javaslom, hogy ennek a vizsgálatánál ne csak GDP, hanem GNI alapon is vizsgáljuk meg azt, hogy mi történt.

Örülök annak, hogy a jelentésbe belefoglalták azt is, hogy a tartósan rossz, rózsaszínű előrejelzéseket megadó tagállammal szemben el kellene járni – ezt Magyarország 2006-os történetéből tudjuk –, és erre azt hiszem, hogy szükség is van.

Fontosnak tartom azt, hogy megőrizzük az EU-tagság presztízsét. Egyrészt olyan állam, aki nem tagja az Európai Uniónak, ne lépjen be az eurózónába, hiszen ezzel nem tudnánk megmagyarázni bizonyos tagállamok drámai erőfeszítését, hogy tagok legyenek.

Az EKB eszközeit, főleg most a válság idején, minden tagállam felé használni kellene különösen a likviditást illetően, itt ne legyünk önzőek. Ez is értelmet ad az EU védernyőjének és a belsőpiaci tagságnak, ami nagyon komoly kihívást jelent például a fejletlenebb tagállamoknak. De ugyanúgy az EKB igazgatótanácsának összetételénél is vegyük ezt figyelembe.

De ami a legfontosabb, az az eurózána külső képviselete. Szükség van erre, de az eurózána külső képviseleténél minden tagállamot kapcsoljunk be a mandátumadásba, ne legyen egy exkluzív klub a külső képviselet, hiszen az EU egységes.

Végül el szeretném mondani, hogy minél hamarabb valóban be kell lépni a tagállamoknak az eurózána szigorú feltételekkel, de logikus feltételekkel. Ezért örülök Klinz úr javaslatának, amely racionálisan a referenciaországokat az EU-övezetre szűkítené le. Köszönöm szépen a figyelmet.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) A pénzügyi válság kapcsán Európa lakosai az elmúlt hetekben megláthatták, hogy az euroövezet tagállamai mennyivel jobban meg tudnak birkózni a nagy zavarokkal. Az emberek ezt látják hazánkban, Szlovákiában is, amely január 1-jén csatlakozik az euroövezetbe.

A pénzügyi befektetők és a devizapiaci spekulánsok immár az euroövezet részének tekintenek minket. Többé nem éri meg spekulálni valutánkkal, hiszen rögzített átváltási árfolyamot állapítottunk meg. Ezzel egyidejűleg a szomszédos országok valutái zuhannak. A spekulánsok olyan kockázati szintet látnak bennük, amit a pénzügyi piacok válsága miatt már nem kívánnak magukra vállalni. Néhány valuta az utóbbi évek legalacsonyabb szintjére esett vissza.

Az euro bevezetése a kicsi és nyitott gazdaságokban védi a vállalkozókat és a lakosokat az árfolyam-ingadozásoktól. Még annak az országnak, Dániának a lakosai is, ahol a világon a legmagasabb szintű a foglalkoztatás, és amely évek óta az egyik legversenyképesebb ország, és a világon a legmagasabb életszínvonallal rendelkezik, felismerték, hogy ha az euroövezet tagjai lennének, akkor sokkal kedvezőbb árfolyammal rendelkeznének, és jobban tudnák kezelni a jelenlegi globális problémákat. Ugyanez igaz természetesen Svédországra is, amit ma már megvitattunk itt. Talán most eljött a pillanat számukra, hogy újra megvizsgálják belépésüket az euroövezetbe.

Az egyik kollégám, aki egyben honfitársam is, ma bírálta a szlovák kormányt, hogy intézkedéseket dolgoz ki a szabályozási és felügyeleti keret megerősítésére. Fel szeretném hívni a figyelmét az Európai Parlament

állásfoglalására, amely nemrégiben arra kérte fel a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot olyan intézkedésekre, amelyek a szabályozási és felügyeleti keretet erősítik az egész EU-ban. Nincs más út. Ezért szavazott a különböző képviselőcsoportokban az európai parlamenti képviselők többsége a lehetőség mellett.

Végül szeretnék gratulálni a két előadónak a kiváló jelentéshez.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) A gazdasági és monetáris unió 10 éves. Ez egy szép évforduló, de alkalom arra is, hogy megvizsgáljuk, miként változott az EU és a globális gazdasági, pénzügyi és politikai helyzet, és hogy a maastrichti kritériumok összhangban vannak-e a jelenlegi globális változásokkal.

2005-ben felülvizsgálták a Stabilitási és Növekedési Paktumot, talán mert követelményeit az euroövezet legnagyobb országai nem hajtották végre.

Egy 10 éves időszakban lényegében az euroövezet egyik országa sem hajtotta végre a maastrichti kritériumokat.

Tudjuk, hogy az Európai Központi Bank inflációs célkitűzése 2%. Ha ma megnéznénk ezt a célkitűzést, azt látnánk, hogy azt egyik uniós ország sem érte el; szeptemberben inflációs rátájuk 2,8% (Hollandia) és 14,7% (Lettország) között ingadozik, a maastrichti árstabilitási kritérium pedig 4,5% lenne.

Ha az euroövezet tagállamai elmulasztják végrehajtani az árstabilitási kritériumot, hogyan beszélhetünk inflációs stabilitásról? Az inflációs stabilitásról 2006-ban kezdtek el beszélni, amikor az euroövezet bővülése megkezdődött. Most új követelményekről beszélünk az euroövezet új tagjelöltjei számára? Milyen kilátásai vannak az euroövezet bővítésének?

Felkérem az Európai Bizottságot és az Európai Központi Bankot, hogy vizsgálják felül ismét a gazdasági és monetáris unió elveit, irányítását és a maastrichti kritériumokat, és azt kérdezem, hogy ezeket végrehajtják-e a jelenlegi globális gazdasági és pénzügyi helyzetben, továbbá hogy mit tartogat a jövő a gazdasági és monetáris unió és az euroövezet tagjelölt országai számára.

Ryszard Czarnecki (UEN). - (PL) Elnök úr, Juncker úr, nincs szerencsénk, ugyanis az euroövezet sikeréről szóló vitát éppen azon a napon tartjuk, amikor az Eurostat bejelentette, hogy nagy recesszió indul meg a közös valutával rendelkező országokban. Ennek önkritikára kellene indítania Önöket, nem pedig féktelen sikerpropagandára. Jelentésükben a szerzők magasztalják a munkanélküliség csökkenését, amely az elmúlt kilenc évben kétségtelenül alig haladta meg az 1,5%-ot, azonban az előrejelzések most a munkanélküliség erőteljes növekedését prognosztizálják az elkövetkező évekre az euroövezetben. Az érem másik oldala kevésbé kellemes, a jelentés pedig nem emeli ki azt, ami nem más, mint az elégtelen gazdasági növekedés és a termelékenység jelentős visszaesése (az 1990-es évek 1,5%-áról az elmúlt évtizedben 0,75%-ra).

Világos, hogy az euro se nem csodaszer a gazdasági csapásokra, se nem olyan eszköz, amely természetéből adódóan gyorsabb gazdasági növekedést és nagyobb jólétet biztosít, mint ami az euroövezeten kívüli uniós országokban, azaz Svédországban, Dániában és Nagy-Britanniában van.

Margaritis Schinas (PPE-DE). - (EL) Elnök úr, nem lehet kétséges, hogy a gazdasági és monetáris unió és az euro megszületése az európai integráció hatvan éves történetének egyik fénypontja.

Először fordult elő Európában, hogy ilyen strukturáltan álltunk át egy másik pénznemre, háborúk és vérontás nélkül, konszenzussal, független országok politikai akaratából, amelyek közösen és demokratikusan döntöttek úgy, hogy ezen az úton indulnak el a monetáris stabilitás felé. Nehéz út volt, azonban olyan út, amelyet Európa mindkét fele alkalmasnak talált: azok az országok is, amelyek hozzászoktak a pénzügyi stabilitáshoz, és továbbra is ugyanazt az antiinflációs politikát folytatták, és más országok is, amelyek pénzügyi fegyelmezetlenség évei után az első alkalommal találták meg az euróban azt az oázist, ahol racionalizálni tudják gazdasági alapjukat, és át tudják alakítani gazdaságuk szerkezetét.

Ennyit a múlttól. Most azonban nagyon nehéz szakaszba léptünk, egy olyan döntő ponton, ahol a GMU-ból a „G”-t, azaz a gazdaságot kell megvizsgálunk. Eddig a GMU-ból az „M”, a monetáris elem segített eljutnunk oda, ahol most vagyunk; máttól azonban a gazdasági szempontok kohéziós erővel bíró, következetes és egységes európai megközelítése nélkül – attól tartok – szemünk láttára fog visszajára fordulni sok vívmányunk.

Így a jövőben két rendezetlen ügy áll előttünk: az európai gazdasági kormányzás koordinációs szabályai, amelyek egyben megóvják majd a globális rendszert mindenekelőtt az olyan túlkapaszkodtól és anarchiától, amelyek a jelenlegi válságot okozták, másrészt pedig el kell ítélnünk azoknak a szereplőknek a gazdasági

kerítő tevékenységét, akik arra akarják felhasználni a válságot, hogy kétséget ébresszenek ezekkel a fontos vívmányokkal kapcsolatban.

Manuel António dos Santos (PSE). – (PT) Hadd kezdjem azzal, hogy gratulálok az előadónak e kiváló jelentéshez. Csak azok a kevesek, akik teljesen feledékenyek, illetve azok néhányan, akik egyáltalán nem értenek semmit, gondolhatják azt, hogy az euro és az ahhoz kapcsolódó monetáris politika nem volt óriási siker az emberiség és az európai gazdaság számára. Hogy megértsük jelentőségét, elég csak megnézni azt az óriási számú munkahelyet, amelyek az euro időszaka alatt jöttek létre Európában. Az sem tekinthető jelentéktelennek, hogy – abban a válsághelyzetben, amelyben az európai gazdaság a rendelkezésére álló eszközöknek köszönhetően kedvezőbben reagál, mint más regionális gazdaságok – azok, akik rövide ideje még szkeptikusok voltak a közös monetáris politikával kapcsolatban, most gyorsan az együttműködést, sőt az integrációt keresik az euroövezettel.

Ez azonban nem minden, és nem jelenti azt, hogy jómagam személyesen elégedett vagyok azzal, ahogy az Európai Unió a pénzügyi konszolidáció és a pénzügyi stabilitás kérdéseit kezelte. Már több alkalommal említettem ebben a Házban, hogy támogatom a pénzügyi stabilitást és a Stabilitási és Növekedési Paktumot, azonban úgy érzem, hogy ez a paktum nem volt mindig a reálgazdaság barátja. Sem ez a paktum, sem pedig a monetáris politika nem volt igazi barátja a reálgazdaságnak. A reálgazdaság gyakran szenvedett azoktól az óriási problémáktól, amelyek a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak túlzottan konvencionális alkalmazásából adódtak.

Még sosem találkoztam olyan közgazdással, és nem olvastam olyan közgazdasági könyvet sem, amely azt mondta volna, hogy a kettő, három és a hatvan, a Stabilitási és Növekedési Paktum mágikus számai (infláció, deficit és az eladósodottság aránya) tudományosan bizonyítottak. És sohasem találkoztam senkivel, különösen nem közgazdással vagy elméleti közgazdással, aki bármikor is azt mondta volna, hogy létfontosságú makacsul fenntartani ezt a fajta konfigurációt. Egy, a Bizottság és Európa konzervatívabb szegmensei által hevesen védelt elképzelés az, hogy kiegyensúlyozott vagy nullszaldós költségvetéssel kell rendelkezünk. Ez egy teljesen abszurd elképzelés. A kiegyensúlyozott költségvetés bármilyen szintű növekedés mellett is az adósság teljes felszámolását jelenti a jövőre nézve. Ez szociális szempontból nem tisztességes, ahogy a generációk közötti viszonyt tekintve sem, ráadásul semmi kapcsolata sincs a valósággal és a reálgazdasággal.

Jim Higgins (PPE-DE). – Elnök úr, a Berès-Langen jelentés kiváló munka, mivel lényegi áttekintést ad a gazdasági és monetáris unió történetéről, és megmondja, miként haladjunk előre a jövőben. Az euro nagy visszhangot kiváltó siker lett: a világ második legfontosabb valutája; az infláció az első 10 évben összességében összhangban volt az EKB 2%-os célkitűzésével; emellett elősegítette az utazást, a kereskedelmet, a foglalkoztatást; és ami a legfontosabb, az EU egységesülésének egy további lépését jelzi.

A múlt heti bejelentés, amely szerint az euroövezet recesszióba került, most azt jelenti, hogy sürgős fellépésre lesz szükség mind az EU-ban, mind pedig globálisan, egy dolgot azonban nem tehetünk, mégpedig azt, hogy az eurót okoljuk a jelenlegi válságért. Miközben a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályai jó szándékúak abban, hogy iránymutatásokat rögzítenek a tagállamok számára a maximális hitelfelvételre vonatkozóan, nem látták előre – és senki sem láthatta előre – a jelenlegi globális gazdasági válságot. A jelenlegi válság véleményem szerint rugalmasságot igényel, hiszen – ha nem enyhül a pénzügyi intézmények részéről a hitelszűke – minden lehetőség megvan a válság további elmélyülésére, és még több munkahelyet veszítünk el.

Meg akarom dicsérni Barroso elnököt és Sarkozy elnököt azért, ahogy az Európai Uniót képviselték a G20 washingtoni tárgyalásain a múlt héten. Úgy hiszem, megtiszteltek ezzel minket, megtisztelték Európát.

Végezetül meg kell vizsgálnunk, hogyan kerültünk a jelenlegi válságba, és mik voltak az okok. Le kell vonnunk a tanulságokat, és biztosítanunk kell, hogy ez többet nem történik meg. Ha ez reformot jelent – az intézmények reformját, a Nemzetközi Valutaalap reformját –, akkor hát tegyük meg! Ha azt jelenti, hogy meg kell vizsgálnunk az Európai Központi Bank műveleteit, hát tegyük meg! Nyomozzunk ebben a szakaszban, végezzünk kriminalisztikai alapossággal vizsgálatot, bármilyen válsággal is szembesül most Európa – nem ismerjük súlyosságát, hogy hol lesz a vége, és milyen következményei lesznek –, és találjuk meg a megoldásokat.

Dariusz Rosati (PSE). – (PL) Elnök úr, biztos úr, Juncker úr, osztom azt a véleményt, hogy a közös valuta nagy európai siker. Több éven át alacsony árak és alacsony inflációs szint jellemzett minket, alacsony volt a kamatunk, az árak átláthatóak voltak az országok között, makrogazdasági stabilitással rendelkezünk – és ez külön siker azoknak az országoknak, amelyeknek korábban problémájuk volt az inflációval és a költségvetési hiánnyal. Osztom azt a véleményt, hogy ez siker.

Szeretnék megjegyzést fűzni ahhoz, amit lengyel képviselőtársam mondott pár perccel korábban, amikor is azt mondta, hogy nő a munkanélküliség és pénzügyi válság van az euroövezetben. Sajnos már elhagyta az üléstermet, de ha maradt volna, hallott volna pár bölcs szót. Ugyanis figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy az euro nélkül a jelenleginél sokkal rosszabb lenne a helyzet Európában. Ez különösen nyilvánvaló akkor, ha megnézzük az olyan országok helyzetét, mint Izland vagy Magyarország, amelyek most óriási gazdasági nehézségekkel néznek szembe. Ha az euroövezet tagjai lennének, a helyzetük sokkal jobb lenne.

Azt szeretném mondani, hogy minden valuta hosszú távú sikere valós tényezőktől függ, azt a hosszú távú gazdasági fejlődés határozza meg, és ez hiányzik Európában. Megjegyzendő, hogy az elmúlt hetekben az USA-dollár erősödött az euróval szemben, ami azt bizonyítja, hogy még a gazdasági válságban a befektetők, legalábbis a többségük biztonságos helynek tekinti a dollárt befektetési számára. Ezért kell megteremtünk a hosszú távú növekedés alapját Európában, ami erősíteni fogja az európai valutát. Ez azonban reformot igényel, gazdasági lendületet, és emellett magasabb termelékenységi rátát tesz szükségessé.

A második pontom az, hogy úgy vélem, felül kell vizsgálnunk a nominális konvergenciakritériumokat, és biztosítanunk kell, hogy hozzáigazítsuk a kritériumokat az új feltételekhez, különösen az inflációs kritériumot és a tárgyalási kritériumok kiszámításának módszerét, hogy azok az új tagállamok, amelyek dinamikus gazdasággal rendelkeznek, csatlakozni tudjanak az euroövezethez.

Paolo Bartolozzi (PPE-DE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretnék köszönetet mondani az eurocsoport elnökének és a biztosnak, valamint a két előadónak is, akik elkészítették ezt a jelentést, mivel meggyőződésem, hogy az euro bevezetése lehetővé tette a polgárok számára, hogy sikeresebben gazdálkodjanak családi költségvetésükkel, azon keresztül, hogy segít nekik megtakarítást elérni az árukra és szolgáltatásokra fordított kiadásaikon; de nem csak ebben nyújt segítséget.

Ahogy mások már rámutattak, láttuk, hogy az inflációs ráta átlagosan 2% körül mozgott, továbbá mintegy 16 millió munkahely jött létre ebben a tíz évben, az államháztartási hiány pedig csökkent – ahogy a Bizottság is említette, 2007-ben a GDP 0,6%-át tette ki, szemben az 1980-as és 1990-es évek 4%-ával.

Emellett az euro nemzetközi presztízsre tett szert és vonzó valutává vált még a Közösségen kívüli országok számára is, és még a jelenlegi viharos pénzügyi helyzetben is, amely súlyosan megrázta a világ pénzügyi és bankrendszerét, az euro kétségtelenül csillapította a globális pénzügyi válság romboló hatását. Ma azonban fennáll a veszélye, hogy a kereslet globális lelassulása tovább gyengíti az exportot, és semlegesíti az euro leszámítolási kamatlábának előnyeit, ami veszélybe kerül a dollár értékének csökkenésével.

Nyilvánvaló, hogy ismételten elő kell vennünk az euro alapvető szerkezetének jelentős kiigazítását annak érdekében, hogy olyan helyzetbe hozzuk az átlagostól elmaradó GDP-jű tagállamokat, hogy orvosolni tudják hátrányukat. Ezért nagyon üdvözlendő egy olyan GMU útiter, amelynek célja jobban elemezni a gazdasági eltéréseket, előmozdítani a strukturális reformokat, felügyelni az államháztartásokat és a pénzpiacokat, és felgyorsítani integrációjukat. Mindezt apránként lehet és kell elérni, azzal párhuzamosan, ahogy kiemelkedünk – reméljük, minél hamarabb – ebből az instabil helyzetből, amely jelenleg súlyosbítja nem csak a nemzeti kormányok által meghozandó sürgős döntéseket, hanem azt a zűrzavart is, amelybe a megtakarítással rendelkezők kerültek. Helyre kell állítani a megtakarításokkal rendelkezők bizalmát, hogy mozgásba hozzuk a befektetéseket és a fogyasztást, és javítsuk azt az általános keretet, amelyen belül higgadtan tudunk cselekedni. Másként megfogalmazva, a felelősségnek kollektívnek kell lennie, azonban összehangolt erőfeszítésekre van szükség az illetékes hatóságok részéről, hogy megítéljék, mely reformokat kell támogatni szigorú kormányzással és határozott politikai vezetéssel.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE). – Elnök úr, először is szeretnék gratulálni mindkét előadónak, Berès asszonynak és Langen úrnak ezért a nagyon kiegyensúlyozott jelentésért, amely széles perspektívában vizsgálja a témát. Másrészt úgy gondolom, hogy amikor e jelentés elkészítését kezdeményezték, senki sem gondolta, milyen időszzerű is lesz azt most. Szerintem annak jele ez, hogy az EU képes választ adni a globális kihívásokra, biztosítani a versenyképességet és megteremteti a stabilitást.

Az európai monetáris unió nélkül mind az euroövezet országai, mind pedig az övezeten kívüli országok sokkal sérülékenyebbek lennének a pénzügyi válsággal szemben. Az elmúlt 10 évben az Európai Központi Bank nagyon pozitív szerepet játszott, és ez a kezdeményezés nagyon stabil monetáris politikát és gazdaságpolitikát biztosított, ami valóban képessé tett minket arra, hogy időben válaszoljunk a válságra és megelőző intézkedéseket tegyünk nemcsak az EU térségében, hanem globálisan is, amikor a globális pénzügyi architektúra reformjáról folytatott vitákra kerül sor.

Úgy vélem, ez a válság több, mint egy pénzügyi jellegű válság: a döntéshozatal és a játékszabályok válsága is. Amire most szükségünk van, az a szilárdabb európai szerepvállalás a felügyeletben és az Európai Központi Bankot illetően. Jobban harmonizált szabályozásra van szükségünk valamennyi különböző pénzügyi instrumentum tekintetében. Megfelelő eljárásokkal átláthatóságot kell biztosítanunk, mindenekelőtt pedig az európaiaknak kitartónak kell lenniük az egységben, hogy globálisan előrevigyük ezeket a politikákat. Egyesülnünk kell, mert a piacok már túlnőttek nemzetállami képességeinken, és koherens fellépésre van szükségünk nemzeti, európai és globális szinten.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). – (SK) Közép-Európában is az euro válik a legjobb befektetésosztónzóvé a külföldi befektetők számára. Ezért az euro 2009. január 1-jei szlovákiai bevezetésével kapcsolatban Robert Fico kormányán fog múlni, miként hozza ki a legtöbbet ebből a lehetőségből.

Az infláció fenntarthatóságát és az államháztartási hiányt nagyon szigorúan felügyelik majd Szlovákiában, a jelenlegi szlovák kormánynak ezért folytatnia kell Mikuláš Dzurinda előző kormányának reformjait. Ellenkező esetben Szlovákiának problémái lesznek az infláció alacsony szinten tartásával az euroövezetbe való csatlakozást követően.

Remélem, hogy a szlovák kormány megszívleli az Európai Parlament előadóinak ajánlásait, és nem terheli meg az országot jövőbeli adósságokkal. Nem kontárkodik bele a nyugdíjreformba, megpróbálva így megszerezni a magánmegtakarítással rendelkezők pénzeszközeit és rövid távú javulást elérni az államháztartási hiányban; nem fogad el olyan törvényeket, amelyek ellentétesek a piaci szabályokkal, és hozzá fog járulni a vállalkozói környezet javításához.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Elnök úr, biztos úr, az Európai Unió mintegy 490 millió európai polgárból meríti erejét. Az euroövezet a stabilitás pillére Európa és az egész globális gazdaság számára. Az euroövezetben egyedül az elmúlt 10 évben 16 millió munkahely jött létre. A jövőben az Uniónak válaszolnia kell a demográfiai és éghajlati változások által támasztott kihívásokra. Az előrejedő népesség súlyos társadalmi, gazdasági és költségvetési problémákat fog okozni. Úgy vélem, meg kell védeni az áruk, személyek, a tőke és a szolgáltatások szabad mozgását, különösen most, a pénzügyi válság és a gazdasági recesszió összefüggésében.

A munkavállalók szabad mozgása előtt álló akadályok felszámolása megfelelő, tisztességes munkakörülményeket garantál minden európai munkavállaló számára, és hatékony eszközt kínál a szociális dömpinggel és az adóelkerüléssel szemben. Felszólítom az Európai Bizottságot és az eurocsoport tagjait, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a román és bolgár munkavállalókra kivetett korlátozások megszüntetése érdekében. Az euroövezetnek példát kell mutatnia a szociális piacgazdaságról.

Vittorio Prodi (ALDE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretném megköszönni Almunia biztos úrnak és Juncker elnök úrnak az ezen oly fontos eszköz kialakításában végzett munkájukért. Az euro határozott realitás, amely megvédett minket a válságban.

Ezért tovább kell lépnünk előre, és olyan gazdaságpolitikát kell kialakítanunk, amely az oly sikeres monetáris politikával párhuzamosan működik; az eurocsoport egészére, de potenciálisan az Unióra is vonatkozó politikát; pontosan ezekben a válságos időkben kell sürgősségi programot elindítanunk az előre jelzett gazdasági nehézségek kezelésére.

Ezért úgy gondolom, hogy erőteljes elkötelezettségre van szükség; nagy hatású programot kell elindítanunk az Unió energetikai infrastruktúrájának kiépítése és az energiamegtakarítás érdekében. Meggyőződésem, hogy ezt mihamarabb meg kell tennünk.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Elnök úr, engedje meg, hogy felsorolásszerűen tegyem meg észrevételeimet.

A homogén piacok állnak annak a rendszerhibának a középpontjában, amellyel most szembesülünk, és ha a rendszer olyan jó működtetői, mint Juncker úr és Almunia úr, nem tudják újra visszahozni a heterogenitást a piacra, akkor csak egy későbbi időpontra toljuk ki a hibát. A homogén piacok állnak e probléma középpontjában.

Másrészt azt prognosztizálták Írországban, hogy az euro valutaként valami olyasmivé válik, mint egy jármű fékek, kormány és világítás nélkül. Hogy mekkorát tévedtek! Hol lennénk ma Írországban, ha nem lenne az euro és az Európai Központi Bank? Miért nem hiszünk jobban ennek eredményében? Ez az egyik dolog, amely segíthetne nekünk a lisszaboni ratifikációs folyamatban.

Végezetül, a védőoltás-hasonlatot alapul vevő érvel kapcsolatban, a szülőknek valóban joguk van dönteni, de ha minden szülő úgy dönt, hogy nem adatja be a védőoltást, akkor kitör a járvány.

Csak azt mondanám: senki sem sziget. Anglia talán egy sziget, de itt az ideje, hogy újra megvizsgálja az euróhoz való csatlakozás kérdését, mert nem járhatunk mindannyian külön utakon.

Gerard Batten (IND/DEM). - Elnök úr, mindig is egy gazdasági nonszensz volt, hogy több különbözően teljesítő gazdaság ugyanolyan kamatokat és árfolyamot használ. Emellett az Európai Központi Bank elsődleges feladata és jogi kötelezettsége az infláció kordában tartása, ami a kialakuló gazdasági válságban a legkisebb problémánk.

Ezek azok a törésvonalak, amelyek végül darabjaira szakítják majd az európai egységes valutát. Azonban az Egyesült Királyságban az eurofilek most azzal érvelnek, hogy a font zuhanó árfolyama lehetőséget kínál nekünk az euróhoz való csatlakozásra. Ha alapvető közgazdasági ismeretekkel rendelkeznének, akkor tudnák, hogy pont emiatt nem szabad Angliának csatlakoznia.

A font azon képessége, hogy megtalálja saját értékét más országokkal szemben, létfontosságú tényező lesz annak elősegítésében, hogy Anglia átvészelve a küszöbön álló gazdasági viharokat. Az Egyesült Királyságnak annyira van szüksége az európai egységes valutára, mint egy fuldokló embernek a kényszerzubbonyra.

Dragoş Florin David (PPE-DE). - (RO) Elnök úr, először is szeretnék gratulálni a két előadónak, Berès asszonynak és Langen úrnak. Tíz év nem túl sok, de nem is kevés idő, azonban nyilvánvalóan jelentősen hozzájárult az egységes piac megszilárdulásához, jelenleg pedig ahhoz, hogy védőernyőt nyújtson a pénzügyi spekulációval szemben. Úgy vélem, hogy a pénzügyi és bankszektor szigorúbb szabályozása, összekapcsolódva a kutatási és fejlesztési befektetések bátorításával, a verseny ösztönzésével és a polgárok pénzügyi nevelésével, sokkal hatékonyabb megoldásokat kínálhat e válságos időkben.

Úgy gondolom, hogy az Európai Unió államainak gazdasági és pénzügyi szolidaritást kell mutatniuk ebben a pillanatban, mivel a pénzügyi és bankszektorban végrehajtott beavatkozások önmagukban nem elégségesek a gazdasági válság stabilizálásához, csupán látszólag. Remélem, biztos úr, hogy a válság nem gyakorol majd hatást a 2007–2013-as költségvetési előirányzatokra, mivel az európai források képesek lehetnek elérni a kívánt hatást az Unió fenntartható fejlődésének biztosítása tekintetében.

Christopher Beazley (PPE-DE). - Elnök úr, Anglia euroövezetbeli tagságát illetően úgy gondolom, mindig is az volt a helyzet, hogy Anglia eleinte vonakodott csatlakozni az európai megállapodásokhoz. Nagyon gyorsan megtanulta megbánni ezt a döntését. Akkor a lehető legrosszabb pillanatban kérelmeztük a csatlakozást. Ha az euroövezet alapító tagjai lettünk volna – aminek lennünk kellett volna –, akkor ma sokkal erősebb helyzetben lennénk. Várom, hogy a következő konzervatív kormány tényleg nagyon rövid időn belül kérelmezze a csatlakozást az euroövezetbe.

(Taps)

Kurt Joachim Lauk (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, csupán két megjegyzésem lenne. Először is, az euro kiállta a próbát. Az euro nélkül a spekuláció valószínűleg nem kímélt volna meg minket, amely nemzetgazdaságok egészét megtámadta volna Európában. Ebben az értelemben az euro kiállta a próbát. Valószínűleg súlyos nehézségekkel szembesültünk volna – vagy éppen teljes zűrzavarral –, ha nem lett volna eurónk ebben a válságban.

Véleményem szerint a későbbiekben két dolog lesz döntő fontosságú. Az euro stabil maradhat és globális tartalékvalutaként előreléphet a dollárral szemben, ha két dolog garantált: először is, az EKB-nak, amely helytállt a válságban, függetlennek kell maradnia, ami mellett már érveltünk; másodszor pedig, a Stabilitási és Növekedési Paktumot bővíteni kell. Már a jelenlegi formájában is rendkívül hasznos, azonban alkalmazni és védeni is kell.

Joaquín Almunia, a Bizottság tagja. – (ES) Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani valamennyi képviselőnek, akik felszóltak e vitában. Úgy vélem, nagyon széles konszenzus alakult ki a vita tárgyát képező jelentés támogatása mellett, ahogy nagyon széles körű támogatást kapott a gazdasági és monetáris unió projektjének folytatása és egységes valutánk is. Ezt nem azzal a szándékkal mondom, hogy megismétljem közülünk azoknak az indokait, akik támogatták a gazdasági és monetáris unió létrehozását 10 évvel ezelőtt, hanem az elmúlt évtized eseményeinek és annak elemzése alapján, hogy mit kell tennünk most, ezekben a nehéz gazdasági időkben.

Természetesen a jelenlegi problémák nem az eurónak tudhatók be. Ahogy mindannyian tudjuk, e nagyon mély válság okai nem itt Európában vagy az euroövezetben gyökereznek. Azonban nyilvánvaló, hogy mi fizetjük meg az árat, ahogy más iparosodott országok, felemelkedő gazdaságok és fejlődő országok is. Ez azért van, mert egy globális gazdaságban nem lehetséges a lecsatolódás. Azonban a gazdasági és monetáris unió formájában legalább van egy eszközünk a problémák hatékonyabb kezelésére. Hiszünk abban, hogy együttműködéssel képesek leszünk gyorsabban kilábalni a válságból, mint akkor, ha az egyes országok egyedül próbálják ezt meg.

Egyetértek mindazokkal – és ők sokan voltak –, akik azt mondták, hogy az Európai Központi Bank olyan intézmény, amely létrehozása óta több mint kielégítően alátámasztotta azt a bizalmat, amit a Maastrichti Szerződésbe vetettünk. Úgy vélem, nagyon jól végezte munkáját, és ezt a munkát támogatni kell, mivel elengedhetetlen része a gazdasági és monetáris Uniónak.

Egyetértek azokkal is, akik azt mondják, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktumot a jelenlegi, 2005-ben felülvizsgált formájában kell fenntartani, hogy ki tudjuk használni az abban az évben bevezetett és itt sok alkalommal megvitatott rugalmasságot. E rugalmasság lehetővé teszi számunkra a költségvetési fegyelem, valamint a költségvetési fegyelem szabályainak fenntartását. Lehetővé teszi számunkra, hogy biztosítsuk államháztartásaink fenntarthatósági célkitűzéseit. Ugyanakkor azt is lehetővé teszi számunkra, hogy felhasználjuk fiskális politikánkat egy olyan helyzetben, amikor aktív politikára van szükség az adózási és fiskális politikai eszközök terén.

Úgy kell koordinálni a fiskális ösztönzőket, hogy az hatékony legyen. A költségvetési fegyelemre vonatkozó keretrendszerünk megkönnyíti ezt a koordinációt, de korlátokat is szab annak megakadályozása érdekében, hogy a fiskális ösztönzők veszélyeztessék államháztartásaink fenntarthatóságát. Harmadrészt – sok felszólaló említette ezt ma – kétségtelenül meg kell erősítenünk az euro hangját valutánk stabilitásának védelme során, valamint az azokkal folytatott két- és többoldalú kapcsolatokban, akik valutánkba fektetnek be, azokkal, akik más valutákat képviselnek, és különösen a globális gazdaság főbb szereplőinek egyéb valutaival.

A válság olyan makrogazdasági egyensúlyhiányból ered, amit kezelni kellett volna, de nem lehetett kezelni, mert hiányoztak a globális egyensúlyhiány megoldására szolgáló hatékony mechanizmusok. Megvitattuk ezt Washingtonban, és továbbra is beszélnünk kell erről. Mi, európaiak csak akkor tehetjük ezt hatékonyan, ha megadjuk a teljes politikai támogatást és a szükséges irányítási mechanizmusokat az eurónak, hogy valutánk árfolyamán keresztül védeni tudjuk érdekeinket, amelyek rászolgáltak erre. Úgy hiszem, ezt az utat kell követnünk, ahogy az a jelentésben szerepel, ahogy azt az eurocsoport elnöke mondta, ahogy azt a Bizottság elfogadta, és ahogy azt az elkövetkező hónapokban a tagállamok vezetői is egyre nagyobb számban elfogadják majd.

Ez koordinációt követel meg, feltéve, hogy az a helyes típusú koordináció. Ez nem jelenti az Európai Központi Bank függetlenségének megtámadását vagy a gazdaságpolitikai döntések mesterséges koordinálását, amit a továbbiakban is az egyes országok körülményei szerint kell elvégezni. Ez nem valódi koordináció. Ennek olyan koordinációnak kell lennie, amely mindig is a gazdasági és monetáris unió gazdasági ága mögött volt, azaz a gazdasági és monetáris unió célkitűzéseit szolgáló koordináció, mind a makrogazdasági politikákban, mind pedig abban a kapcsolatban, amelynek a makrogazdasági és strukturális politikák között kell léteznie.

Amikor a Bizottságban a koordinációról beszélünk, akkor az ilyen típusú koordinációra gondolunk. Úgy érzem, hogy a jelenlegi körülmények között az előttünk álló recesszió kockázata azt mutatja, hogy ez a fajta koordináció prioritás, a gazdasági és monetáris unió pedig megadja nekünk az ennek eléréséhez szükséges eszközöket.

Jean-Claude Juncker, az eurocsoport elnöke. – (FR) Elnök úr, nagyon rövid leszek, hiszen azok többsége, akik megpróbálták vezetni a mai vitát, már elhagyták az üléstermet. Így nekik nem kell válaszolnom.

A többieknek azt szeretném mondani, hogy lenyűgözött az Európai Parlament vitáinak eredményeként létrejött széles körű konszenzus, hiszen szinten mindannyian egyetértve azt mondjuk, hogy az euro siker volt. Örömmel jegyzem meg, hogy azok mondták ezt, akik az euroövezetbe tartoznak. Örömmel jegyzem meg, hogy azok, akik azt szeretnék, hogy országuk az euroövezet tagjává váljon, szintén ezt mondják. Megjegyzem, hogy azok, akik mindig azt mondták, hogy amit csinálunk, az teljesen eszement dolog, fenntartják ezt a véleményüket, ami nem jellemezhető másként, mint ahogy ők jellemzik a mi hozzáállásunkat. Következésképpen a Parlamentben nem történt semmi új, kivéve azt, hogy némi aggodás azért mégis beszűrődött a vitákba – és akkor udvariasan fogalmaztam. Ezt a jelenleg előttünk álló pénzügyi és gazdasági válság okozza.

Ezen a ponton ezért két dolgot szeretnék mondani, válaszként számos felszólalónak. Európában senki sem érvel radikálisan a túlzott költségvetési konszolidáció mellett. Senki. Megreformáltuk a Stabilitási és Növekedési Paktumot. E Parlament néhány tagja nem értett egyet azzal, hogy megreformáltuk a paktumot. Ők ma az elsők között vannak, akik elismerik a 2005 márciusában hozott döntések bölcsességét, amikor egy inkább gazdasági szemléletet alkalmaztunk a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmezésére. E szemlélet lehetővé teszi, hogy a tagállamok és költségvetéseik könnyebben lélegezhessenek ma, még ha egy olyan szakaszba is lépünk most, amely ugyan nem depresszív, de kevésbé teszi egyenes irányúvá az államháztartás konszolidációját.

Azok a tagállamok, amelyek az elmúlt néhány évben erélyesek voltak a költségvetés konszolidációját illetően, most elégséges költségvetési fedezettel rendelkeznek ahhoz, hogy választ tudjanak adni a jelenlegi gazdasági válságra, amely felöleli a jelenleg előttünk álló strukturális szempontokat is. Azok a tagállamok, amelyek kevésbé voltak erélyesek, most nagyobb nehézségekkel szembesülnek azoknak a költségvetési forrásoknak a felszabadításakor, amelyekkel választ tudnának adni a most előttünk álló válságra.

Az euroövezetben azonban kötelességünk reagálni a válságra, amennyiben az a gazdaságpolitikát érinti. Nem elég a költségvetési stabilitásról beszélni. Nem elegendő kizárólag a pénzügyi válságnak szentelni erőfeszítéseinket. Nyilvánvaló, hogy az euroövezetnek erős és koordinált választ kell adnia a gazdasági válságra. Van tehát néhány hetünk, hogy összegyűjtsük az elemzéshez és az intézkedéshez szükséges összes elemet, és így megfogalmazhassuk ezt a gyakorlati és erőteljes választ. Természetesen mindazoknak is ezen kell dolgozniuk, akik a gazdaságpolitikák nagyobb fokú koordinálását követelik, mégpedig úgy, hogy megpróbálják nem előrebocsátani azokat a gazdaságpolitikai döntéseket, amelyeket még nem terjesztettek kollégáik elé az eurocsoportban.

Könnyű dolog itt a Parlamentben a gazdaságpolitikák koordinálását követelni. Azt javasolnám Önöknek, hogy az eljárási szabályzat alapján terjesszenek elő egy frakcióközi dokumentumot, amelynek a nagy képviselőcsoportok, amelyek mint Európai Parlament járnak el, felszólítják az eurocsoportot és nemzeti kormányaikat, hogy többé addig ne jelentsenek be gazdaságpolitikai intézkedéseket, amíg nem terjesztették azokat kollégáik elé az eurocsoportban.

Sürgessék kormányaikat – könnyű ezt követelni itt –, sürgessék kormányaikat a gazdaságpolitikai koordináció elvének betartására. Fogadjanak el egy frakcióközi állásfoglalást, és meglátjuk. Meglátjuk majd két, három vagy négy hónapon belül, hogy a kormányok – a politikai pártok, amelyekhez Önök is tartoznak, gyakran tagjai a kormányoknak, amelyekhez Önök fordulni fognak – megtették-e, amit Önök követeltek tőlük. Ez lenne a hiteles, ésszerű, logikus, racionális és következetes.

Ezért azt mondom, hogy erős és koordinált gazdasági választ kell adnunk arra, ami egyre inkább gazdasági válsággá válik. A bérpolitikát illetően pedig nem mondunk el mindent, amit el akarunk mondani, de elmondunk mindent, amit érdemes elmondani.

Önöknek igazuk van abban, hogy Németországban a szocialista-zöld kormány olyan bérpolitikát alkalmazott, amely csökkentette a német munkavállalók vásárlóerejét. A helyzet azóta javult. Ugyanez a megjegyzés érvényes Franciaországra is, amelynek kormánya abban az időben – 1998 és 2002–2003 között – nem volt ellene a változásoknak. Éppen ellenkezőleg, már amennyire én tudom. Egy kis önkritika persze a jó irányban árnyalná bizonyos emberek megjegyzéseit.

Ami egyébként a megtakarítások adóztatását illeti, három évvel az elfogadott menetrend előtt járunk. Önnek teljesen igaza van, Jonckheer úr, hogy kéri az irányelv hatálya alá tartozó pénzügyi termékek körének bővítését. Ami az adóparadicsomokat illeti, beszéljessen az anyanyelvén saját kormányával, és felfedezi majd, hogy sok tennivalója akad.

Pervenche Berès, előadó. – (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim, köszönöm ezt a vitát. Úgy hiszem, megalapozott hozzászólás volt ez az Európai Parlament részéről ahhoz, aminek a megvalósítását elvárjuk Önöktől, biztos úrtól és az eurocsoport elnökétől, mégpedig az útiterv keretében.

Juncker úr, Ön azt mondta nekünk: „Bárcsak a képviselőcsoportok megállapodnának!” Nos, a képviselőcsoportok meg fognak állapodni: holnap fogják megszavazni a 61. cikk (d) bekezdését és a 61. cikk (g) bekezdését, amelyben pontosan azt követelik, amire Ön szólította fel őket. Így holnap számíthat erre, amikor találkozni fog a gazdaság- és pénzügyminiszterekkel.

Ön azt mondta nekünk: „Nincs jelentés a divergenciáról”. Talán nincs nagyon pontos jelentés, egy dolog azonban bizonyos: nem történt meg az, amit vártunk, azaz a gazdasági helyzetek konvergenciája az euroövezetben, Ferreira asszony pedig konkrét példákat mondott erre.

A tagállamok közötti ellentmondásokat illetően most ismét Önhöz szólók, az eurocsoport elnökéhez: nem osztom az Ön véleményét. Nincs időm azokra, akik koordinációt követelnek, amikor az áll az érdekükben, majd elutasítják azt és a nemzeti szuverenitást védik, amikor az áll jobban az érdekükben. A gazdaságpolitikai koordináció kérdései közös érdekű kérdések, az a helyzet pedig, amiben most vagyunk, elfogadhatatlan: az USA részéről már lehetővé vált két Paulson-terv végrehajtása, míg Európában Ön azt mondja nekünk, hogy még mindig szükségünk van néhány hétre, hogy találjunk valamit, amit a válaszukra váró európai embereknek mondunk. Mindannyiunknak egyesítenünk kell erőinket, a Bizottságnak pedig ma kezében vannak az eszközök, amelyekkel az Európai Parlament javaslatai alapján előreléphet. Remélem, hogy meghallgatnak és támogatnak minket.

Werner Langen, előadó. – (DE) Elnök úr, ott szeretném kezdeni, ahol a miniszterelnök úr abbahagyta. Úgy vélem, hogy az a rugalmasság, amiről az euroövezet és a 27 tagállam tanúbizonyságot tett, nagyon jó kezdet. Ezt most tovább kell fejleszteni, és nincs kétségem afelől, hogy ha azokat a tapasztalatokat, amelyeket Önök idehoztak, a tagállamok elfogadják, akkor a helyes nyomon leszünk.

Szeretném megköszönni mindenkinek a hozzászólást. Hoppenstedt úr az euróról folytatott első vitából idézett, ahol az eurót koraszülöttnek nevezték. Mára, 10 évvel később egy jókötésű sráccá vált – az euro nyelvtani neve az én nyelvemen hímnem, míg a német márka nőnemű volt –, aki az általános iskolában csak jó jegyet kapott, és most megy középiskolába. Meg fogjuk látni, hogy továbbra is jól veszi-e majd az akadályokat, azonban elég optimista vagyok a későbbi sikereket illetően. Amikor azt hallom Beazley úrtól, hogy még az Egyesült Királyságban a konzervatívok is mérlegelik az euróhoz való csatlakozást, az már elég új perspektíva. Mindehhez annyit fűzhetek hozzá, hogy természetesen még az Egyesült Királyság sem csatlakozhat ingyen az euróhoz: teljesíteniük kell kötelezettségeiket a pénzügyi piacok koordinációjával és szabályozásával kapcsolatban, és eleget kell tenniük a szükséges minimális harmonizációnak.

Ebben az értelemben a helyes úton vagyunk. Szeretnék köszönetet mondani a Bizottságnak, különösen Almunia úrnak, valamint az eurocsoport elnökének a kiváló együttműködésükért. Szavukon fogjuk majd Önöket a javaslataikat illetően. Együtt akarunk működni Önökkel.

(Taps)

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra 2008. november 18-án, kedden, déli 12 órakor kerül sor.

22. A férfiak és nők egyenlő díjazása elvének alkalmazása (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Bauer asszony által a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság nevében készített jelentés (A6-0389/2008) a Bizottság részére a férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozó ajánlásokról (2008/2012(INI)).

Edít Bauer, előadó. – (SK) A fizetésekben a nemek szerint megmutatkozó különbségekben nincs semmi új. A Római Szerződésben már több mint ötven éve szerepel egy cikk, amely tiltja a nemen alapuló megkülönböztetést a fizetésekben, 1975 óta pedig érvényben van az 1975/117/EGK irányelv, amely kötelezi a tagállamokat az azonos munkáért járó egyenlő díjazás elvének érvényesítésére. Természetesen igaz, hogy a fizetésbeli különbség nem mindig a megkülönböztetésből adódik. A nagy számok törvénye szerint azonban a bruttó órabérekben látható tartós különbségek nem magyarázhatók.

Az Eurostat szerint 1995 és 2006 között az órabérekben kifejezett jövedelmek különbsége 17%-ról 15%-ra csökkent – mindez abban az időszakban, amikor az egyetemi diplomások többsége immár nő.

Az lehet, hogy a tendencia csökkenő, azonban nem egyenes vonalú. A Dublin Foundation 2007-es felmérése szerint, amely az Európai Unió négy országára terjedt ki, ez a különbség valójában szélesedik. Ha a bérszakadék a jelenlegi ütemben szűkül, és időről időre nem növekszik, akkor a fizetések talán hetven év múlva lesznek azonos szinten.

Azt hiszem megállapodhatunk abban, hogy a jelenlegi jogszabályok ezen a területen nem hatékonyak. A bérszakadéknak különböző okai vannak. Ezek az okok egyrészt rendszerből fakadóak, másrészt egyedi jellegűek. Az ágazati, vertikális és horizontális szegregáció, a szakmák kategorizálása, a munka és magánélet egyensúlyát megteremtő feltételek, valamint a sztereotípiák mind-mind jelentős szerepet játszanak a tartósan elhúzódó bérszakadékban, amely később áttevődik a nyugdíjakban megmutatkozó különbségekre is, aminek az a végeredménye, hogy a szegénység úgymond női arcot ölt.

A bérszakadéknak egyéni dimenziói is vannak. A Bizottság egyik tanulmánya szerint ez a különbség a korral, a foglalkoztatás időtartamával és az oktatással együtt nő. Emellett a statisztikák azt mutatják, hogy minimális eltérések vannak a fiatalok esetében. A szakadék akkor jelenik meg, amikor megszületik az első gyermek, a nő pedig visszatér a szülési szabadságról.

Az előttünk álló demográfiai válság fényében ez a probléma – amellett, hogy a gazdasági válság egyik fő tényezője – mély morális kérdéseket is felvet, amelyek felett nem lehet elsiklani.

A mai kérdés arról szól, hogy az Európai Parlament mit tehet a helyzet megoldása érdekében. Egyrészt itt van egy tartósan megoldatlan probléma, másrészt pedig jogszabályaink inkább mondhatók eredménytelennek. Ugyanakkor persze nem téveszthetjük szem elől azt aényt, hogy a bérszakadék okai messze túlmutatnak a jogszabályi kötelezettségeken.

Az Európai Parlamentnek azonban csak egy eszköz van a kezében – a jogalkotás. Mindenkinek, aki érintett ebben a helyzetben, megvan a saját felelőssége, a miénk pedig az, hogy sikerül-e egyértelmű jelzést küldenünk arról, hogy jobb és hatékonyabb jogszabályokat akarunk bevezetni az igazságosabb munkaerő-piaci feltételek megteremtése érdekében.

ELNÖKÖL: SIWIEC ÚR

alelnök

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a Bizottság üdvözli a férfiak és nők egyenlő díjazásának elvéről szóló saját kezdeményezésű jelentést, és gratulálok az előadónak munkája minőségéhez.

A Bizottság a Parlamenthez hasonlóan elfogadhatatlannak tartja a nők és férfiak fizetése közötti 15%-os bérszakadékot. Természetesen óvatosságra kell lennünk és nem szabad szem elől tévesztenünk azt, hogy ez a mutató a nők és férfiak bruttó órabérének relatív eltéréseit hasonlítja össze a gazdaság egészében. Így nem egyszerűen a közvetlen megkülönböztetést méri, hanem az összes kapcsolódó tényezőnek és mindazoknak a hátrányoknak a mutatója, amelyeket a nőknek el kell szenvedniük a munkaerőpiacra való belépés előtt és egész szakmai pályafutásuk során.

A Bizottság 2007. júliusi közleménye megállapította, hogy a közösségi jogszabályok hatékonyan számolták fel a közvetlen megkülönböztetést, azaz azokat az eseteket, amikor ugyanazért a munkáért a nők díjazása alacsonyabb volt, mint férfi kollegáiké. Kevésbé voltak hatékonyak azonban azon elv betartásának biztosításában, hogy azonos értékű munkáért azonos díjazás jár.

Részletes elemzés alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy lehetővé kell tenni a közösségi jog módosításának megvizsgálását, azzal a céllal, hogy mindenekelőtt azt biztosítsák, hogy a bérek meghatározásának rendszere eleve kizárja mind a közvetlen, mind a közvetett megkülönböztetést.

A Bizottság bejelentette, hogy 2008-ban értékelni fogja a közösségi jog bérszakadékkal kapcsolatos vonatkozásait, és javaslatokat tesz a szükséges módosításokra. A korábban említett részletes elemzés jelenleg is folyamatban van, azt pedig nem tudom megjósolni, hogy mi lesz az eredménye. A minőség biztosítása érdekében a Bizottság külső szakértő tanácsadókat vesz igénybe, valamint segítségül hívja a nemek közötti egyenlőséggel az egyes államok szintjén foglalkozó szervek részletes szakértelmét és tudását is.

E vizsgálat előzetes eredményeit egy munkaértekezleten vitatjuk meg 2009 első negyedében, amelyen jelen kellene lennie az összes érdekelt félnek, köztük a tagállamoknak, jogi szakértőknek, a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó állami szervezeteknek, a szociális partnereknek és a civil társadalomnak.

A Parlament hozzáállása döntő jelentőségű lesz ebben a folyamatban. Fontos, hogy az egyik résztvevő jogalkotó szerv egyértelmű véleményt mondott arról, hogy a szóban forgó jogszabályokat gyorsan módosítani kell. Az is fontos, hogy a Parlamentnek a módosításokkal kapcsolatos gyakorlati ajánlásai azokat a területeket érintik, amelyeket a fő érdekelt felek problematikusnak neveztek, többek között ilyen a fizetés és a munka értékelésének átláthatósága és a szankciók.

Összefoglalva: osztjuk a Parlament nézetét, hogy Európában elfogadhatatlan az ilyen nagy mértékű különbség a férfiak és nők fizetése között. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy eljött az ideje az elemzés befejezésének és az értékelésnek, valamint a következő lépések megtervezésének, amelyek konkrétabb eredményekhez vezetnek majd.

Donata Gottardi, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményének előadója. – (IT) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, igazán büszke vagyok a Parlament munkájára és arra, hogy képes kihasználni a számára már elismert hatásköröket, hogy jogszabályra tegyen javaslatot.

A jelentés, amelyről szavazni fogunk, egy kulcsfontosságú kérdéssel foglalkozik, az európai jog egyik alapvető elvével: a munkahelyen az azonos munkáért járó egyenlő díjazás elvével. Nemcsak egy alapelvről van szó, hanem egyben ez az első – legalábbis időrendben – az egyenlőségre vonatkozó elvek közül. Tudjuk, hogy már a Római Szerződésben is szerepelt, tudjuk, hogy az Európai Bíróság legelső ítéletei óta alkalmazzák, hogy az elvet már egy 1975-ös irányelv szabályozta, majd újra szabályozták ezen irányelv 2006-os átdolgozásakor, emellett pedig – ahogy maga a Bizottság mondta – folyamatos vizsgálatok és kutatások tárgya, alkalmazását pedig folyamatosan követelik.

Akkor miért is térünk vissza hozzá, hogy ilyen mélységben és részletességben ma újra megvizsgáljuk? Sok oka van ennek: először is, mert nem vagyunk hajlandók tudomásul venni, hogy az elvet széles körben nem alkalmazzák, amit az összes statisztika is tanúsít; másrészt pedig azért, mert úgy gondoljuk, hogy ezt a rendkívüli igazságtalanságot, amelyet a nők az Európai Unió minden országában, minden szakmában, minden szinten és minden ágazatban elszenvednek, mindenképpen kezelni kell, és valószínűleg az is nyilvánvaló, hogy a birtokunkban lévő eszközök ehhez nem elégségesek, hiszen ellenkező esetben ennyi idő után biztosan eredményt tudtunk volna elérni a tendencia megfordításában.

Végezetül pedig úgy véljük, ideje komolyan venni a bérszakadékokat, és mindenekelőtt ne tekintsük azt pusztán véletlennek a nők munkában eltöltött évei során. Akkor mit kérünk? Általában azt kérjük a Bizottságtól, hogy fogadjon el egyedi, releváns irányelvet, de itt nem állunk meg; nem pusztán egy irányelvet kérünk, pontos ajánlásokat fogalmazunk a Bizottság számára. Hidat építünk, hogy valódi változást értsünk el, és úgy véljük, ez a híd akkor lehet szilárd, ha nyolc pilléren nyugszik.

Mindenekelőtt meg akarjuk határozni a fizetésbeli megkülönböztetés fogalmát; nem elég csak a bruttó órabért nézni, mivel az a közvetlen megkülönböztetést jelzi, amelyet már valóban leküzdöttünk. Nem véletlen hát, ha a kutatás a kép egészét nézi, ezzel egyidejűleg a részdíjs munkára irányul, arra bízva bennünket, hogy megvizsgáljuk a közvetlen és közvetett szegregációt, a megkülönböztetést és a vertikális szegregációt.

Összehasonlítható, tényleges, következetes és teljes adatokat kérünk. Túl gyakran találkozunk manipulált vagy rejtett adatokkal, amelyek létrehozását személyzeti besorolási rendszerek segítik elő, és olyan múltba tekintő munkahelyi struktúrákból származnak, amelyeket a sztereotípiák jellemeznek. Úgy véljük, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek nagyon fontos kettős szerepet tölthetnek be a megkülönböztetés elleni küzdelemben azzal, hogy tudatosítják a kérdést, és képzést biztosítanak az igazságszolgáltatásban dolgozók és a szociális partnerek számára.

Célunk, hogy külön szankciókat vezessünk be, szem előtt tartva azonban, hogy megelőző fellépésre és intézkedésekre is szükség van; pozitív fellépésre és integrációra, tehát az esélyegyenlőség érvényesítésére van szükségünk. Remélem, hogy a Ház teljes egészében elfogadja a szöveget, hiszen minél pontosabb és részletesebb a Bizottság elé terjesztendő munka, annál többet nyerünk a gyorsaságban. Lényegében ebben reménykedünk: nem elég beszélni és írni az egyenlő fizetésről; mi meg is akarjuk azt valósítani.

Anna Záborská, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (SK) Szeretném kifejezni őszinte gratulációt Bauer asszonynak a javasolt jelentéshez. Ahogy Bauer asszony is mondta, a vitánk tárgyát képező téma egyidős a Római Szerződéssel. Kevés dolog változott ötven év alatt.

A nők és férfiak által végzett azonos munkáért járó egyenlő fizetés kérdése figyelemre méltó gyakorisággal kerül elő, különösen választási időszakban. Amikor a Női és Esélyegyenlőségi Bizottság szankciókat javasol kivetni az olyan vállalatokra, amelyek nem tartják tiszteletben a díjazásra vonatkozó alapvető elveket, akkor a szubszidiaritás elvére hivatkozva emelnek kifogást, mintha ez indokolhatná az egyenlőtlenséget.

A múlt héten egy miniszteri konferencián vettem részt Lille-ben. Nagyra értékeltem a francia elnökség e téma megvitatása céljából tett erőfeszítéseit, de csak nagyon kevés olyan építő jellegű válasz volt a tagállamok részéről, amely a megoldásra irányult. A statisztikák azt mutatják, hogy a nők fizetésében megmutatókozó egyenlőtlenség főként az első gyermek megszületése után jelentkezik.

A családi kötelezettségek és a szakmai ambíciók közötti egyensúly megteremtésére irányuló nemzeti és európai politikák nem engedhetik meg, hogy új különbségek alakuljanak ki a családi kötelezettségekkel bíró munkavállalók és azon munkavállalók között, akik nem házasok vagy nincsenek gyermekeik, így ilyen kötelezettségeik sincsenek. Ez mindenekelőtt annak a szociális modellnek a kérdése, amelyet el kívánunk érni.

Javaslom, hogy hozzunk létre koalíciót az ipari cégekkel. Ha e cégek vezetői nem készültek fel arra, hogy szoros partnerségben együttműködjenek velünk az egyenlő fizetés elősegítése érdekében, akkor jelentésünk csak porfogónak lesz jó.

Lissy Gröner, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, meghökkent, hogy a nők még mindig ilyen türelmesek velünk. 50 éve beszélünk a fizetésben megmutatkozó egyenlőtlenségről, és semmi jelentős változás nem történt. A számok magukért beszélnek: 15%-kal kevesebbet kapnak ugyanazért a munkáért. Ez megfosztja a nőket a tisztességes fizetéstől, hiszen ha a másik oldalról nézzük, ez azt jelenti, hogy a nőknek egy és egynegyedszer több ideig kell dolgozniuk, hogy ugyanazt a pénzt megkeressék. Hol állunk most akkor az Európai Unióban?

A tagállamoknak többet kell tenniük ezzel kapcsolatban, és hálás vagyok Špidla úrnak, hogy magáévá tette javaslatunkat itt a Parlamentben, és késznek mutatkozik a jogalkotási fellépésre. Nyilvánvaló, hogy nincs más lehetőség. Németországban, az Európai Unió egyik legnagyobb tagállamában, a magánszektorban a fizetések közötti különbség 23%-os. Ez elfogadhatatlan, és azt jelenti, hogy sereghajtók vagyunk az EU-ban.

Nagyon jól tudjuk, hogy Franciaország és Skandinávia pozitív intézkedéseket tett. Erről van itt szó. Felszólítjuk a szociális partnereket a fellépésre, az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja pedig átláthatóságot követel a vállalkozásoknál, hogy a bérpótlékok is világosan láthatók legyenek, és be lehessen vonni ezeket is a hivatalos értékelésbe, és így nyomon követhetők legyenek. A bérek rendszeres ellenőrzése feltárhatja a bérekben tapasztalható megkülönböztetés elleni küzdelem sikereit és kudarcait.

Véleményem szerint elkerülhetetlen, hogy Németországban törvényt fogadjunk el a magánszektorra vonatkozóan. Nagyobb nyomást kell gyakorolnunk a tagállamokra a törvényben előírt minimálbér bevezetése érdekében, hogy biztosított legyen, hogy a nők meg tudják keresni a létminimumhoz szükséges bért, hiszen ez a legjobb védintézkedés az időskori szegénység ellen.

Mindenesetre felszólítom az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportját, hogy annak érdekében, hogy megőrizzük ezt az egyértelműséget Bauer asszony jelentésében, vonják vissza törlő módosításaikat, amelyek tovább lazítanak a jelentés szövegét. Maradjunk annál a világos beszédnél, amit a jelentés használ.

Siiri Oviir, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (ET) Biztos úr, elnök úr, kollégák. Az előadó, Bauer asszony azt mondta, hogy a szegénység kezd női arcot ölteni. Nekem is meg kell ismételnem, hogy már 1957-ben a Római Szerződés 119. cikke tartalmazta azt az elvet, hogy a férfiaknak és a nőknek ugyanazért a munkáért azonos fizetést kell kapniuk. Ma azonban, 2008-ban az Európai Unióban a nők átlagosan 15%-kal kevesebbet keresnek, mint a férfiak, hazámban, Észtországban pedig a férfiaknál 25%-kal kevesebbet.

A bérekben látható egyenlőtlenség jelentősen befolyásolja a nők helyzetét a gazdasági és társadalmi életben mind a munkában eltöltött aktív éveik alatt, mind pedig azután. Növeli annak is a kockázatát, hogy a nők szegénységbe süllyednek, különösen az egyszülős családokban. A nők és férfiak bérének különbsége gyakran a nők és férfiak nyugdíjában is különbséghez vezet. Az egyedülálló nyugdíjas nők gyakran az elszegényedés veszélyében élnek.

Ezért üdvözlöm a jelentésben javasolt álláspontot, azaz hogy az Európai Bizottságnak 2009. december 31-ig jogalkotási javaslatot kell előterjesztenie a nők és férfiak egyenlő díjazásának elvével kapcsolatos jelenlegi jogszabályok megvizsgálására. Túl sok jogszabályt fogadtunk el és túl sokáig vártunk, az eredmények azonban nem túl jók.

Ahogy az eltelt idő is megmutatta, a problémát önmagában egy európai uniós jogszabállyal nem lehet megoldani. A probléma megoldására az egyik kiút az lenne, hogy a témát kiemelten kezelik a politikai cselekvési tervekben. A probléma pozitív megoldásának megtalálása csak a politikák hatékony összekapcsolásával lehetséges, ami magában foglalja a jobb és hatékonyabb jogszabályokat, és kijelöli az illetékes felet.

Szeretnék köszönetet mondani az előadónak, hogy olyan rendkívül fontos szempontokra mutatott rá a jelentésben, és szeretném megköszönni a figyelmüket.

Hiltrud Breyer, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, valóban igaz, hogy 50 évvel a Római Szerződés létrejötte után kevés előrelépést értünk el a nők munkaerő-piaci egyenlősége terén. Az adatok riasztóak: a részidős munkavállalók 80%-a nő, és a nőknek csak 57%-a foglalkoztatott, szemben a férfiak 72%-ával. A bérek egyenlőtlensége is állandó 2003 óta, és 2000 óta is csak 1%-ot változott. Ezek riasztó adatok, amit mindannyian fájjalunk. Utaltunk arra is, hogy a nők kétszeresen is hátrányba kerülnek, hiszen

ez a béregyenlőtlenség áttevődik a nyugdíjjogosultságra és a szociális normákra is, ráadásul olyan adó- és szociális rendszerrel rendelkezünk, amely további hátrányokkal sújtja a nőket, például a nem házaspárok és a kétkeresős családok még mindig hátrányban vannak számos adórendszerben, például a németországban.

A Bizottság kijelentette, hogy jogalkotási javaslatokat fog tenni, de miért ilyen későn kerül sor ezekre? Miért kellett ennyi évek eltelnie ebben a parlamenti ciklusban úgy, hogy semmilyen javaslatot nem terjesztettek elő ezen a területen? Mi a Parlamentben már kértük ezeket a javaslatokat. A kvótákat illetően azt mondtuk, hogy jogi követelményekre van szükség. Vannak olyan tagállamok is, amelyek határidőkhöz kötött célkitűzéseket állapítottak meg. Miért nem használjuk ki a nemekkel kapcsolatban érvényben lévő követelményeket a tagállamok ösztönzésére, hogy tegyenek erőfeszítéseket a szegyénteljes bérszakadék megoldására? Ahogy már említettem, a Németországban fennálló szegyénteljes 23%-os bérszakadékkal sajnos alulról számítva harmadikok vagyunk. Azt is nyilvánvalóvá kell tennünk, hogy a törvényben előírt minimálbér különösen azokban az ágazatokban hoz majd változásokat, ahol elsősorban nőket foglalkoztatnak. Azonban ahhoz is bátorságra van szükségünk, hogy világossá tegyünk ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Ilda Figueiredo, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (PT) A munkánk alacsony bérek megállapításával történő leértékelése továbbra is az egyik leggyakrabban használt módszere a kapitalizmusnak arra, hogy fokozza a munkavállalók kizsákmányolását. Ez különösen érinti a női munkavállalókat, ami az anyaság leértékelését is magával vonja.

Elfogadhatatlan, hogy a férfiak és nők egyenlő díjazásáról szóló irányelv után több mint 30 évvel a megkülönböztetés foka továbbra is magas, különösen a munkahely bizonytalanságából eredően a közvetett megkülönböztetés foka, ami elsősorban a nőket és a fiatalokat érinti. Néhány országban, mint amilyen Portugália, ahol a munkanélküliség igen magas, a férfiak és nők között a magánszektorban nőtt az átlagos fizetésbeli különbség, és meghaladta a 25%-ot, ami azt jelenti, hogy a szegénységnek még mindig női arca van, a nyugdíjasokat is beleértve.

Az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak el kell fogadniuk azokat az intézkedéseket, amelyek a munka értékének javításához, a fizetésbeli különbségek leküzdéséhez, valamint a munkahelyekhez és ágazatokhoz kapcsolódó – a nőket mindig megkülönböztető – sztereotípiák megszüntetéséhez szükségesek. Magasabbra kell értékelni azokat a szakmákat és ágazatokat, ahol a nők vannak túlsúlyban, mint amilyen a kiskereskedelem és a szolgáltatások.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a romló munkanélküliség gyengíti a nők jogait, intenzívebbé teszi a munkavállalók kizsákmányolását és növeli a megkülönböztetést.

Ezért ragaszkodunk egy olyan új politikához, amely elsőbbséget ad a jogokat garantáló foglalkoztatásnak, a megkülönböztetés elleni küzdelemnek, valamint az anyaság és az apaság védelmének mint alapvető szociális értékeknek.

Ezért támogatjuk ezt a jelentést, amelyhez javasoltunk néhány módosítást, rámutatva arra, hogy a kollektív tárgyalásoknak fontos szerepe van a nőket érő megkülönböztetés elleni küzdelemben, nem utolsósorban a munkához jutás, a fizetés, a munkakörülmények, a szakmai előmenetel és a szakképzés terén.

Urszula Krupa, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr, a nők és férfiak egyenlő díjazásáról szóló jelentéstervezet tartalmaz néhány alátámasztott tényt az azonos munkáért járó azonos fizetésről. Szükséges az egyenlő javadalmazás, ahogy a megfelelő fizetés is a nők által uralt szakmákban, pszichológiai és fizikai érzékenyséjük miatt.

Azoknak a szabályozásoknak a hatása, amelyeket többször is leírtak több, céltalanul megismételt dokumentumban, egyértelműen a jogszabálynak az egyes tagállamokban történő tényleges végrehajtásától függ. A végrehajtás azonban nehézségekbe ütközhet a túlsúlyban lévő magánszektorban, ahol a vezetők többsége mindenekelőtt a vállalatok profitját nézi, és nincs tekintettel az etikai és morális elvekre, ugyanakkor pedig akadályozza a szakszervezetek munkáját, amelyek védenék a munkavállalókat és részt vennének a tárgyalásokon. Az egyenlőtlen díjazás problémája ezért a gyengéssel szembeni megkülönböztetés egyik eleme.

Nem kellene akadémiások és szakértők annak felismeréséhez, hogy a megkülönböztetés mindenekelőtt a baloldali materialista ideológia, az etikai elvek érvényesítése és a személyes fejlődés hiányának, az önzésnek, a mohóságnak, a gyengék és szegények kihasználásának az eredménye – nem csupán a fizetések terén, hanem azt az Európai Unióban egyre terjedő megkülönböztető gyakorlatot illetően is, amelyet még a legszegényebb

és leggyengébb államokban is eltérnek, és amely a katolikusok és olyan személyek ellen irányul, akiknek más véleményük van, mint amit az itt megkövetelt politikai korrektség kikényszerít.

Gabriele Stauner (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, az, hogy a nők még mindig kevesebb fizetést kapnak ugyanazért a munkáért, mint a férfiak, egy szomorú fejezet európai közösségünk történetében.

Ez valóban elég felfoghatatlan, hiszen jogilag a helyzet teljesen egyértelmű. Mióta 1957-ben létrejött a Közösség, ahogy azt már több alkalommal elmondtuk, az elvet a Római Szerződés közvetlenül alkalmazandó jogként rögzíti. Másként megfogalmazva, minden nő közvetlenül az Európai Bírósághoz fordulhat e jog érvényesítése érdekében: ennél erősebb jogi védelmet az EU nem kínál. Mindazonáltal átlagosan 20%-kal elvettük a célt. Ezért létfontosságú – ahogy azt a Bizottság is javasolta –, hogy másodlagos jogszabályok útján érvényesítsük ezt az elvet.

A helyzet azonban kétségtelenül azt mutatja, hogy más dolog a jogszabály, és más a való élet. Az emberek, akik a munkahelyüktől és fizetésüktől függenek – és ezek sokszor a nők –, gyakran egyszerűen nem mernek kiállni alapvető jogaikért, attól félve, hogy kirakják őket. Ezért ismételten csak a vállalatok felelősségvállalására számíthatunk, hogy a tisztesség azt követeli meg, hogy a fizetések terén a nőket ne kezeljék hátrányosabban, mint a férfiakat. Aki azonban nem érti ezt meg, annak a saját bőrén kell megtapasztalnia. Jómagam ezért súlyos és következetes szankciók bevezetését támogatom azokkal szemben, akik megszegik a törvényt. A tagállamokon múlik, hogy végül mennyire veszik ezt komolyan, leleplezik-e az elvet megsértő vállalatokat és megbüntetik-e őket, például a közbeszerzési jog alkalmazásán keresztül.

Egy kisebb bírálatom lenne a Bizottságot érintően: az eljárás inkább lazának volt mondható ebben az ügyben, és talán túl nagy figyelmet fordítottak a gazdaságra. Gratulálok Bauer asszonynak a jelentéséhez.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Elnök úr, biztos úr, én is szeretnék köszönetet mondani az előadónak munkájához. Nagyon fontos jelentés ez, hiszen a bérszakadék egy valós jelenség az Európai Unióban, amelyet fel kell számolni. Elfogadhatatlan, hogy a nők 15%-kal kevesebbet keresnek a férfiaknál, a magánszektorban pedig ez a különbség akár 25% is lehet.

Nehéz küzdeni e bérszakadékkal szemben, hiszen az a közvetett diszkriminációból ered: a legbizonytalanabb munkákat és a részidős munkák többségét nők látják el.

Mit tegyünk? Alapvetően támogatnunk kell az esélyegyenlőségi politikát, amelynek célja a munka és a családi élet összeegyeztetése, valamint azokat a politikákat is, amelyek célja csökkenteni a főként a nők által betöltött, alacsonyán fizetett állások számát, és növelni az ezekért járó fizetést.

Ezért a jelentés ajánlásai közül – amelyek mindegyike nagyon fontos – azt szeretném kiemelni, amely módosítani kívánja a nők és a férfiak számára a foglalkoztatás és a munkavállalás területén az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló irányelvet azzal, hogy hivatkozik a bérszakadékra, továbbá a részidős munkáról szóló keretmegállapodás módosítására vonatkozó ajánlást, mivel ebben a foglalkoztatási formában a legnagyobbak a különbségek.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, azt szeretném mondani Špidla biztos úrnak, hogy amellett, hogy mérlegeljük Bauer asszony jelentésének kiváló javaslatait, hogy tudunk-e uniós szintű jogszabályt alkotni a fizetésben tapasztalható megkülönböztetés ellen, szerintem az is helyes lenne, ha felvennénk a javaslatok közé a nyugdíjakkal kapcsolatos megkülönböztetést is. Bár ez talán jóval körmonfontabb, közvetettebb formája a megkülönböztetésnek, különösen elharapózott az olyan országokban, mint Olaszország.

Ez a nyugdíjkorhatárral kapcsolatos megkülönböztetést is érinti, azt a kérdést, amelyet az Európai Bizottság már megvizsgált, és amelyről azt gondolom, hogy tudomásul kell venni. Még 2004-ben az Európai Bizottság hangsúlyozta az olasz kormány előtt, hogy elfogadhatatlan az eltérő nyugdíjkorhatár: 60 év a nőknél, 65 a férfiaknál, amelyet a leggyakoribb törvényben előírt korhatárnak tekinthetünk. Radikálisként Emma Boninóval minden lehetséges módját felkutattuk annak, hogy hangsúlyozzuk a közvélemény, a kormány, az ellenzék és a pártok előtt, hogy ezt a struktúrát meg kell szüntetni. Ez nem történt meg.

Az Európai Bizottságnak köszönhetően november 13-án az Európai Bíróság végül úgy döntött, hogy ez a megkülönböztetés jogszabálysértő, sérti a Szerződéseket és a közösségi jogszabályokat. A legsúlyosabb elem Olaszország érvelése, amelyet a megkülönböztetés védelmében hozott fel. Olaszország azt állította, hogy mindezt az a célkitűzése indokolja, hogy megszüntesse a nőkkel szembeni társadalmi-kulturális megkülönböztetést – másképpen fogalmazva tehát a munkaerő-piaci megkülönböztetés igenis létezik. A megkülönböztetés e formájának orvoslása érdekében egy másik megkülönböztetést teremtettek azzal, hogy

a nőket a férfiaknál korábban kényszerítik nyugdíjba. Véleményem szerint ez az intézkedés különösen szükségessé teszi a beavatkozást, mivel ezt európai szinten meg lehetne szüntetni.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (SV) Elnök úr, először is hadd mondjak köszönetet Bauer asszonynak ezért a fontos és építő jellegű jelentésért, amelyet teljes mértékben támogatok. Másrészt, az egyik képviselőtársam az előbb gyengének mondta a nőket. Azt szeretném mondani, hogy a nők *nem* gyengék. Ellenben a társadalom patriarchális szerkezete az, amely gyengévé teszi őket.

Az EU egyenlő fizetésekről szóló irányelve már 30 éve létezik. Ennek ellenére a nők még mindig nem érnek annyit, mint a férfiak, sem a munkahelyen, sem a társadalomban, legyen szó a fizetésről vagy a befolyásról. Annak ellenére, hogy a nők általában magasabb végzettségűek, ugyanazért vagy hasonló munkáért átlagosan 15%-kal kevesebbet keresnek a férfiaknál. Nyilvánvaló tehát, hogy a meglévő jogszabályok javítása nem lesz elégséges a fizetésbeli megkülönböztetés felszámolásához. A nők és férfiak fizetése közötti különbség végső soron egy újabb jele a nőkkel szembeni folyamatos megkülönböztetésnek a különböző területek mindegyikén. Nem elég, hogy ugyanazért a munkáért kevesebbet keresünk, gyakran arra kényszerülünk, hogy atipikus foglalkoztatási formákat vagy részidős munkát stb. vállaljunk. E fizetésbeli megkülönböztetés egész életünkben végigkíséri a nőket, mivel gyakran rosszabb nyugdíjazási feltételekben, idősebb korunkban pedig rosszabb körülményekben részesülünk.

A legfőbb ideje, hogy közösen lépünk fel a nőkkel szembeni megkülönböztetés megállítása érdekében.

Godfrey Bloom (IND/DEM). - Elnök úr, sajnálatos módon a legtöbb politikus alapvetően félreérti annak okait, hogy miért vannak fizetésbeli eltérések a nemek között. A kiinduló előfeltevés, bármily hibás legyen is, abban a mítoszban gyökerezik, hogy a foglalkoztatás egy kereslet által vezérelt, munkáltató által irányított jelenség. Azonban nem az. Azok, akik azzal érvelnek, hogy minden nőnek a férfiakéval azonos fizetést kell adni a munkaköri leírásban észlelt hasonlóságokért, szem elől tévesztik azt, hogy az egyének nem gazdasági egységek.

A már szinte terhesen túlburjánzó foglalkoztatási jogszabályok ellenére, amelyeket rendszerint olyan emberek dolgoznak ki, akiknek kevés vagy szinte semmi üzleti tapasztalatuk sincs, a fizetésbeli különbségek egyetlen egyszerű okból állnak fenn még mindig: a munkaviszony a keresletről és a kínálatról szól; életviteli választásról is szól; gyakran alapul prioritásokon, korai nyugdíjazási célokon, azon, hogy egy adott országban vagy városban kívánunk élni, a hobbikon vagy a sportoláson, illetve az utódokon. A munkáltató és a munkavállaló egy kölcsönös ügyletet kötnek, ugyanúgy, ahogy a vevő és egy árucikk eladója.

Az Egyesült Királyság Esélyegyenlőségi és Emberi Jogi Bizottsága a férfiaknál lényegesen több nőt foglalkoztat, a férfiak átlagfizetése pedig magasabb, mint a nőké. Egyetérték azzal, hogy a korábbi jogszabály korlátozott hatást gyakorolt ezekre a mozgásokra. Igen, hozhatnak Önök jogszabályt az ellen, hogy...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Zita Pleštinšká (PPE-DE). - (SK) Köszönöm elnök úr! Biztos úr, igazán örülök, hogy ezen a „női vitán” Ön elnököl.

Nagyra értékelem az előadó, Edit Bauer erőfeszítéseit, hogy egy kiegyensúlyozott megközelítést keresett a Bizottságnak szóló ajánlások és az uniós jogszabályok keretének javítása számára, különösen a hatékony végrehajtás tekintetében.

A nemzetállami szinten eltérő átültetések, végrehajtási módok és értelmezések miatt a férfiak és nők egyenlő fizetéséről szóló irányelv nem szüntette meg a bérszakadékokat a nemek között, amely főként a szakmai szegregáció különböző szintjeihez kapcsolódik.

Nagyra értékelem, hogy az előadó hangsúlyozta jelentésében, hogy az anyaság nem hozhatja hátrányos helyzetbe azokat a nőket, akik úgy döntöttek, hogy gyermekük gondozása érdekében megszakítják szakmai pályafutásukat. A szülőknek minden tagállamban a gyermek születése után legalább egy évig támogatást kell kapniuk, amely megfelel a szülési szabadság megkezdése előtti nettó jövedelmüknek, ezzel egyidejűleg pedig ezt a szabályozást be kell kapcsolni egy olyan fizetési rendszerbe, amely szerint a ledolgozott évek számát figyelembe veszik a bérszint megállapításakor. Az anyaságnak előnybe kell hoznia a nőket, nem hátrányba.

Hasonlóképpen fontos az oktatás, mivel az hozzájárulhat a nemi sztereotípiák megszüntetéséhez, és javítja annak a kevés fizetett beosztásnak a díjazását, amelyeket továbbra is a nők töltenek be.

A tagállamoknak következetes tájékoztató kampányokat kell folytatniuk, amelyek célja a munkáltatók és munkaadók tudatosítása az EU munkaerőpiacán meglévő vagy potenciális fizetésbeli különbségekről. Ugyanakkor tájékoztatni kell őket azokról az alapvető intézkedésekről, amelyeket annak biztosítása érdekében fogadtak el, hogy a munkáltatókat megbüntessék az azonos munkáért egyenlő fizetés elvének megsértése esetén.

Köszönöm az Európai Parlamentben a jelentésben megfogalmazott ajánlásokat, amelyhez gratulálok az előadónak, Bauer asszonynak. Úgy vélem, hogy az Európai Bizottság az Európai Parlamenttel együttműködésben olyan jogszabályokat fog kidolgozni, amelyek valóban biztosítják a férfiak és nők egyenlő fizetését.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Képviselőtársaim, ez a jelentés talán a legkomolyabb dokumentum, amelyet a bérszakadékkal kapcsolatban készítettünk. Különösen a jelentéshez kapcsolódó ajánlások jelentenek előrelépést az azonos értékű munkáért járó egyenlő fizetés elve terén, amelyet végre alkalmaznak. Gratulálok a jelentésben közreműködőknek. Eddig a munkát a hagyományok és a tárgyalási képesség alapján értékelték. Amikor a tárgyalásról beszélek, a befolyásos szakszervezetek bevonására gondolok, amelyek képesek arra, hogy elfogadtassák a kormányokkal és a munkáltatókkal a megfelelő béreket. Azonban mindkét említett kritérium hátrányos helyzetbe hozta a nőket.

Olyan munkaértékelési rendszerekre van szükségünk, amelyek nem megkülönböztetőek, és új módszereket kell találnunk a szakmák osztályozására. Felszólítjuk a tagállamokat és a Bizottságot, hogy végre kezdjék meg a nemek közötti egyenlőséget támogató egyedi intézkedések elfogadását. Reméljük, e hónap végén Párizsban nyilvánosságra hozzák ezt azzal, hogy támogatják a nők számára legkedvezőbb rendelkezést Európában. Ne legyenek azonban illúzióink. Még ha az új rendszert be is vezették és végrehajtották, az csak a fizetett munkára vonatkozik. Az otthon végzett munka és a fekete munka továbbra is létezik, amit elsősorban a nők látnak el, mégpedig minden bérszakadék nélkül, mivel még fizetést sem kapnak ezért a munkáért.

Věra Flasarová (GUE/NGL). – (CS) Biztos úr, hölgyeim és uraim, nagy sikernek tekintem Bauer Edit jelentését. A nők és férfiak fizetésében tapasztalható egyenlőtlenség a nőkkel szembeni megkülönböztetés egyik legmakacsabb formája. Ahogy Bauer asszony is mondta, nincsenek megfelelő munkahelyi statisztikák sem nemzeti, sem uniós szinten. Jőmagam számos könyvben és cikkben többször is foglalkoztam ezzel a kérdéssel, amelyeket az évek során publikáltam. A nőknek ugyanazért a munkáért és ugyanolyan képesítés mellett juttatott alacsonyabb fizetést sajnos az arról kialakult és a mélyen gyökerező sztereotíp szemlélet okozza, hogy kinek kell lennie a családfenntartónak.

Ezt a feladatot hagyományosan a férfiakra ruházzák, és egészen máig valamennyi foglalkoztatási struktúra – akár a magánszektorban, akár a közsférában – többé-kevésbé összejátszott ezzel a szemlélettel. Az a mélyen gyökerező nézet alakult ki, hogy a férfi a béréből nem csak saját magát, hanem családját is támogatja, míg a nő fizetése csupán egyfajta kiegészítés a családi költségvetés számára.

Bármilyen hihetetlennek is tűnik, ez az elképzelés annyira szilárdan rögzült, hogy még a munkahelyen az egyenlő jogok érvényesítése esetén sem hagyatkozhatunk a kulturális felvilágosodásra, hanem ehelyett sajnálatos módon meg kell találnunk annak módjait, hogy jogszabályokkal kényszerítsük ki az egyenlőséget. Ezért nagyon is támogatom azt az elképzelést, hogy a 2006/54/EK irányelv 29. cikkét ki kell terjeszteni, hogy az pontos utasításokat tartalmazzon az egyenlőség elvének alkalmazására.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Elnök úr, biztos úr, Bauer asszony jelentéséhez nem kell további megjegyzéseket fűznünk, hogy megmutassuk azt az utat, amelyet követnünk kell egy olyan jelenség felszámolása érdekében, amely a társadalom szégyene, és amely folyamatosan újratermeli az igazságtalanságokat, ahol a családban a gyermekek azt látják, hogy édesanyjuk ugyanazt a munkát végzi, mint édesapjuk, ugyanakkor kevesebbet keres, a női munkatársak pedig azt látják, hogy ugyanúgy dolgoznak, mint férfi kollégáik, és mégis kevesebbet keresnek.

Ezzel a társadalom eltűri és újratermeli ezt a jelenséget, hiszen a nők számára biztosítani kellene azokat a jogi eszközöket, amelyek igénybevétele szükség esetén javíthatnának körülményeiken, állami hatáskörben pedig megfelelő intézkedéseket kellene bevezetni, amelyek figyelembe vennék a családi életre fordított időszakokat, a munkanélküliség és a betegség időszakait, és amelyek igazságos adózást vezetnének be, hogy kompenzálják a nők egyenlőtlen fizetését; ezt nem csupán a munkával töltött idő alapján kellene megítélni, hanem annak figyelembevétele is, hogy a nők milyen minőséget és hozzáadott értéket vittek a munkájukba.

Megismétlem, biztos úr, Cappato úr Önhöz intézett felhívása, hogy vizsgálja felül az álláspontját – mint a Bizottság álláspontját – azokban a vitákban, amelyek néhány tagállamban alakultak ki a férfiak és nők

nyugdíjkorhatáráról, valamint abban az országban, ahol felmerült ez a vita, és amelyet az Európai Bíróság elé terjesztettek. Ezek a viták jobbító jellegűek valamennyi nő számára – függetlenül attól, hogy anyák-e, az anyák számára pedig természetesen még fontosabb, hogy a teljes időt figyelembe vegyék, különösen hogy Önök a munkában eltöltött idő kiszámításakor a teljes életpályát figyelembe akarják venni.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). - (PL) Elnök úr, az Európai Unióban a nők átlagosan 15–25%-kal kevesebbet keresnek, mint a férfiak. Ráadásul a bérrendszer, amely a szolgálati időt veszi figyelembe a bérszint megállapításakor, kedvezőtlen a nők számára, akiknek családi okokból gyakran kell megszakítaniuk szakmai pályafutásukat. A gyermeknevelés, munkahelyváltás vagy a rövidebb munkaidő a rendszerből fakadóan állandó jellegű elmaradásba hozza a nőket. Az azonos munkáért járó egyenlő fizetés elvét nem torzíthatják a nemekkel és szociális szerepekkel kapcsolatos sztereotip megközelítések, amelyek korábban lényegesen befolyásolták az emberek szakmával és oktatással kapcsolatos döntéseit, emellett pedig a szülési szabadság és a szakmai pályafutás családi okokból történő megszakítása sem képezheti a nők munkaerő-piaci megkülönböztetésének alapját.

A nők és a férfiak számára a foglalkoztatás és a munkavállalás területén az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló irányelv a közösségi vívmányok visszavonhatatlan részét képezi, a tagállamoknak pedig a lehető legkorábban végre kell hajtaniuk azt. A bérszakadék csökkentésének célját teljes körűen meg kell valósítani a munkaügyi szabályozásokban, az egyenlő fizetés rendszeres ellenőrzésének és a kilátásba helyezett szankcióknak pedig véget kell vetniük a megkülönböztetés minden formájának, különösen a nemi alapon történő megkülönböztetésnek.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). - (NL) Elnök úr, nagyon köszönöm Bauer asszonynak ezt a kiváló jelentést. Hihetetlen, hogy ma egy olyan témáról vitatkozunk, amely 1957 óta napirenden van – igen, ilyen régóta –, amikor is a nők és férfiak közötti egyenlő elbánást, valamint a nők és férfiak azonos díjazását a Szerződésben rögzítették. 30 éve állnak rendelkezésünkre európai szabályok és jogi aktusok. Az Európai Bizottság elkészítette a 2006 és 2010 közötti időszakra vonatkozó útítvert, az egyik kulcsfontosságú célkitűzés pedig, amely a lisszaboni stratégiában is szerepel, a férfiak és nők közötti bérszakadék csökkentése.

Mindezek ellenére a bérszakadék nem csökken. Ellenben múlt szombaton azt olvastam a *The Times* lapban, hogy a férfiak és nők bére közötti különbség a magánszektorban 21,7%-ra, a közszférában pedig 13,8%-ra nőtt az Egyesült Királyságban. A többi tagállamban sincs jele a javulásnak – vegyük csak az én hazám példáját. A World Economic Forum által a nemek helyzetéről Hollandiára vonatkozóan készített jelentés azt mutatja, hogy Hollandia csupán a 88. helyen szerepel az azonos munkáért járó egyenlő fizetéseket mutató rangsorban.

Ezért cselekvésre van szükség. Pénteken Franciaország, a Cseh Köztársaság és Svédország miniszterei cselekvési tervet fogadtak el. Mégis, hány cselekvési tervre van még szükségünk? Bauer asszony nagyon sok ajánlást fogalmazott meg az általa előterjesztett állásfoglalásban, ami nagyszerű, véleményem szerint azonban két prioritás van. Mindenekelőtt biztosítanunk kell az egyenlő bánásmód elvének alkalmazását, és ebben a tekintetben jóval szigorúbb ellenőrzéseket kell érvénybe léptetnünk – egyenlő fizetést a férfiaknak és nőknek, amely fizetés valamennyi szociális biztonsági rendszernek az alapja. Másrészt – és tényleg úgy gondolom, hogy erre fel kell hívnom a figyelmüket – a férfiak és nők nyugdíja között is szakadék kezd kialakulni. A népesség előregszik, és ha a nőknek nincs nyugdíja, akkor nagyon szomorú helyzettel állunk szemben. Erre kell összpontosítanunk a jövőben.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Üdvözlöm a jelentésről folytatott vitát. A nők és férfiak fizetésében tapasztalható egyenlőtlenségek elfogadhatatlanok. Azonban vitánk nem szorítkozhat csak az azonos munkáért járó egyenlő fizetésre. Egy szélesebb szemszöget kell választanunk. A munka egyéni jellege képezi minden tevékenység alapját, és fontos, hogy objektív módszert találjunk a munka értékének megítélésére, egyértelmű szabályokkal, kritériumokkal és mutatókkal, amelyek nagyobb fokú objektivitást biztosítanak, és egyértelmű jogalkotási intézkedésekkel megszüntetik a megkülönböztetést. Az egyik fontos eszköz a szakmák és munkahelyek értékelése, és ezek árának megítélése. Egyes foglalkozások alacsony társadalmi státuszuk miatt nem vonzóak, ezért a férfiak általában kerülnek, a nők pedig elvállalják ezeket. E helyzet javítása pozitív hatást gyakorolna a nők gazdasági függetlenségének erősítésére. Például az ápolók és tanárok által nyújtott szolgáltatások alacsony pénzügyi státusza elfogadhatatlan, mivel egyáltalán nincs összhangban azzal, hogy ezek a tevékenységek milyen fontosak a társadalom fejlesztésében. Olyan terület ez, ahol a Bizottságnak és a tagállamoknak is megvan a felelőssége.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). - (SL) Hölgyeim és uraim, szeretném azzal kezdeni, hogy kifejezetten elfogadhatatlannak tartom, hogy a nők átlagosan 15%-kal keresnek kevesebbet a férfiaknál, és ez a különbség

a magánszektorban 25%. Hadd hangsúlyozzam ebben az összefüggésben, hogy saját hazámban, Szlovéniában a nők képzettség terén nem maradnak el a férfiaktól, ezért cselekvésre van szükség. Talán sokan kérdezik meg, hogy miért van szükség európai szintű fellépésre, és hogy e probléma megoldását miért nem lehet a tagállamokra hagyni. Az egyik ok az, hogy túl sokáig tart a különbségek csökkentése, a másik pedig az, hogy a tagállamok többségében túl kevés nő vesz részt a politikában ahhoz, hogy kellő figyelmet fordítsanak a nemekkel kapcsolatos problémákra.

Egy kisebbség csak akkor tudja hitelesen megvilágítani problémáit, ha az adott intézményben, például a parlamentben vagy a kormányban, legalább 30%-ban képviseltetve van. Már pedig sok olyan európai ország van, ahol a nőknek nincs 30%-os képviselte a politikában. A tagállamok kormányaiban és parlamentjeiben a nők átlagos aránya 30%-nál kisebb. Az Európai Parlamentben képviselőnk 31%-os, ami éppen csak egy kicsivel haladja meg azt a kritikus tömeget, amire szükségünk van ahhoz, hogy hatékonyan megfogalmazzuk a nemekkel kapcsolatos problémákat. Ezért kell ezt innen megtennünk.

A másik kérdés, amit feltettem magamnak, hogy a javasolt intézkedések nem túl forradalmiak-e, és nem ellentétesek-e a szubszidiaritás elvével. Ezen a ponton egyetértek az előadóval, amikor azt mondja, hogy a jogszabály nem elég hatékony, és azt erősíteni lehetne és kellene. Bátor javaslatokat kell tennünk, amelyek valószínűleg pontot jelentenek igazi politikák megformálásához. Támogatom az előadó javaslatát, hogy a Bizottságnak legkésőbb a következő év december 31-ig új jogalkotási javaslatot kell előterjesztenie a férfiak és nők azonos díjazására vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatban, emellett pedig gratulálok neki ehhez a jól előkészített jelentéshez.

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) Elnök úr, két hónappal ezelőtt itt a Házban vitattuk meg a férfiak és a nők közötti egyenlőségről szóló éves jelentést. Az akkori vitában feltárt egyik legaggasztóbb szempont a mai vitánk tárgya: a férfiak és nők fizetésében tapasztalható különbség.

Aggasztó, hogy 2003 óta nem sikerült csökkentenünk ezt a 15%-os bérszakadékot. Ez azt jelenti, hogy a nőknek évente 52 nappal kell többet dolgozniuk ugyanazért a fizetésért.

Ez egy teljességgel elfogadhatatlan helyzet az Európai Unióban, ezért minden kétséget kizáróan keményebb jogszabályokat kell elfogadnunk, és határozottabb megállapodásokat kell kötnünk a munkáltatókkal, hogy megpróbáljuk felszámolni ezt a bérszakadékot.

Azonban hamarosan egy másik problematikus témát is áttekintünk majd ezen a területen. Jövő hónapban vitatjuk meg a munkaidőről szóló irányelvet, amely valószínűleg szintén aggasztó tényezőt jelent majd a nők családi életének és hivatásának összeegyeztetésében. Ez kétségtelenül nagyon érzékeny kérdés lesz a munkával kapcsolatban. Ezért ebből a szempontból is várakozásokkal telve nézünk a vita elé.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). – (BG) Gratulálok Bauer Editnek kiváló munkájához, amelyet a férfiak és nők azonos díjazására vonatkozó ajánlásokkal kapcsolatban tett. Tudom, hogy sok munkát fordított a dokumentum kidolgozására, amely a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi a valós helyzetet, én pedig remélem, hogy a benne foglalt ajánlásokat átültetik majd a gyakorlatba.

Hazámban, Bulgáriában a férfiak és nők közötti bérszakadék 25–30%-os, és bár az Európai Unióban az általános kép kisebb különbséget mutat, továbbra is tény, hogy a nők kevesebb fizetést kapnak, mint a férfiak. Miért van ez? Az egyik tényező néhány olyan foglalkozás bérstruktúrája, ahol magas a női munkavállalók aránya. A másik ok abban gyökerezik, hogy senki sem érzi felelősnek magát a helyzetért, és ezért senki sem érzi felelősnek magát a megoldásáért sem. A munka nemek közötti megosztásának módjáról kialakult és jelenleg is élő, mélyen meggyökereszt sztereotípiák és előítéletek nemcsak megakadályozzák a probléma megoldását, hanem gyakran mentséggént is felhozzák őket a probléma figyelmen kívül hagyására.

Mit tehetünk ebben a helyzetben? Először is, ahogy a jelentés is megállapítja, az egyik kötelező feltétel, hogy a tagállamoknak meg kell felelniük a jelenlegi jogszabályoknak. Az állami politikáknak bátorítaniuk kell az egyenlő jogok és az azonos fizetés érvényesítését. Másrészt a munka értékelésében és a bérek megállapításában az átláthatóságnak a vállalati munka egyik szerves, nem pedig formális szempontjává kell válnia. Végezetül pedig a házon belüli párbeszédnek és a jó kommunikációnak – különösen a kis- és középvállalkozásoknál – egy valóban új kultúra részévé kell válnia az egyes európai társadalmakban és egész Európában is.

Szeretnék ismét gratulálni Bauer asszonynak ahhoz, hogy ilyen szakszerűen mutatta be a problémát, és megoldásokat vázolt fel. Köszönöm a figyelmüket.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani ezért a vitáért. Egy kérdést szeretnék felvetni, talán a Bizottság tudna foglalkozni ezzel. Az azonos munkáért járó egyenlő fizetésről

beszélünk most, és mindannyian akarjuk és kívánjuk, hogy ez megvalósuljon. Mi a Bizottság véleménye a munkahelyek jelenlegi helyzetéről? Attól tartok, hogy amikor ennyi munkahelyet veszítünk el az Európai Unió országaiban, ebben a kérdésben inkább rosszabbodik a helyzet, semmint javul, hiszen az emberek pénzt akarnak keresni, még ha az kevesebb is, mint amennyit a munkájuk valójában ér. Szeretnék erről hallani néhány megjegyzést a Bizottságtól.

Fel szeretném vetni a megkülönböztetésnek egy olyan kérdését, amely mindenképpen létezik a férfiak és a nők között: ez a közsféra és a magánszektor munkavállalói között áll fenn, akik nagyon eltérő feltételek mellett dolgoznak. Eltérő a nyugdíj jogosultságuk és más szociális biztonsági előírások érvényesek rájuk, az egyenlőtlenségek pedig néha nem csupán nemi alapúak, noha értékelem, hogy ez a jelentés a nemekről szól; mindenképpen aggódom amiatt, hogy a jelenlegi helyzetben ez a probléma inkább súlyosbodhat, nem pedig javul.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Elnök úr, biztos úr, a nők 15%-kal kevesebb fizetést kapnak ugyanazért a munkáért, mint a férfiak. A női vezetők esetében ez az adat eléri a 20%-ot, sőt a KKV-k vezetői esetében akár a 30%-ot is.

Az iparban dolgozó női kutatók 28%-ának, az iparban dolgozó nőknek pedig csak 34%-ának van egynél több gyermeke.

Biztos úr, a nők szülési szabadsága alatt az erre az időszakra vonatkozó juttatások kiszámítására használt éves átlagos százalékos érték pénzügyi veszteséget termel, annak ellenére, hogy milyen fontos ez az időszak a szociális jólét szempontjából. A nőket nem szabad büntetni azért, hogy gyermeket szülnek, és gyermeküket gondozzák az első néhány hónapban.

Azt is gondolom, hogy az anyasági ellátásokat nem csak azoknak az anyáknak kellene megadni, akik a szülés előtti utolsó 12 hónapban dolgoztak. Nem hiszem, hogy a gyermek vétsége, hogy anyjuk dolgozott-e ebben az időszakban. Mindenekfölött úgy gondolom, hogy nem szabad születésüktől fogva megkülönböztetni a gyermekeket.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Csak megismételni tudom, hogy egészen 1974-ig visszamenőleg dokumentumokat fogadtunk el, amelyekben arra köteleztük a tagállamokat, hogy ugyanazért a munkáért a nők és a férfiak egyenlő fizetést kapjanak. Annak ellenére azonban, hogy 30 év telt el, a helyzet nem változott. Ráadásul hazámban, Litvániában megindult a nyugdíjrendszer reformja. A munkavállalók által az állami nyugdíjbiztosítási alapba befizetett pénzek egy részét magánnyugdíj-megtakarítási alapokba helyezik át. Néhány év alatt nyilvánvalóvá vált, hogy ahhoz, hogy ezekből az alapokból ugyanolyan összegű járadékot kapjanak, a nőknek 35%-kal több járulékot kell befizetniük a férfiaknál, mivel tovább élnek. Emellett ezekből az alapokból kilépni olyan, mint kilépni a rabszolgaságból – azaz lehetetlen. Ez önmagában is az emberi jogok és a választás szabadságának megsértése. Litvánián kívül egyedül Bulgária alkalmazza ugyanezt a nemi szempontok szerinti rendszert.

Felkérem a Bizottságot, hogy az ilyen esetek kivizsgálását követően ragadja meg a kezdeményezést, és tegyen javaslatot határozatokra.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Biztos úr, hölgyeim és uraim, az, hogy az Európai Unióban a nőknek mintegy két hónappal többet kell dolgozniuk ugyanannyi fizetésért, mint a férfiaknak, több mint riasztó. Még annak ellenére is, hogy Európa lassan kihal, mindössze annyit tudunk tenni, hogy megállapítjuk, a nőkkel és a gyermekes családokkal szembeni bérezési megkülönböztetés továbbra is egészen 25%-os szintig fennmarad, annak ellenére, hogy a nők a képzettségi szint terén immár 60:40 arányban megelőzték a férfiakat. Bauer asszony megemlítette, hogy az úgynevezett női szakmákban a nők által végzett munkát mintegy megszokásszerűen, objektív indokok nélkül alulértékelik. Azonban ha az indokot azok a munkából kieső évek képezik, amelyeket a nők a munka helyett családjukkal való törődésre fordítanak, akkor komolyan át kell gondolnunk a kérdést. A családokat nem szabad hátrányos helyzetbe hozni.

Bauer asszony jelentése nagy vihart kavart, érvei pedig, hogy meg kell kezdeni a megkülönböztetésellenes jogszabályok felülvizsgálatát, meggyőzőek. Támogatom azt a javaslatot is, hogy a közbeszerzési eljárásokban és az uniós forrásokból finanszírozott projektekben való részvételt kössék ahhoz a feltételhez, hogy az adott vállalat bizonyítani tudja, hogy a fizetések terén megkülönböztetésellenes politikát folytat. Úgy vélem, ez a módja, hogy megváltoztassuk a munkáltatók sztereotípiáit, különösen a magánszektorban. Szeretnék köszönetet mondani az előadónak e magas szakmai színvonalú jelentésért.

Bogusław Liberadzki (PSE). - (PL) Elnök úr, e fontos kérdés vitájában jellemző, hogy csak két férfi szólalt fel a kérdésben. Bloom úr felszólalása annyira jellemzően férfi hozzászólás volt, hogy nehéz egyetérteni vele.

Azonban nagyon fontos jelentést vizsgálunk most. Egy olyan jelentést, amelyből megtudjuk, hogy a munkának nagy értéke van, hogy azt megfelelően meg kell fizetni, és ezt a fizetést olyan kritériumok alapján kell differenciálni, mint a munka jellege, a munkavégzés hatékonysága, a képesség a hozzáadott érték létrehozására, nem pedig a nemek alapján. De vannak változások a tagállamokban is. Hadd említsem meg saját hazámat, ahol nemrégiben vezettük be a nemek közötti egyenlőséget, amely lehetővé teszi, hogy az apák is ún. apasági szabadságra mehetnek. Ez azt mutatja, hogy közelítünk egymáshoz, és a helyes úton járunk.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Elnök úr, a nők nem kapnak azonos munkáért azonos fizetést. Fizetésük azonban azért is alacsonyabb, mert alacsonyabb bérszínvonalú ágazatokban, ideiglenes, alacsonyabb színvonalú munkaformákban dolgoznak. A fizetésbeli egyenlőtlenség eredménye a szociális juttatásokban, különösen a nyugdíjakban tapasztalható egyenlőtlenség. Egyrésztől kevesebbet keresnek ugyanazért a munkáért, másrészt az anyai kötelezettségeik miatt kevesebb ideig dolgoznak, és e két ok ahhoz vezet, hogy a nők szegénységbe kerülnek, amikor elérik a nyugdíjas kort. Az egyenlőtlen fizetés ezért sújtja kétszeresen a nőket.

Szeretnék rámutatni, hogy a jog általában tiltja a megkülönböztetést, miközben a gyakorlatban állandó ez a jelenség. A fő kérdés ezért a jog gyakorlati érvényesítése.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Semmi sem indokolhatja a nők megkülönböztetését ezen a területen, és nem számít, hogy melyik indokról vitatkozunk. Három rövid kérdés: gazdasági szempontból a fizetésnek a nyújtott szolgáltatás alapján végzett munka eredményével kell arányban állnia, függetlenül attól, hogy ki végzi a munkát. A második pont: Európa népessége elöregszik, akár tetszik, akár nem. Talán mérlegelnünk kellene külön juttatás bevezetését azon nők számára, akik ugyanazt a munkát végzik, mint a férfiak, de ugyanakkor úgy döntenek, hogy gyermekeket vállalnak és felnevelik őket, fenntartva ezzel a népességet. Harmadik pont: ezen a területen jó példát mutatnak a felsőoktatási intézmények, vagy legalábbis azok, amelyeket én ismerek, ahol egyenlő esélyeket biztosítanak, a fizetések pedig csupán az eredményektől függenek. Talán ezt a modellt ki lehetne terjeszteni más ágazatokra is.

Andrzej Jan Szejna (PSE). - (PL) Elnök úr, szeretnék csatlakozni azokhoz a férfiakhoz, akik sajnálatos módon olyan kevesen voltak a mai vitában, és akik elismerik, hogy a nyilvános vita és egy olyan fontos kérdésnek a politikai napirendre tűzése, mint a fizetés és a nők és férfiak egyenlő díjazása, egyike a legfontosabb ügyeknek és a nemzeti és európai jogban garantált jogoknak.

Csak azt mondhatom, amit mindenki más: nem értek egyet azzal, hogy a fizetés a nemtől függjön. Az függhet a képzettségtől és a tapasztalattól, de semmi esetre sem a nemtől. Az a benyomásom, hogy a nemzeti és uniós jog elég fejlett ebből a szempontból, sok esetben az is mondható, hogy nagyon jó, az azonban aggaszt, hogy ezt a jogot nem hajtják végre, nem ültetik át a gyakorlatba, mivel ennek nincs meg a hagyománya. Az Európai Bíróság több alkalommal is megismételte, hogy nem hajtják végre ezt a jogot. A kérdés tehát nem az, hogy több jogszabályt alkossunk, hanem azt, hogy biztosítsuk a meglévők betartását.

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Elnök úr, az a bérszakadék, amit ma itt a Házban lelepleztünk, már csak azért is nehezen érthető, mert napjainkban a fiatal nők valamennyi tagállamban nagyobb sikerekkel büszkélkedhetnek az iskolákban, mint a férfiak, és ők teszik ki a diplomások legnagyobb arányát.

Ugyanígy hangsúlyozni szeretném, hogy már 1975, de különösen 2006 óta szilárd jogi alapokkal rendelkezünk, és ez utóbbi lehetővé tette, hogy az 1975 és 1980 közötti években arra bátorítsam hazámban azokat a nőket, akik megkülönböztetést szenvedtek el, hogy kezdeményezzenek bírósági eljárást munkáltatójukkal szemben, különösen a közsférában. Több száz milliót fizettek ki nekik visszamenőlegesen luxemburgi frankban, az abban az időben használatos valutában.

Így mindenekelőtt az érvényben lévő szilárd jogi eszközökkel kell élnünk, még akkor is, ha érdemes azokon javítani, mégpedig előadónk kiváló ajánlásainak jóváhagyásával.

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. - (CS) Hölgyeim és uraim, köszönöm Önöknek ezt a vitát, amely egy egyszerűen elfogadhatatlan helyzettel foglalkozott. Nincs ésszerű vagy védhető magyarázat arra, hogy miért állhat fenn olyan helyzet, ahol a nők átlagosan továbbra is kevesebb fizetést kapnak, mint a férfiak. Önök a vitában a megközelítések nagyon széles körét vázolták fel, amelyek mind a bérszakadékhoz kapcsolódnak, jómagam számára pedig nyilvánvalóvá vált a vitából, hogy milyen összetett kérdésről is van szó.

Szeretném kijelenteni, hogy ez a kérdés azért került az európai politika napirendjére, mert a Bizottság éppen most számos dokumentumában foglalkozott az üggyel, továbbá mert a Bizottság most dolgozik az érvényes jogszabályok lehetséges egyedi felülvizsgálatán, és természetesen azért is, mert a Parlament Bauer asszony jelentésének köszönhetően felkarolta a témát, amiért ismételten nagyrabecsülésemet szeretném kifejezni. Azonban köszönetet mondhatunk azért is, mert Lille-ben a három egymást követő elnökség trojkája ugyan nem jelentette be, de lényegében elfogadta azt a cselekvési tervet, amely a három egymást követő elnökség, azaz a francia, a cseh és a svéd elnökség napirendjére tűzte a témát.

Hölgyeim és uraim, szeretném azt is kijelenteni, hogy a Lille-ben folytatott vita a cselekvési terv mellett konkrét intézkedéscsomaggal is megajándékozta az egyes tagállamokat ezen a területen, amelyek közül néhány, meg kell mondanom, nagyon radikális, és véleményem szerint alkalmas arra, hogy eredményeket érjen el.

Hölgyeim és uraim, ismételten szeretnék köszönetet mondani a vitáért, és hogy felszólalhattam, és azt mondhatom, hogy a Bizottság teljes mértékben készen áll a Parlamenttel az ügyben folytatandó együttműködésre, hogy fokozatosan felszámolhassuk ezt az igazságtalan és tarthatatlan helyzetet.

Edít Bauer, előadó. – (SK) Hölgyeim és uraim, szeretnék köszönetet mondani ezért a nagyon érdekes vitáért. Engedjék meg, hogy néhány megjegyzést fűzzek hozzá. Először is, önmagában a jogalkotás nem oldja meg a problémát. Ahogy már említették, több minden is indokolja a jogalkotást, az azonban természetesen nem lehetséges, hogy jogszabállyal oldjunk meg néhány gazdasági problémát.

Én is egyetértek azzal, hogy kétségtelenül jobban ki kell használnunk a meglévő jogszabályokat. A jogszabály hosszú története azonban világosan azt sugallja, hogy az jelenlegi formájában nem túl hatékony. E jogszabályon kívül nincs más eszköz a kezünkben. Ez azt jelenti, hogy feladatunk világos: elő kell segítenünk annak biztosítását, hogy a meglévő jogszabály hozzájáruljon e régóta fennálló probléma megoldásához olyan módon, hogy a munkaerőpiac igazságosabbá váljon.

Egy záró megjegyzést szeretnék még mondani. Sok képviselőtársam hangsúlyozta, hogy e különbségek fennállása elfogadhatatlan az egyenlő jogok szempontjából. Én azonban egy másik nézőpontot szeretnék hangsúlyozni ebben a kérdésben, ez pedig a gazdasági versenyben alkalmazandó követelményeké, hiszen az azonos munkáért járó egyenlő fizetés a tisztességes gazdasági verseny egyik követelményeként van rögzítve a Római Szerződésben. Azt hiszem, ez ad választ azoknak a kollégáknak a felvetésére, akik azt hangsúlyozták, hogy a munkaerőpiac más követelményrendszer szerint működik.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra 2008. november 18-án, kedden kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

John Attard-Montalto (PSE), írásban. – A nők és férfiak azonos díjazására vonatkozó jogi keret széles körben elterjedt az EU-ban. A probléma a végrehajtásban van.

Egyetértünk azzal, hogy a nemi alapú fizetésbeli megkülönböztetést a meglévő jogszabályok csökkentik. A közvetett megkülönböztetés azonban még mindig téma. Ez főként a gazdasági szegregációból ered, ezekben az esetekben pedig az érvényes jogszabályok alkalmazási köre korlátozott. A jogalkotási keret értékelése néhány különbséget tár fel a nemek közötti bérszakadékkal kapcsolatos jogszabályokban.

Bár szigorú értelemben véve a ténylegesen alkalmazott jogszabályoknak ugyanaz az alkalmazási köre, az érvényes irányelvekben alapvető eltérések vannak:

- a) 1975-ben a nemek közötti bérszakadékot a gazdasági verseny egyik kérdésének tekintették, mint „a közös piac létrehozásának és működésének szerves részét”, míg
- b) a 2006-os irányelv az „egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség” elvét veszi alapul.

Az adatok azt mutatják, hogy állandó bérszakadék van a férfiak és a nők között. A legutóbbi adatok szerint 15% a különbség a férfiak és a nők bruttó órabére között. A magánszektorban ez még inkább látható, az arány pedig eléri a 25%-t.

A nemek közötti bérszakadékot rendszerint egyéni okokkal magyarázzák, például az életkorral, képzettséggel és tapasztalattal. A bizonyítékok szerint azonban ezek a különbségek elhanyagolható szerepet játszanak a nemek közötti bérszakadék fennállásában.

Petru Filip (PPE-DE), írásban. – (RO) Az esélyegyenlőség és a nemek közötti egyenlő bánásmód elve olyan téma, amelynek sajátos jelentése van a nemrégiben integrálódott kelet-európai országokban. A szakmai teljesítmény megállapításához használt referenciarendszerben továbbra is túlnyomórészt a férfiak szempontjai kapnak helyet. Ez a szemlélet nem változtatható meg egykönnyen az egykori kommunista övezetben, ahol a rezsim propaganda-erőfeszítései miatt a kollektív tudat az egyenlőségnek egy teljesen mesterséges modelljét tette magáévá. A kommunista propaganda által népszerűsített primitív egyenlőséggel való összeegyeztethetlenség sikeresen ássa alá a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmódot előmozdító jelenlegi erőfeszítéseket.

Ezeket előrebocsátva úgy érzem, hogy a nemek közötti egyenlőség elvének előmozdítását szolgáló összes erőfeszítésnek egy átfogóbb oktatási szempontra kell összpontosítania, egy reális rendszermodellt kínálva a közösségi polgárok számára a megkülönböztetésmentesség terén. Ahhoz, hogy az egész Közösségben végrehajtsuk ezt az elvet, az európai intézményeknek többet kell tenniük, mint az egyenlő fizetés európai napjának megszervezése.

Zita Gurmai (PSE), írásban. – (HU) Nem véletlen, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó, 2006–2010 közötti időszakra szóló esélyegyenlőségi ütemterv egyik fő eleme a nemek közötti bérkülönbség megszüntetésére irányuló törekvés. A férfiak és nők bérében fennálló különbség problematikája túlhaladja azt az alapvető elvárást, hogy egyenlő munkáért egyenlő bér járjon. A fizetésbeli különbség tükrözi a munkaerőpiacon tapasztalható, elsősorban a nőket sújtó súlyos egyenlőtlenségeket. Ez Európa súlyos demokráciadeficitjét jelenti.

A megoldás komplex intézkedést igényel, amelyhez nélkülözhetetlen a politikai elhivatottság. Szükség van a meglévő jogszabályok tökéletesítésére, gyakorlati alkalmazásuk elősegítésére és ellenőrzésére.

A valódi esélyegyenlőség elve csak akkor valósulhat meg, ha valamennyi tagállam határozott politikai szándékot mutat, és konstruktív intézkedéseket tesz a nemek közötti bérszakadék megszüntetéséért. Elfogadhatatlan, hogy a nemek közötti bérszakadék jó néhány tagállamban még mindig nem kap megkülönböztetett figyelmet, sem a nyilvános vitákban, sem pedig a politikai menetrendekben.

Társadalmi párbeszéd indítása és felvilágosító kampányok szervezése is nélkülözhetetlen. Sürgetem, hogy a probléma orvoslására politikai intézkedéscsomag készüljön, amely minden esetben vegye figyelembe a nemzeti sajátosságokat és a bevált gyakorlatokat is.

Pontosabb és részletesebb statisztikai információkra van szükségünk a tényleges helyzetfeltáráshoz, és a folyamatok figyelemmel kíséréséhez. A bérkülönbségek okait alaposan meg kell vizsgálni, és az ebből származó ismereteket a diszkrimináció feltárására, orvoslására és megelőzésére kell felhasználni.

Livia Járóka (PPE-DE), írásban. – Szeretnék gratulálni Bauer asszonynak ahhoz a kemény munkához, amellyel hozzájárult az azonos díjazás elvének alkalmazásáról az Európai Bizottsághoz intézett ajánlások kidolgozásához. A bérszakadék jelentősen befolyásolja a nők helyzetét a gazdasági és szociális életben, és gazdasági függetlenségük egyik akadályát képezi.

Számos terület van, ahol a nőket hátrányosan érinti az a bérszakadék, amely kizárólag a nemek szerint tesz különbséget Európában. A nők régi és az új tagállamokban is eltérő órabért kapnak. Különbségek láthatók a férfiak és a nők jövedelmének eloszlásában is: a nők 20 százalékának – szemben a férfiak 40 százalékával – hasonló a jövedelemeloszlása a magasabb fizetések esetében. A másik kiugró fizetésbeli egyenlőtlenség a nemi alapú ágazati szegregációban rejlik, mivel három ágazatban a munkahelyek felét túlnyomórészt férfiak töltik be.

Végezetül pedig a nők részidős állásokban látható felülreprezentáltsága – 30 százalék – hátrányosan érinti a munkaerő-piaci járulékokat is. Ezek az adatok még rosszabbak bizonyos etnikai származású nők esetében, mint például a romáknál. Miközben az EU igen kiterjedt jogi kerettel rendelkezik az azonos fizetéseket illetően, az Európai Unióban a nők még mindig kevesebbet keresnek a férfiaknál – még az azonos képesítéssel és képzettséggel rendelkezők is –, ami alátámasztja, hogy a fő elérendő cél a jogszabályok javítása, mégpedig hatékonyságuk erősítésén keresztül.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), írásban. – A nemek közötti bérszakadék riasztóan mély az EU-ban. Volt néhány kezdeményezés ennek csökkentésére, azonban a csökkenés üteme túlságosan lassú. A Parlament többször felkérte a Bizottságot, hogy tegyen kezdeményezéseket. A nemek közötti bérszakadékról szóló jelentés több külön utat vázol fel, amelyeken keresztül az EU megbirkózhat ezzel a problémával.

Fontos, hogy pontosabban és részletesebben meghatározzuk a „nyugdíjszakadék”, a „fizetésekben látható közvetlen megkülönböztetés” és a „fizetésekben látható közvetett megkülönböztetés” fogalmát, hogy jobb eszközeink legyenek a nemek közötti bérszakadék kezeléséhez.

Jelenleg nem állnak rendelkezésre pontos statisztikai adatok, amelyek a helyzet értékeléséhez szükségesek. A tagállamoknak és a Bizottságnak javítaniuk kell statisztikáikat, ahogy a magánvállalatoknak is. A vállalatokat kötelezni kell a rendszeres bérellenőrzések elvégzésére, és biztosítani kell, hogy ezek eredményei széles körben elérhetőek legyenek.

A probléma megoldásának egy másik módja, ha a 2006/54/EK irányelv 26. cikkét (A megkülönböztetés megelőzése) kiegészítjük a fizetésbeli megkülönböztetésre utaló hivatkozással.

Egyszerűen elfogadhatatlan, hogy az EU-ban a nők átlagosan 15%-kal keresnek kevesebbet, mint a férfiak. Irányító szervként tennünk kell valamint ezen igazságtalanság orvoslására.

23. A jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont az Astrid Lulling által a Gazdasági és Monetáris Bizottság nevében készített jelentés a jövedéki adókra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2008)0078 – C6-0099/2008 – 2008/0051(CNS)) (A6-0417/2008).

Astrid Lulling, előadó. – (FR) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, ezen irányelvre irányuló javaslatnak, amely az 1992. évi irányelv helyébe fog lépni, elsődleges célja az, hogy 2009. április 1-jéig a jogszabállyal összhangban bevezesse a jövedéki adó alá tartozó áruk elektronikus felügyeleti rendszerét – a „jövedéki termékek felügyeleti rendszerét” (EMCS).

Azaz technikai intézkedésről van szó, amely azonban egyben egy lépés is a kisebb bürokrácia, a kevesebb csalás és nagyobb gyorsaság felé.

Attól a néhány módosítástól eltekintve, amelyet én terjesztettem elő és el is fogadtak, és amelyek következetesebbé teszik az új rendszer működését, egyetértünk az Európai Bizottság javaslatának irányával.

Véleményében az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság sokkal bonyolultabbá tette a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentését azzal, hogy átmásolta azokat a módosításokat, amelyekről a Tanácsban tárgyaltak. Lényegében ezzel semmi lényeges eredményt nem értek el, már ami minket illet.

A politikai vita másról szól. A jövedéki adó alá tartozó áruk mozgásával és adóztatásával foglalkozik, különös tekintettel a magánfogyasztók által vásárolt alkoholra és dohányra. Az Európai Bizottság volt olyan bölcs, hogy olyan szöveget terjesztett elő, amely a legújabb ítélkezési gyakorlaton alapul, azaz azon az ítélkezési gyakorlaton, amely megengedi az európaiaknak, hogy mennyiségi korlátozás nélkül szállíthassanak nem a lakóhelyük szerinti országban vásárolt jövedékiadó-köteles termékeket, feltéve, hogy magánfogyasztásra vásárolták azokat.

Javaslatom és előadóként képviselt álláspontom egyértelmű: teljes körűen támogatom a Bizottság szövegét, amely világos, pontos és a belső piacra irányadó elveken alapul. Azonban néhány képviselőtársam, különösen a szocialisták és a liberálisok, kötelességüknek érezték, hogy módosításokat terjesszenek elő, amelyek az indikatív mennyiségek ismételt bevezetésével újra felállítanák az adózási határokat, amelyek 1992 előtt léteztek.

Valójában az elméleti indikatív mennyiségek a gyakorlatban mennyiségi korlátozást jelentenek. Néhány képviselő távollétének köszönhetően, továbbá kihasználva, hogy egyes képviselőtársaim nem rendelkeznek megfelelő ismerettel, e módosítások többséget szereztek a bizottságban. Képviselőcsoportom egyhangú döntéssel módosításokat terjesztett elő, amelyek célja az Európai Bizottság eredeti javaslatainak helyreállítása. Ez volt az egyedüli tisztességes dolog, amit tehettünk. Nem akarjuk visszahozni a határokat, és nem akarunk visszatérni az egységes piac előtt létezett gyakorlatokhoz.

Éppen ellenkezőleg, olyan megoldásokat akarunk, amelyek összhangban vannak korunkkal, többek között az elektronikus kereskedelemmel is. Egyértelmű üzenetet kell küldenünk a Tanácsnak: ne javasoljuk azt polgártársainknak, hogy lépünk vissza közösségi vívmányok terén!

Ami viszont felfoghatatlannak tűnik, az egyes szocialista és liberális képviselők hozzáállása, akik fel akarják számolni az utolsó megmaradt adómentes boltokat az Európai Unió szárazföldi határain. Sajnos a Bizottság is ezt akarja, még akkor is, ha ezek a boltok semmiképpen sem zavarják az egységes piacot. Bezárásuk

azonban több ezer munkahely megszűnéséhez vezetne, különösen Görögország határain. Igazán jó időt választottunk ki ezekhez a javaslatokhoz!

Azonban ennél még rosszabb is jön. A Gazdasági és Monetáris Bizottságban a körülményekből fakadóan kialakult többség még azt a módosítást is elutasította, hogy tartsuk fenn az adómentes vásárlás lehetőségét azon utazók számára, akiknek végleges úticélja egy harmadik ország, hogy figyelembe vegyük a járatok csatlakozásával kapcsolatos helyzetet.

Miért is ne vásárolhatnék az indulási repülőtér adómentes boltjában, amikor például Luxembourgból Frankfurtba vagy Párizsba megyek? Azt kell mondanom, ez inkább lehangelő, elnök úr; tájékoztatom, hogy hat percem van, de nem fogom kihasználni mindet. Bízom képviselőtársaink józan ítélőképességében – kár, hogy most nincsenek itt –, hogy egy olyan megoldást fogadjanak el, amely a fogyasztóknak is érdekében áll, és nem talál ki újabb adózási és bürokratikus akadályokat.

Azok, akik ésszerű javaslataink ellen szavaznak, holnap nehezen magyarázzák majd meg ezt a visszalépést honfitársaiknak. Számíthatnak majd arra, hogy én és kollégáim leleplezzük majd nézeteiket, amelyekkel feltartóztatták ezt a javaslatot.

ELNÖKÖL: VIDAL-QUADRAS ÚR

alelnök

László Kovács, a Bizottság tagja. – Elnök úr, hadd köszönjem meg először az előadónak, Lulling asszonynak és a Gazdasági és Monetáris Bizottságnak a jelentést és a javaslat gyors feldolgozását, amely 2010 áprilisától jogalapot biztosít a jövedéki eljárások elektronikus feldolgozásához.

A tagállamok és a Bizottság sokat fordítottak a jövedéki termékek felügyeleti rendszerének (EMCS) létrehozására. Ez egy számítógépes rendszerrel váltja fel a termékmozgások jelenlegi papíralapú felügyeleti rendszerét.

A transzeurópai kommunikációs hálózatok kereskedők és jövedéki hatóságok, valamint a jövedéki hatóságok egymás közötti fokozottabb használata csökkenteni fogja azt az időt, ami a jövedéki termékek mozgása tekintetében az adókötelezettség alóli mentesítéshez szükséges.

Ez alapvető eszközt ad a jövedéki hatóságok kezébe, amellyel hatékonyan felléphetnek a csalással szemben, és így védelmezni tudják a törvényes kereskedelmet. Ugyanakkor javítja az adófizetőknek nyújtott szolgáltatásokat, akik kihasználhatják a nagyobb jogbiztonságot és az adóhatóságokkal folytatott valós idejű információcserét.

Az új rendelkezések mellett a javasolt irányelv teljesen átdolgozza és naprakésszé teszi a jövedéki adóról szóló 1992-es régi irányelvet. Egyszerűsíti és modernizálja a jövedéki eljárásokat azzal a céllal, hogy csökkentse a jövedéki adóval kapcsolatban a kereskedőkre háruló kötelezettségeket, különös tekintettel a határokon átnyúló tevékenységeket folytató vállalkozásokra, anélkül azonban, hogy veszélyeztetné a jövedéki ellenőrzéseket.

Nyilvánvaló, hogy azzal, hogy a Bizottság egy új és naprakész jogi keretet javasolt a jövedéki adóra, a jogszabályban szereplő néhány, inkább politikai kérdést újra meg kell vitatni.

Ez érinti a szárazföldi határokon lévő adómentes boltokat, a tranzit repülőtér helyzetét és az irányadó szintek fenntartását, hogy különbséget tegyünk a jövedéki termékek kereskedelmi célú mozgása és a személyes felhasználásra szánt jövedéki termékek mozgása között.

A Parlament által javasolt módosítások közül sok már megfelel annak az általános irányadó dokumentumnak, amelyet az ECOFIN-Tanács 2008. november 4-i ülésén fogadtak el, illetve ugyanabba az irányba mutatnak. Ezek a Bizottság számára is elfogadhatók.

Ezért bízom abban, hogy a javaslatot hamarosan el lehet fogadni, és biztosítják az EMCS időben történő alkalmazását.

Manuel António dos Santos, az Ipari Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményének előadója. – (PT) Arra használnom időm első két percét, hogy gyorsan rávilágítsak véleményem fő elveire, amelyet egyhangúlag fogadott el az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság.

Ezek az elvek a következők: az áruk és szolgáltatások előállításával és forgalmazásával kapcsolatban a hatékonyság növelése, elsősorban a bürokrácia csökkentésével; a meglévő szabályok javítása, és hozzáigazításuk a jelenlegi körülményekhez, nevezetesen hogy elősegítsük a kockázatalapú felügyeleti eljárásokat a nemzeti közigazgatás számára; az eljárások egyszerűsítése és az átláthatóság javítása a Közösségen belüli kereskedelemben azzal, hogy fokozzuk a jogbiztonságot és igazságosabb szabályokat vezetünk be; végezetül pedig az adóbeszedés és -visszatérítés során nem szabad megkülönböztető kritériumokat alkalmazni, és el kell kerülni a kettős adóztatást.

Ezek voltak az irányadó elvek véleményemben, amelyet a Gazdasági és Monetáris Bizottság elé terjesztettem az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság nevében. Megismételném, hogy a bizottságban széles körű konszenzus alakult ki a véleményről.

Ezért az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának tagjaként azt kell mondanom, kihasználva a rendelkezésemre álló második percet, hogy tényleg nem értem Lulling asszony megállapítását, miszerint a Szocialista Képviselőcsoport és a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoport – és csakis ők – mennyiségi korlátozást vezettek be. Nemcsak a Szocialista Képviselőcsoport és az ALDE tette ezt, legalábbis az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságban, hanem mindenki, hiszen véleményemet egyhangúlag fogadták el, ahogy már mondtam.

Tényleg rendkívülinek tartom, hogy nem foglalták bele a szövegbe a mennyiségi korlátozásokat, hiszen tudjuk, hogy az ilyenfajta adónak többféle célja van. Az első nyilvánvalóan az adóbevétel, de a közegészség védelme is. Természetesen minden ország különböző fontosságot tulajdonít ennek a két célnak.

Ezért úgy érzem, hogy a megoldás, amit megtaláltunk (mennyiségi korlátozások megállapítása), egy igazságos és kiegyensúlyozott megoldás, amely nem részesít túlzottan előnyben egy országot sem. Szintén nem sérti azokat az országokat sem, amelyeknek természetesen más a felfogása, mint amit Lulling asszony is képvisel, és amit én természetesen tiszteletben tartok. Azonban ennek az országnak a kívánságai nem helyezhetők az Európai Unió többi országának általános törekvései elé.

Záró megjegyzésem az utolsó 10 másodpercben az, hogy a Szocialista Képviselőcsoport nyilvánvalóan támogatja a belső piacot és a belső piac bővülését, és nem hisz abban, hogy az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságban és a Gazdasági és Monetáris Bizottságban elfogadott javaslatok veszélyeztetnék a belső piacot.

Bill Newton Dunn, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményének előadója. – Elnök úr, a Parlament védelmezi a magánszemélyeket, a kis szervezeteket és a kisvállalkozásokat, szemben azokkal a kormányokkal, amelyek el akarják söpörni a számukra kellemetlen dolgokat, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságnak pedig erőteljes meggyőződése, hogy a külső szárazföldi határokon lévő boltok számára lehetővé kell tenni a fennmaradást. Ezeket jobban kell szabályozni, ahogy Európában a határokon átnyúló bűnözéssel szembeni rendfenntartásnak is sokkal jobbnak kellene lennie; azt azonban semmi sem indokolja, hogy ezeket félresöpörjük.

Másrészt a tengeri és légi közlekedést illetően a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságnak erőteljes meggyőződése, hogy az utazók számára – a végső úticél, és nem a tranzit úticél alapján – lehetővé kell tenni, hogy adómentesen vásárolhassanak, hiszen ez segítséget jelentene a kis regionális repülőtereknek a bevételek előteremtésében. Ez talán kellemetlen a kormányoknak, mi azonban nagyon erőteljesen védjük ezt.

A harmadik és utolsó pont, amit fel szeretnék vetni – és nagyon sajnálatos, hogy a Bizottság ezt nem szerepeltette az erről a jogszabályról tartott 2006-os konzultációkban –, az a Bizottság által most javasolt mentességek eltörlése. Miért nem szerepelt ez a konzultációban? Miért nem végzett hatásvizsgálatot arról, hogy mit is jelent ez, mielőtt javaslatot tett ezekre?

Zsolt László Becsey, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (HU) Köszönöm, elnök úr. Szeretnék gratulálni mind a Bizottságnak, mind a jelentéstevőnek a munkához, én is azt hiszem, hogy ez az elektronikus korszerűsítési rendszer időszerű és nagyon pozitív hatást hoz.

Két megjegyzésem lenne. Az egyik: a belső piacot hagyjuk működni. Ha jól működik az adó-nyilvántartási rendszer és az adatszere, akkor azt hiszem, hogy a magáncélú forgalom nem fog óriási károkat okozni. Ha valaki valahol – ahol megvásárolta az árut magáncélra – kifizeti a jövedéki adót, akkor utána a termelői árak, meg egyébként részben az eltérő héák is úgyis versenyezni fognak egymással.

Nem kell mindent korlátozni, teljesen fölösleges a magas árszínvonalú országok kincstárainak a védelme érdekében negatív üzeneteket küldeni. Különösen Schengenen belül nagyon furcsa lenne az, hogyha rendőri

meg vámszervszaklatásokkal állnánk elő a polgárok felé, hiszen azt tudjuk, hogy ilyen nagyobb teherautókat vagy bármi más egyéb módszerekkel is át lehet világitani. Tehát én nem látom értelmét az indikatív listázásnak.

A másik, hogy én is támogatom a belső piacot elhagyó polgároknak azt a jogát, hogy ha elhagyják ezt a piacot, akkor vehessenek ilyen termékeket. Szárazföldi viszonylatban nem hiszem, hogy hatalmas csempészésekre kerülne sor, vagy óriási veszteségeket szenvednének el ez által a határos tagországok, hiszen a szomszédos harmadik országokban az árszínvonal jóval alacsonyabb, mint a nálunk lévő tagállamokban. Tehát én ipari méretű termékkivitellel nem gondolkodom.

Ugyanezt feltételezem a repülőterek esetében is, hiszen a repülőtereken kézből, poggyászból nem tudunk olyan rengeteg terméket kivinni, hogy ne mondhatnánk azt, hogy a harmadik országokba, a vámunió kivülre magáncélra ne lehetne kivinni ilyen termékeket. Köszönöm szépen, elnök úr, a lehetőséget.

Elisa Ferreira, a PSE képviselőcsoport nevében. – (PT) Elnök úr, biztos úr, azzal szeretném kezdeni, hogy gratulálok a fő előadónak, Lulling asszonynak, valamint az árnyékelőadókknak, Benoît Hamonnak és Olle Schmidtnak. Kollégám, Benoît Hamon halaszthatatlan okokból sajnos most nem lehet itt, ezért megpróbálom én közvetíteni álláspontját, amely egyben képviselőcsoportom álláspontja is egy olyan ügyben, amely megérdemli teljes figyelmünket. A jövedéki adózás ugyanis valóban érzékeny kérdés.

Amikor a jövedéki adóról beszélünk, nem szabad elfelejtenünk, hogy azokat világosan körülhatárolt fogyasztási cikkekre és szolgáltatásokra vetik ki: a dohányra, az alkoholra és az energiatermékekre.

A Bizottság javaslata egy 1992-es szöveget módosít. A belső piac ezen áruk tekintetében jelentősen megváltozott azóta. Megjegyzendő, hogy az ügyleteket kezelő és ellenőrző új rendszer olyan változás, amelyet üdvözlünk, és amelynek egyszerűsítanie kell a rendszer működését mind a piaci szereplők, mind pedig az adóhatóságok számára, ahogy azt a biztos úr már említette.

Az inkább technikai szempontokat illetően – ideértve a dokumentumok továbbítására vonatkozó határidőket, a piaci szereplők részéről tett pénzügyi garanciák létesítésére irányuló szabályokat stb. – a Bizottság javaslata és az előadó jelentése gratulációt és egyetértést érdemel, hiszen valódi és hasznos előrelépést jelentenek.

Azonban a jövedéki adókkal kapcsolatban a politikai tartalom nem állhat meg a technikai szempontoknál, ahogy azt már kollégám, Manuel António dos Santos is említette. Az ebben a javaslatban szabályozott áruk érzékeny áruk, amelyek értékesítésére nem pusztán a piaci erők hatnak. Ebből a szempontból ezért én inkább két szemléltető erejű példát említenék. Az egyik a személyi szállításra irányadó mennyiség, a másik pedig az internetes értékesítésre alkalmazandó szabályok.

E két pontban egyértelműen nem értünk egyet az előadóval.

Az alkohol, a dohány és az üzemanyag tekintetében óriási eltérések vannak a tagállamok között az adóztatásban, ezért a kiskereskedelmi árak is eltérőek. Elég arra rámutatnom, hogy egy csomag dohány ára 1 euró és 7 euró között változik az Unióban a jövedéki adóban meglévő jelentős különbségeknek betudhatóan.

Általános szabályként az adók a fogyasztás helye szerinti országban fizetendőek meg, kivéve azon áruk tekintetében, amelyeket az Európai Unió belül szállítanak. A jelenlegi szabályok alapján bizonyos mennyiségi korlátozásokat kell betartani, ellenkező esetben az feltételezhető, hogy az árukat kereskedelmi célból szállítják.

A Bizottság javaslata el kívánja törölni ezeket a mennyiségi korlátozásokat, és ezzel a szemponttal az előadó, Lulling asszony egyetért. Nem ezt a felfogást képviseli a Gazdasági és Monetáris Bizottság. Éppen ellenkezőleg, a mennyiségek csökkentésével értünk egyet, mégpedig árnyékelőadóink, Benoît Hamon és Olle Schmidt, valamint jómagam kezdeményezésére.

A liberalizáció igenis lehetővé teszi néhány fogyasztónak, hogy olcsóbban vásárolja meg ezeket az árukat. Ennek azonban nincs értelme, ha sértheti a tagállamok államháztartását vagy a közegészségügyi célkitűzéseket, amelyeket a tagállamoknak joguk van oltalmazni. Akkor sincs értelme, ha támogathatja a szürkegazdaságot, amit mindenképpen el kell kerülnünk.

Ezért a bizottságban arra a végső következtetésre jutottunk, hogy ésszerű szinten, azaz fejenként 400 szál cigaretta és 45 liter bor erejéig fenn kell tartani a mennyiségi korlátozást. Ezekről a mennyiségekről azt feltételezzük, hogy személyes fogyasztásra szolgálnak. Így azokat az utazókat, akik e mennyiség alatt vásárolnak árukat, nem érinti a szabályozás.

Ugyanebből az okból ellenezzük az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták Képviselőcsoportjának 68. módosítását, amely azt javasolja, hogy a távértékesítés, különösen az interneten

lebonyolított ügyletek után az értékesítő országában kelljen adót fizetni, ne pedig a fogyasztó országában. Ez az adózásra alkalmazandó általános elv (indokolatlan) megfordítása. A módosítás megnyitná az utat a nagyléptékű szürkegazdaság előtt, ezért teljes mértékben elutasítandó.

Végezetül pedig meg kell említenem az adómentes boltok kérdését. A nemzetközileg elfogadott elv az, hogy adómentes boltok csak a repülőtereken és a kikötőkben működhetnek az optimális ellenőrzés biztosítása, valamint a csalások és visszaélések kockázatának megelőzése érdekében. Ezért kell elégséges időt biztosítanunk az embereknek az alkalmazkodásra, és ezért javasolunk az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja nevében egy átmeneti időszakot azokra a tagállamokra vonatkozóan, ahol még vannak adómentes boltok, lehetővé téve, hogy alkalmazkodjanak az új helyzethez. Ezért egy későbbi időpontot, 2017. január 1-jét javasoljuk, hogy lehetővé tegyünk a közös szabályhoz való fokozatos közeledést.

Úgy gondoljuk, hogy ez a megközelítés helyénvaló. Ez az a megközelítés, amely konszenzust ért el. Nem teljes konszenzust, de a Gazdasági és Monetáris Bizottság többsége elfogadta, és remélem, hogy a holnapi szavazáson a plenáris ülés is elfogadja.

Olle Schmidt, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, biztos úr, Lulling asszony, ismételten találkozunk e téma alkalmából. Természetesen nem ez az első alkalom, hogy konfliktusba kerültünk egymással, Lulling asszony és én, azt illetően, hogy milyen formát öltson a jövedéki adó Európában. Azonban talán ez az első alkalom, hogy azt éreztem, én vagyok az, aki maga mögött tudhatja a többséget. Veszélyes dolog megelőlegezni az eredményeket, de meglátjuk, hogyan megy.

Az új technikai rendszer, az EMCS tekintetében teljesen egyetértünk. Az importkvóták kényes kérdése az, amelyben súlyos nézeteltéréseink vannak.

Ha a bizottság megközelítését követik, a Parlament világossá teszi mind az Európán belüli szabad mozgás melletti elkötelezettségét, mind pedig az átgondolt közegészségügyi politika ösztönzésére irányuló célkitűzését. Mint mindig, amikor adózási kérdések merülnek fel, meg kell találni az egyensúlyt, hogy mi maradjon a tagállamok hatáskörében, és mit tekintünk közös hatáskörnek. Ha megszavazzuk a bizottság javaslatait, az azt jelenti, hogy az Európai Parlament kijelenti, a dohány és az alkohol nem ugyanolyan, mint más áruk, ahogy azt már hallottuk itt a Házban, így azokat eltérően kell kezelni. Ebben természetesen nincs semmi forradalmian új, hiszen sok ember már régóta ezt mondja.

Azzal, hogy úgy döntöttünk, felére csökkentjük az indikatív importszintet, miközben fenntartjuk a korlátozás elvét, nagy mozgásteret adunk a tagállamoknak saját politikájuk folytatására, miközben a közös jogszabály egyszerűbbé teszi a vállalkozások és magánszemélyek számára a határokon átnyúló kereskedelmet. Vagy hogy egyszerűbben fogalmazzak: Svédország mozgásteret kap arra, hogy első helyet kapjanak nála a közegészségügyi kérdések, míg Lulling asszony Luxemburgja folytathatja az alacsony adókat alkalmazó politikai intézkedéscsomagját. A belső piac nem épülhet az alkoholturizmus modelljére.

Az alkoholizmus és annak következményei nem svéd probléma, ahogy azt néha az emberektől hallani. Mostanában halljuk, hogy az Egyesült Királyságban is kényszerítő erejű intézkedéseket követelnek az alkoholizmus elleni küzdelem érdekében, amit talán a brit képviselőknek is érdemes átgondolniuk. Azt hiszem, a legfőbb ideje, hogy az Európai Parlament ésszerűbb szemléletet kövessen e kérdésekkel kapcsolatban, és megadja a tagállamoknak a lehetőséget, hogy fellépjenek a közegészségügy érdekében.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr, biztos úr, a Nemzetek Európájáért Unió Képviselőcsoportja nevében három pontra szeretném felhívni a figyelmet. Először is, az uniós szintű adóváltozásoknak ösztönözniük kell a növekedést az áruk és szolgáltatások előállításában és forgalmazásában – elsősorban a bürokrácia csökkentésével, de azzal is, hogy egyszerűbbé teszik a nemzeti közigazgatási hatóságok számára a kockázatelemzésen alapuló ellenőrzési eljárásokat.

Másrészt az ebben az irányelvben javasolt megoldások teljesítik ezeket a követelményeket. Az adminisztratív eljárások egyszerűsítése és az elektronikus információcsere-rendszer olyan eszköz lesz a tagállamok adóhatóságai kezében, amely a jobb és jobban irányított ellenőrzéseket szolgálja. Harmadrészt támogatnunk kell az előadó által előterjesztett megoldásokat arról, hogy a jövedéki termékek távértékesítését vonják be az irányelv alkalmazási körébe, valamint az adófelfüggesztési szabályozásokba is, mégpedig úgy, hogy csökkentett garanciákat alkalmaznak azon szervezetek tekintetében, amelyek teljesítik a helyes magatartás feltételeit, és rendszeresen alkalmazzák a garanciák rendszerét.

Trevor Colman, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a Bizottság 2008/0051(CNS) számú eljárással kapcsolatos javaslata a 10. cikkben kijelenti, hogy „a tagállamok [...] elengedhetik vagy

visszatéríthetik a szabad forgalomba bocsátott jövedéki termékekre kivetett jövedéki adót”. Ennek alapján Lulling asszony azt mondja nekünk, hogy a jövedéki adó visszatérítésének feltételei tekintetében a javaslat általános elvként azt határozza meg, hogy a tagállamok szabadon határozzák meg ezeket a feltételeket.

A 10. cikk azonban a következőképpen folytatódik: „feltéve, hogy az ilyen visszatérítés vagy elengedés nem jelent a 11. cikkben említetteken kívüli adómentességet”. A 11. cikk olyan kivételeket említ, amelyek diplomáciai célokra, nemzetközi szervezetek támogatására, a NATO fegyveres erőinek megsegítésére és nem uniós országokkal kapcsolatos különleges megállapodásokra vonatkoznak, amelyek mindegyike – és azt hiszem, ezzel Önök is egyetértenek – különleges kivétel, amelyek Lulling asszony állításával ellentétben nem tartják fenn azt az általános elvet, hogy a tagállamok határozzák meg a visszatérítés feltételeit.

E javaslat nem ír elő mentességet a tagállamok számára, és ennek alapján üdvözlöm a képviselők 54. módosítását, amely megpróbálja orvosolni a javaslatnak ezt a szembeszökő hiányosságát.

Margaritis Schinas (PPE-DE). - (EL) Elnök úr, a Bizottság újabb bizarr javaslatával állunk szemben; mivel ez nem több és nem kevesebb, mint buldózerpolitika, javaslatot tesz valamennyi adómentes bolt eltörlésére a Közösség és harmadik országok szárazföldi határain.

A nagy kérdés az, hogy miért? Biztos úr, miért gondolta ezt, és – miközben rendelkezésére állt – miért nem terjesztette elő az Önök által 2006-ban szervezett konzultáción, és miért nem vonták be ezt a témát a hatásvizsgálatba, amelyet a jobb szabályozás új elve értelmében kötelesek elvégezni?

Ezért meg kell magyaráznia nekünk, miért kell azt mondanunk majd munkavállalók százainak, hogy el fogják veszíteni munkahelyüket, különösen ezekben a nehéz időkben; meg kell magyaráznia nekünk, hogy mi az a belső piacra gyakorolt hatás, amely oly nagy, hogy Önnek egyetlen csapással meg kell szüntetnie az összes adómentes boltot a harmadik országok melletti szárazföldi határokon, amelyek hazámban, Görögországban rendkívül sikeresen, család nélkül működnek, és nem befolyásolják a belső piac működését. A Parlamentnek és az ezt a véleményt osztó képviselőcsoportoknak is vállalniuk kell a felelősséget, hogy megmagyarázzák a munkavállalóknak, miért is akarjuk megszüntetni ezeket a sikeres boltokat.

Ami engem illet – mivel Lulling asszony elég egyértelműen beszélt, és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentéséből is elég egyértelműen kitűnik –, nem kaptunk meggyőző választ, ami alapján úgy hisszük, hogy a Bizottság részéről ez valami hóbort. Nem kaptunk meggyőző választ.

Ezért az utolsó előtti órában azzal fordulok Önökhöz, hogy szavazatunkkal támogassuk a 63., 64. és 65. módosítást, hogy megakadályozzuk ezt a buldózerpolitikát, amely ismét a földdel teszi egyenlővé azt, ami működik az Európai Unióban.

Katerina Batzeli (PSE). - (EL) Elnök úr, biztos úr, egy külön javaslatot szeretnék tenni a szárazföldi határokon lévő boltok mentességi rendszerére.

Biztos úr, Ön általános mentességet vezet be a szárazföldi határokon lévő boltokra, ami megkülönböztetést jelent e vállalkozásokkal szemben, és nagy hatást gyakorol ezekre az egyébként életképes boltokra, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak a nemzeti közösségek működéséhez és a helyi foglalkoztatáshoz.

Egy olyan tagállamban, mint Görögország, amelynek hosszú szárazföldi határai vannak harmadik országokkal, e boltok problémamentesen és nyereségesen működtek hosszú ideig, míg másrésről a nemzeti hatóságok egyértelműen kezelni tudják a személyes fogyasztásra szolgáló vásárlás kritériumának rendszeres megsértését, illetve a rendszeres visszaéléseket és adókikerülést. Úgy vélem, hogy ha megengedjük az adómentes boltok kereskedelmi tevékenységének folytatását a szárazföldi határokon, az olyan megoldás, amely összhangban van a Bizottság javaslatával, miközben működésük ellenőrzése és az adókikerülés megakadályozása – ahogy más boltok esetében is – a kikötők és a repülőterek feladata.

Ezért úgy vélem, hogy a következő szavazáson támogatnunk kell az 57., 63., 64. és 65. módosítást, a legrosszabb forgatókönyv esetén pedig 69. módosítást, amely 2012-ig meghosszabbítja e boltok működését.

Colm Burke (PPE-DE). - Elnök úr, üdvözlöm a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló jelentést. Szeretnék rávilágítani a jövedéki adó ügyében elért előrelépésekre. Az eredeti javaslat, ha végrehajtják, olyan korlátozást vezetett volna be, hogy az utasok csak közvetlenül EU-ból való kilépés előtt, az utolsó uniós indulási repülőtéren vásárolhatnak adómentes árukat. A gyakorlatban ezt azt jelenti, hogy ha egy személy az írországi Corkból Párizson keresztül Dubaiba utazik, akkor csak Párizsban vásárolhat adómentes árukat. Ez megtízedeelné az ír regionális repülőterek nyereségét, mivel jelenleg sok repülőtér számol a kereskedelmi tevékenységgel a bevételek tekintetében. Ez minden kétséget kizáróan munkahelyek

megszűnéséhez vezetne. Ezzel azonban most nem foglalkoztak, és ezért gratulálni szeretnék az előadó munkájához, hogy foglalkozik aggályainkkal.

Üdvözlendő fejlemény ez azokban az időkben, amikor az ír kormány új repülőtéri intéket vezetett be, amely megkülönböztetést jelent a nagy nyomás alatt álló kisebb regionális repülőterekkel szemben a már így is túlterhelt dublini repülőtér javára. Ebben a tekintetben felszólítom a Bizottságot, hogy vizsgálja ki ezen intézkedés jogszerűségét az EU versenyszabályai tekintetében. Üdvözlöm Lulling asszony és a Bizottság jelentését.

Peter Skinner (PSE). - Elnök úr, talán ha én is Lulling asszony lennék, aki Luxemburgban él, én is erőteljesen amellett állnék ki, hogy ne legyenek indikatív mennyiségek.

Sajnos egy olyan szigeten élek, ahol elterjedt a csempészet, és annak az alkoholnak és dohánynak a nagy részét, amelyről az emberek azt gondolják, hogy saját fogyasztásra használják fel, valójában később másoknak adják el kereskedelmi viszontértékesítés keretében. Attól tartok, hogy minden olyan cselekedet, amelyet az indikatív mennyiségek eltörlésére irányulnak, jelzést és üzenetet küld azoknak a csempészeknek, akik az alkohol és a cigaretta viszontértékesítési lehetőségeit keresik.

Az indikatív mennyiségek talán nem tűnnek biztonságos iránymutatásnak a fogyasztók szemében, viszont biztonságos iránymutatás a gyermekeknek, azoknak a gyermekeknek, akik gyakran végül a csempészek által értékesített alkoholt és cigarettát fogyasztják, akik az én délkeleti régiómba csempészik az árut, és az utcákon, a mellékutcákban és a telepeken árusítják azt aprópénzért, egyszerre talán egy-két cigarettát, ez azonban elég ahhoz, hogy a gyermekek rászokjanak.

Ez az a kereskedelem, amelyet ellenőrizni kell, és csak úgy ellenőrizhető, hogy indikatív mennyiségeket határozzunk meg, hogy eljuthassunk azokhoz az emberekhez, akik ezzel próbálkoznak, akik rendőrségünk és vámtisztviselőink szeme előtt próbálkoznak a csempészettel.

Ezért gondolom azt, hogy az indikatív mennyiségeket fenn kell tartani. Ahogy mondtam, ez nem az egységes piac integrációjának végét jelenti, azonban mindenképpen a társadalmi kohéziónak és a társadalmi magatartásnak egy jobb elképzelését valósítja meg, az Egyesült Királyságban pedig a vám- és jövedéki hatóság és a rendőrség ezt kérte. Ezt kéri, mivel ez jó iránymutatást ad arra, hogy az elvárások szerint az emberek mit hozhatnak be személyes fogyasztásra.

A dohány felhasználhatósági időtartama hat hónap, így amikor megállítanak cigarettával plafonig pakolt teherautókat, tegyék fel maguknak a kérdést: ez valóban személyes fogyasztásra szolgál, vagy valahová máshová szállítják viszontértékesítésre, gyakran gyermekeknek?

Gabriela Crețu (PSE). - (RO) Képviselőtársaim, a jövedéki adó és az elektronikus adókiivetési rendszer általánosságban technikai kérdésnek tűnik, mégis bizonyos erőteljes politikai célkitűzéseket is szolgál. Ahhoz azonban, hogy ki tudjuk ezeket használni, az elvont elmélet mellett figyelembe kell vennünk a tagállamokban uralkodó sajátos körülményeket is. Ugyanakkor fenn kell tartanunk az általunk alkalmazott általánosabb elvekkel való összhangot is. Ilyen például az egyenlő elbánás elve.

Ez a jelentés, ha elfogadják, teljesítené mindkét feltételt. Ez érvényes különösen a 69. módosításra, amely az adómentes boltok fenntartását említi az Unió vámellenőrzési pontjain 2017-ig, a kikötőkön és a repülőtereken kívül is. E módosítás megszünteti a megkülönböztetést a vízi és légi közlekedést választó utasok és a szárazföldi utazást választók között, amely megkülönböztetés teljességgel indokolatlan nem csak gazdasági és elméleti szempontból, hanem gyakorlati szempontból is. Ugyanakkor a módosítás bizonyos előnyöket is teremt a határtérségekben élők számára, amire már mások is rámutattak. Ezek az emberek peremterületi elhelyezkedésük miatt általában amúgy is gazdaságilag hátrányos helyzetben vannak, viszont ha munkahelyük is megszűnik, az még hátrányosabban sújtja őket.

Képviselőtársaim, súlyos okok szólnak amellett, hogy a holnapi szavazáson elfogadják ezt a módosítást. Szemben azokkal az óriási költségekkel, amelyekbe minden kifogás nélkül belementünk, hogy megmentjük a vállalatokat, e mentességnek elhanyagolható pénzügyi következményei lennének.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Elnök úr, a személyek és áruk szabad mozgása az Európai Unió egyik legnagyobb vívmánya, azonban nem működik jól olyan áruk esetében, amelyekre a tagállamok eltérő nagyságú fogyasztási adót vetnek ki. A Bizottság, a bizottság, az Európai Bíróság és az előadó mennyiségi szabályozással kapcsolatos, egymásnak ellentmondó véleményei rámutattak arra, hogy addig nem találunk jó megoldást, amíg ezek az adóbeli különbségek fennállnak. Zavar, hogy a Bizottság nem végzett hatásvizsgálatot annak érdekében, hogy értékelje számunkra a párhuzamos piac gazdasági jelentőségét és

a társadalmi jelentőséget, ami korlátozza polgárainkat és amit talán mindannyian elismerünk. Azt szeretném, ha ez a vita az alkoholra és dohányra kivetett fogyasztási adóval kapcsolatos politikák koordinálásához vezetne, többek között az egészségügyi kockázatokat illetően. Tény, hogy azok az országok, amelyek magas adót vetnek ki az alkoholra, nem büszkélkedhetnek látványos sikerekkel az alkoholizmus elleni küzdelem terén.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Elnök úr, biztos úr, a 4. fejezet meghatározza a jövedéki termékek számítógépes szállítási és felügyeleti rendszerének részeként alkalmazott alapvető rendelkezéseket és eljárásokat. Újszerű szempontot jelent a rendszer bevezetése és az elektronikus formátumú adminisztratív dokumentáció.

A számítógépes rendszer hatékony működésének biztosítása érdekében a tagállamoknak a rendszer nemzeti alkalmazása keretében egységes adatkészletet és struktúrát kell bevezetniük, hogy megbízható kapcsolódási felületet biztosítsanak a gazdasági szereplők számára.

Egy átmeneti időszakot kell meghatározni a jövedéki termékek felügyeleti rendszerének bevezetésére a jövedéki adó felfüggesztése mellett, kellően figyelembe véve a számítógépes rendszer bevezetésének megvalósíthatóságát az egyes tagállamokban. Ezt szem előtt tartva a tagállamok és a Bizottság megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy megvalósítsák a legfontosabb állami infrastruktúrákat nemzeti szinten, és biztosítsák azok kölcsönös átjárhatóságát.

Biztos úr, figyelembe véve a már említett élelmiszerválságot és Európa mezőgazdaságának társadalmi és gazdasági jelentőségét, úgy vélem, hogy részletesebben meg kellene vizsgálni a mezőgazdasági tevékenységekben felhasznált üzemanyagok, valamint azon energiahordozók jövedéki adójának eltörlését, amelyeket az öntözésre használt víz szivattyúzására használnak fel.

László Kovács, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a vitából látom, hogy a Bizottság javaslatának fő célkitűzése általános támogatást nyert, e célkitűzés pedig az, hogy megteremtsük a jogalapot a jövedéki eljárások számítógépes feldolgozása számára 2010 áprilisáig.

Szeretném hangsúlyozni és megerősíteni, hogy a javaslat célja a jövedéki eljárások egyszerűsítése és modernizálása, javítani a jövedéki termékek mozgásának ellenőrzését, ugyanakkor pedig csökkenteni a jövedéki kötelezettségekkel kapcsolatos bürokráciát a kereskedők előtt, továbbá csökkenteni a magánszemély utazókra háruló terheket. Ezek voltak a javaslatok irányadó elvei.

Szeretnék néhány megjegyzést fűzni a javaslat legkényesebb kérdéseit érintő módosításokkal kapcsolatban.

Az „irányadó szinteket” illetően a Bizottság el tudná fogadni, hogy eszközként irányadó szinteket tartsunk fenn, bár nem akar irányadó szinteket bevezetni vagy javasolni. Azonban a jelenlegi mennyiségi referenciaértékeket meg kell őrizni. Nem tudjuk elfogadni ezen értékek csökkentését, ami visszalépés lenne az 1993-as irányelvhez képest.

A másik kényes kérdést, a szárazföldi határokon lévő adómentes boltokat illetően emlékeztetni kívánom Önöket, hogy e megközelítés eredete egészen 1960-ig nyúlik vissza, amikor a WCO, a Vámigazgatások Világszervezete ajánlotta az adómentes boltok megszüntetését a szárazföldi határokon, és arra is emlékeztetném Önöket, hogy 2002-ben, amikor lezártuk a csatlakozási tárgyalásokat a 10 új országgal, az olyan országokat, mint Szlovéniát, Magyarországot és még jó néhányat, kényszerítették az adómentes boltok megszüntetésére a szárazföldi határokon; ezért úgy gondolom, hogy a javasolt megoldás, amely nagyon hosszú átmeneti időszakot biztosít Görögországnak és Romániának, az egykori új országokkal szemben alkalmazott állásponttal összevetve elég tisztességes.

A jövedéki adó kis üzemanyag-forgalmazók számára történő visszatérítését illetően a Bizottság fenntartja azt az elvet, hogy a végfelhasználó fizetéseképtelensége nem lehet indok arra, hogy ne vessék ki a jövedéki adót. Ugyanakkor a jelenlegi gazdasági válságot és néha a továbbra is magas üzemanyagárakat figyelembe véve, továbbá hogy biztosítsuk a végfelhasználók üzemanyag-ellátását, lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok más módon védelmezhessék a kis forgalmazók érdekeit, feltéve, hogy ezek az intézkedések nem torzítják a versenyt.

A sokak által felvetett hatásvizsgálat kérdésével kapcsolatban szeretném emlékeztetni Önöket, hogy a hatásvizsgálatot már 2004-ben elkészítették, így egyszerűen nem tartottuk szükségesnek annak megismétlését két évvel később.

Végezetül szeretnék köszönetet mondani a Parlamentnek támogatásáért és építő jellegű megközelítéséért. Azzal, hogy biztosítjuk a jövedéki termékek új felügyeleti rendszerének jogalapját, a tagállamok felgyorsíthatják felkészülésüket a rendszer bevezetésére, amelyet 2010 áprilisára irányoztunk elő. A Bizottság megteszi az összes szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi központi rendszer működjön az említett időpontig, valamint hogy támogassuk az új, nem papíralapú környezetre való gördülékeny áttérést.

Astrid Lulling, előadó. – (FR) Biztos úr, igenis nagyon szeretnénk, hogy a jövedéki termékek felügyeleti rendszere 2009. áprilisig felváltsa a papíralapú rendszert, és reméljük, hogy ez a szerencsétlen vita az indikatív mennyiségekről nem fogja késleltetni az irányelv elfogadását.

Azt szeretném mondani Dos Santos úrnak, hogy ezen indikatív mennyiségeknek semmi közük az egészségügyhöz vagy Luxemburghoz. Szeretnék rámutatni, Ferreira asszony, hogy 2005-ben itt a Házban elfogadtuk Rosati úrnak, az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja tagjának jelentését, amelyben már jóváhagytuk az indikatív mennyiségek eltörlését. Emellett Hamon úr, akinek egyéb aggályai vannak, jóval magasabb mennyiséget javasolt, mint az a kétes szocialista-liberális kompromisszum, amelyet a háttér mögött főztek ki. Schmidt úr felvetésére azt szeretném mondani, hogy tényleg nem kellene összekeverni a dolgokat, és egy lapon említeni az adózást és az egészségügyet. Ráadásul az alkoholizmus sajnálatos módon közvetlenül arányos a jövedéki adó szintjével; minél magasabb a jövedéki adó szintje, annál nagyobb az alkoholizmus az országokban. Az országok nyilvánvalóan olyan magas jövedéki adót vetnek ki, amelyet akarnak, mivel mi csak minimális kulcsokat határozzunk meg, maximális kulcsot nem; de kérem, ne beszéljenek nekünk egészségügyi politikáról, amikor ilyen magas adókulcsaik vannak.

Skinner úrnak azt szeretném mondani, hogy valóban, nem lehet, hogy a csempészek kevesebbet törődjenek az adószintekkel és az indikatív mennyiségekkel. Emellett a Bizottság javaslatában kritériumok szerepelnek a személyes felhasználásra vásárolt árucikkekre vonatkozóan, amelyek jobb védintézkedést jelentenek, mint az indikatív mennyiségek, többek között a csempészettel szemben is. Remélem, hogy holnap meg fogjuk találni a helyes megoldást, azaz azt, amelyet én javaslok.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra holnap, déli 12 órakor kerül sor.

24. Az Európai Unió Szolidaritási Alapja: a reform akadályai (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Gerardo Galeote Quecedo által a Regionális Fejlesztési Bizottság nevében a Bizottsághoz intézett, szóbeli választ igénylő kérdés „Az Európai Unió Szolidaritási Alapja: a reform akadályai” címmel (O-0092/2008 – B6-0472/2008).

Gerardo Galeote, szerző. – (ES) Elnök úr, biztos asszony, hölgyeim és uraim, ismételtelen egy külön plenáris vitát szánunk az Európai Unió Szolidaritási Alapja reformjának, amelynek célja, ahogy azt mindannyian tudjuk, mérsékelni a súlyos természeti csapások által okozott károkat az Unió területén.

Az Alapról nagyon gyorsan bebizonyosodott, hogy nem hatékony kitűzött célkitűzéseinek teljesítésében, és ennek eredményeként 2005-ben az Európai Bizottság javaslatot terjesztett elő az e szolidaritási eszközt szabályozó rendelet módosítására. A cél nem csak működtethetőségének javítása volt, hanem igénybevételének és alkalmazási körének a javítása is súlyos természeti csapások esetén.

Az Európai Parlament, és ez könnyedén bizonyítható, gyorsan és intenzíven dolgozott e javaslaton, így 2006 májusában intézményünk befejezte az első olvasatot. Abban az időben mindannyian azt gondoltuk és hittük, hogy a Tanács ugyanígy tesz, hiszen olyan rendelet volt ez, amely az együtdöntési eljárás hatálya alá tartozik. Azonban, ahogy azt mindannyian tudjuk, nem ez történt. Várakozásainkkal ellentétben a Tanács tétlenségével késleltette az eljárást.

Ebben az időszakban a súlyos árvizek mellett az Európai Unióban tűzvészek pusztítottak, amelyeknek halálos áldozatai is voltak, emellett pedig aszályok is sújtották a térséget. A Tanács azonban közömbös maradt. A rendelet javítására irányuló javaslat még mindig a Tanács asztalán van az európai intézmények és a szociális erők többszöri felszólítása ellenére.

Ma ismét fel kívánjuk szólítani a Tanácsot a cselekvésre, és emlékeztetjük, hogy e rendelet módosítása egyetlen euróval sem terheli meg a közösségi költségvetést: követeléseinknek nincsenek pénzügyi következményei, céljuk egyedül a működési problémák kijavítása, amelyek e szolidaritási eszköz létrejötté óta merültek fel.

Egyszerűen csak javítani akarjuk az Alap működését és gyorsaságát, mindig a szubszidiaritás elvével összhangban. Megjegyezzük, hogy az eszközhöz a jelenlegi állapotában nagyon nehezen, korlátozottan és rugalmatlanul lehet hozzáférni, ahogy működése közel hét évében ennek sajnálatos módon szemtanúi lehettünk.

Ezért azt akarom megkérdezni, hogy annak, hogy a Tanácsot alkotó küldöttségek képtelenek közös álláspontot elfogadni, van-e valós magyarázata, illetve van-e valaki, aki meg tudja mondani nekünk, ki és milyen érvekkel akadályozza e rendelet reformját. Szeretnénk, ha ez Európai Bizottság előmozdítaná az Alap reformját, mondja meg nekünk, milyen intézkedéseket tervez tenni, és az ügy holtpontról való kimozdításának elősegítése érdekében világosan vázolja fel a lehetséges alternatívákat. Amennyiben a Bizottságnak mégis vannak alternatívái, szeretnénk természetesen tudni, hogy melyek ezek és milyen időhorizonttal rendelkeznek.

Azt hiszem, helyénvaló emlékeztetni a jelenlévőket, különösen a francia elnökséget, hogy ezt az eszközt egy nemes célkitűzés érdekében hozták létre: hogy gyorsan, megfelelően és láthatóan szemléltesse az Unió szolidaritását polgáraival.

Végül, elnök úr, egy újabb felhívást szeretnék intézni, ezúttal kifejezetten a francia elnökséghez, egy ehhez a kérdéshez szorosan kapcsolódó ügyben, mégpedig az európai polgári védelmi erő létrehozásával kapcsolatban, amelyről Michel Barnier, az egykori biztos, akit mindannyian ismernek, jelentést készített az Európai Tanács számára 2006-ban.

Lassan befejezem. Az Alapot elsősorban az Európai Unió és polgárai közötti szolidaritás szimbolikus kifejezéséként hozták létre. Végül azzal fordulok Önökhöz, hogy ha ennyi idő és erőfeszítés után sikerül végre működésbe hoznunk az Alapot, első gondolatunk és cselekvésünk azok felé irányuljon, akik meghaltak e katasztrófákban az Európai Unióban.

Danuta Hübner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, szeretném megköszönni az Európai Parlamentnek, és különösen a Regionális Fejlesztési Bizottság tagjainak a Szolidaritási Alap iránti folyamatos érdeklődésüket és támogatásukat.

Fontos eszköz ez az Európai Unió stratégiai szolidaritási célkitűzésének előmozdításában, és 2002-es létrehozása óta 61 kérelem érkezett be az Alaphoz, amely 33 alkalommal avatkozott be 20 különböző országban. Eddig 1 523 millió euróra vállaltak kötelezettséget. A Számvevőszék legutóbbi különjelentése szerint az Alap kezelése megfelelő, és gyors, hatékony és rugalmas segítségnyújtást biztosít.

Azonban ennek a forrásnak is megvannak a korlátai. Az Európai Unió Szolidaritási Alapjának mobilizálására megadott küszöbérték rendkívül magas. Ennek eredményeként az Alap nincs jól felkészítve bizonyos típusú katasztrófákra, amelyeknél jellemzően alacsonyabb a támogatható kiadás, mint amilyenek az erdőtüzek. Az Alap támogatására eddig benyújtott összes kérelem több mint kétharmada pedig az úgynevezett „rendkívüli regionális katasztrófára” vonatkozó kivételen alapult.

Ráadásul, ahogy az összes meglévő közösségi eszköznél, rendkívül nehéz, ha nem teljesen lehetetlen számunkra, hogy reagáljunk az ember által okozott katasztrófákra, amit az olyan ipari balesetek is szemléltetnek, mint a *Prestige*-ből kiömlő olajszenyyezés, illetve a terrortámadások, mint például a 2004. márciusi madridi bombamerénylet. Hasonlóképpen súlyos közegészségügyi válság esetén sem lehet támogatást nyújtani az Európai Unió Szolidaritási Alapjából.

Emiatt 2005 áprilisában a Bizottság javaslatot fogadott el a rendelet felülvizsgálatára. Az egymást követő elnökségek által 2005 óta tett közös erőfeszítések ellenére a Tanács eddig nem tudott megállapodásra jutni a javaslatról. Ennek egyik oka, hogy a tagállamok nagy többsége úgy ítéli meg, hogy az Alap a jelenlegi rendszer keretében nagyon jól működik, és nem tartják szükségesnek kiterjesztését további helyzetekre, attól tartva különösen, hogy e kiterjesztés költségvetési következményekkel jár.

A Tanács hivatalosan nem határozta meg az egyes tagállamok álláspontját, bár a Tanács álláspontjait általában kvázi egyhangúlag támogatják. Emellett azt sem jelezték, hol található kompromisszum, hogy megállapodást érjenek el a Bizottság javaslatáról.

A Bizottságnak továbbra is meggyőződése, hogy szükséges a Szolidaritási Alap felülvizsgálata, hogy javítsuk az Unió gyorsreagálási képességét az olyan súlyos katasztrófák esetén, amelyekre az Alap alkalmazási köre jelenleg nem terjed ki. Ezért a Bizottság jelentést fogad majd el, amely számba veszi az Alap végrehajtásának hat évét és a javítási lehetőségeket. Reméljük, hogy a jelentés újra elindítja a tárgyalásokat a Tanácsban és az Európai Parlamentben a Szolidaritási Alapról szóló jelenlegi rendelet felülvizsgálatáról. A jelentésnek 2009 első negyedévének vége felé kell elkészülnie.

A polgári védelmet illetően a Bizottság a súlyos katasztrófákra vonatkozó forgatókönyvek alapján elkezdte feltárni a hiányosságokat a polgári védelem reagálási erőforrásaiban, továbbá értékelni a feltárt hiányosságok megszüntetésének lehetőségeit. Ebben az összefüggésben a Bizottság a 2008. évi költségvetésben szereplő kísérleti projekt és előkészítő cselekvés keretében innovatív rendszereket fog kialakítani a tagállamokkal az EU katasztrófákra való általános reagálási képességének erősítése érdekében.

E munka alapján a Bizottság javasolhatja a hiányosságok kiküszöbölését, mégpedig a bármikor bevezethető polgári védelmi modulok kialakításán keresztül, illetve további tartalékkapacitások kiépítésével, amelyek célja kiegészíteni a súlyos katasztrófákra adott nemzeti válaszokat, ideértve az erdőtüzek elleni küzdelmet is.

Rolf Berend, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, biztos asszony, hölgyeim és uraim, a Szociális Alap, a 2002. évi Szolidaritási Alap és annak 2006. évi kibővített és továbbfejlesztett változata előadójaként szólok most fel.

E jelentést, amelyet az Európai Parlament óriási többséggel fogadott el, több mint két évig jegelték, mivel azt a Tanács annak ellenére blokkolta, hogy a polgárok egyre erőteljesebben adtak hangot az európai szolidaritás iránti igényüknek az egyre gyakrabban előforduló természeti csapások miatt. A Szolidaritási Alap, amelyet sebtében tákoltak össze a 2002-es pusztító árvizek után, hogy biztosítsák a sürgősen szükséges támogatást, olyan eszköz volt, amely azt ígérte, hogy azonnali segílyt nyújt katasztrófák esetén. Idővel azonban kiderült, ahogy azt igen helyesen a biztos asszony is mondta, hogy a jelenleg rendelkezésre álló eszköz rendkívül megnehezíti, ha nem éppen lehetetlenné teszi a megfelelő válaszadást a nagy válságokra uniós szinten.

Ráadásul az Alap mobilizálására vonatkozó jelenlegi küszöbérték, ahogy Hübner asszony is mondta, rendkívül magas, ami azt jelenti, hogy az eltérések lassan nem kezelhetők. A katasztrófaenyhítési alap felülvizsgált változata azonban világos választ ad erre. Az Európai Parlament ezért úgy érzi, hogy így még fontosabb a katasztrófák által sújtott emberek rendelkezésére bocsátani ezt a hatékony eszközt, ezért ismételtelen feltesszük az adott kérdést: miért nem tud a Tanács közös álláspontot elfogadni egy olyan kérdésben, amely ennyire létfontosságú az Európai Unió szenvedő polgárai számára? Melyik tagállam támogatja a továbbfejlesztett Szerződést, és melyik utasítja el? Önök a Bizottságban jelezték, hogy talán van lehetőség a 2009. évi indulásra. Bízom ebben, de újra sürgetni akarjuk ezt, mivel nem lehet egyszerűen csak figyelmen kívül hagyni a Parlament szavazatát, ahogy a különböző elnökségek korábban tették.

Iratxe García Pérez, a PSE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök úr, biztos asszony, ahogy már képviselőtársaim is mondták, 2006-ban itt a Házban megvitattuk a Szolidaritási Alapról szóló rendelet módosítását, azzal a céllal, hogy úgy igazítsuk ki, hogy gyors és hatékony reagáló eszközzé válhasson. Azonban e kérdés még ma is napirenden van.

Nem volt könnyű elérni azt a széles körű egyetértést, ami itt végül a Házban sikerült, mivel a különböző képviselőcsoportok és bizonyos országok érdekei is nagyon különböző elképzeléseket terjesztettek elő arról, hogy miként módosítsuk e rendeletet.

Azonban úgy érzem, hogy mindannyian nagy erőfeszítést tettünk a megállapodás és annak érdekében, hogy lehetővé tegyük e rendelet módosítását. Úgy érzem, a Parlament példát mutatott arról, aminek elérése érdekében most mindannyiunknak erőfeszítéseket kell tennünk: a rendelet konszenzusos módosításáról.

Az Európai Bizottságnak minden tőle telhetőt meg kell tennie annak érdekében, hogy ösztönözze ezt a megállapodást és elérje a kitűzött célt. Örülök a biztos asszony által ma adott válasznak, aki azt mondta, hogy vizsgálatot végeznek a célkitűzések megállapítása érdekében, amelyeket most kell rögzítenünk a rendelet módosításával kapcsolatban, nem utolsósorban úgy, hogy biztosíthassuk a Tanácsban elérendő későbbi megállapodást.

Biztosítanunk kell, hogy e rendelet módosításával gyors és hatékony választ adhassunk azokra a katasztrófákra, amelyekkel a tagállamok maguk nem tudnak megbirkózni, kiterjesztve a jelenlegi támogatathatósági kritériumokat az ipari katasztrófákra, a terrorcselekményekre és a közegészségügyi vészhelyzetekre, nem feledkezve meg az olyan fontos kérdésekről sem, mint a súlyos aszályok, amelyek egyre gyakrabban fordulnak elő, különösen a mediterrán térségben.

Továbbá szilárdan ki kell tartanunk amellet, hogy javasoljuk az Alap mobilizálására megadott 3000 millió eurós küszöbérték lecsökkentését 1000 millió euróra, amely értékek az okozott kárt fejezik ki, nem megfelelkezve a regionális elemről sem. Ennek az eszköznek pénzügyi segély formájában kell választ adnia

a szélsőséges aszályra, a tűzvészekre és az áradásokra, nem feledkezve meg semmilyen körülmények között sem az áldozatokról, akiknek azonnali segítségre és támogatásra van szükségük.

A Szolidaritási Alap egy politikai eszköz a problémák megoldására, emiatt ismételten hangsúlyoznom kell, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni e téma továbbvitele érdekében, ezt azonban olyan szükséges változtatásokkal kell megtennünk, amelyek megfelelnek napjaink realitásainak.

Jean Marie Beaupuy, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, biztos asszony, képviselőtársaim már említettek néhány példát. Szeretnék ezek közül kiemelni néhányat e téma bevezetése érdekében, mivel fel kell vennünk a küzdelmet a természeti csapásokkal szemben. Ki emlékszik arra, hogy mi történt csaknem egy évszázada, 1908-ban Messinában, ahol 100 000 ember halt meg? Nyilván mindenki emlékszik Csernobilra, viszont ha az elmúlt 10 évre összpontosítunk, akkor emlékezünk a viharokra és az 1999-es hajókatasztrófákra, a most említett közép-európai árvizekre, nem is említve szeptember 11-ét New Yorkban, a 2004. márciusi terrortámadást, a Chikungunya-lázt és így tovább.

Nem tudjuk, mi lesz a következő csapás, vagy hogy az milyen léptékű lesz, de egy dologban biztosak vagyunk, hogy hamarosan ismét lesz egy újabb katasztrófa.

Amikor eljön ez az idő, polgártársaink, akik 50 éve nézik egy látszólag egyesült Európa építését – és számos jelentés, amelyekről a héten szavaztunk, tanúsítja ezt –, felénk fordulnak majd, és ugyanazt fogják kérdezni tőlünk, amit a jelenlegi pénzügyi válság kapcsán is kérdeztek: „de mit csináltak eddig?”

Az elmúlt hetekben néhányan hallhatták a Nemzetközi Valutaalap igazgatóját, aki egy korábbi, három vagy négy évvel ezelőtti jelentésben a következőt fejtette ki: „Az IMF-nél megmondtuk, hogy a válság be fog következni, és azt is elmagyaráztuk, hogyan lehet megakadályozni”.

Nos, biztos asszony, ma este azért jött el hozzánk, hogy meghallgasson minket, és remélem, meg tud hallgatni minket és biztosítani tudja, hogy Európa – nem úgy, ahogy a jelenlegi pénzügyi válságban történik – nem késlekedik, ha katasztrófára kerül sor.

A magam részéről kettős javaslatot szeretnék tenni. Egyrészt egy javaslatot a követendő fellépés típusáról. Ön mondta ezt a záró megjegyzésében, biztos asszony, utalva Michel Barnier jelentésére.

Nem lehet két különálló fellépésünk, még ha Ön azt is mondja, amit mi is mindig mondtunk, különösen a Regionális Fejlesztési Bizottságban, hogy integrált megközelítésre van szükség. Nem lehet az, hogy egyrésztől fejlesztjük a Szolidaritási Alapot, másrésztől pedig a prevenciók politikát. Ezt a kettőt össze kell kapcsolni, nem utolsósorban azért, hogy meggyőzzük ezeket a rossz hírű pénzügyminisztereket, akik kifejtik nekünk, hogy még ha ki is igazítanánk a Szolidaritási Alapot – és Önök erről beszéltek –, az többbe kerülne. Ösztönzést kellene meríteniük a Barnier-jelentésből, és megértenék, hogy ha egyidejűleg prevenciók politikát folytatnánk a cselekvési eszközök egyesítésével, valamint a balesetek és természeti csapások megelőzésének összevonásával, akkor pénzt takarítanánk meg.

Ezért világos, hogy nem csak a pénzmegtakarításról és a katasztrófák elkerüléséről van szó, hanem mindenekelőtt emberi életek megmentéséről, ami valóban elsőbbséget élvez.

Biztos asszony, képviselőtársaimmal ezért sürgetem Önt, hogy minden Öntől telhetőt tegyen meg annak biztosítása érdekében, hogy a francia elnökség végén és a cseh elnökség alatt tényleges garanciát kapjon a svéd elnökségtől, hogy a cselekvési tervet nem csak tanulmányozzák, hanem el is indítják.

Számítunk eltökéltségére. Szükségünk van rá. Tudja, hogy a Parlament Ön mögött áll – ma este ezt határozottan és világosan kimondtuk. Immár csak várunk kell az eredményre egy évig, a kudarc kizárva.

Elisabeth Schroedter, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, biztos asszony, hölgyeim és uraim, a Tanács nincs jelen, viszont ez az intézmény az, amely az akadályt képezi, és a Tanács az, amelyhez ezt a vitát intézni kell. Végző soron kik azok, akik kérelmet nyújtanak be tűzvész vagy árvíz esetén? A tagállamok – amelyeknek mindenfajta különleges igényei vannak. Általános segítyt akarnak, és azt nem mindig megfelelően használják fel: éppen most volt erre egy példa az Egyesült Királyságban.

Mindazonáltal meg szeretném ragadni az alkalmat, hogy egy másik aggályomnak is hangot adjak a Bizottság előtt. Eredetileg a Bizottság, Bernier úr irányítása alatt, nagyon elkötelezett volt a megelőzés terén, mivel megértette, hogy a természeti katasztrófák csak megelőző intézkedésekkel küzdhetők le ténylegesen. Ma ez a szempont nem kap kellő figyelmet. Üdvözlém, ha a Bizottság iránymutatásokat tudna kidolgozni a Szolidaritási Alap olyan végrehajtására, amely tényleg a megelőzésre összpontosít.

Ismételten rámutatnék, hogy a Bizottságnak már most lehetősége van arra, hogy nagyobb hangsúlyt helyezzen a megelőzésre, például az ERFA programjai keretében, de mit tesznek ezzel kapcsolatban? Eddig nagyon kevés dolog ment keresztül, és csekély befektetések történtek a természeti csapások előfordulásának megelőzése érdekében. Keveset fordítottak a természetes folyamokra, és nem tartottak ki eléggé amellett, hogy az újraerdősítés során keverjék a fajtákat, például Görögországban, ahol a fenyőerdők azok, amelyek különösen könnyen kigyulladnak.

Elvárom, hogy a Bizottság nagyobb elkötelezettséggel járjon el a jelenlegi kérelmekkel kapcsolatban, és kövesse figyelemmel, mire költik a pénzt, annak biztosítása érdekében, hogy a katasztrófák ne forduljanak megint elő, és lehetővé tegye, hogy a befektetések valóban harmóniában legyenek a természettel. Eddig nem láttam jelét ennek az elkötelezettségnek, és ebben a tekintetben a Bizottságnak vállalnia kell a felelősség egy részét. Bár természeti csapásokról beszélünk, a természeti csapások többségét jórészt emberek okozzák – egyrészt annak betudhatóan, hogy nem lépünk fel eléggé az éghajlatváltozással szemben, másrészt azért, mert árterekre építkezünk és monokultúras erdőket telepítünk. Ebben a tekintetben a Bizottságnak most kell cselekednie, nem várhat.

Pedro Guerreiro, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (PT) A Szolidaritási Alapról szóló rendelet módosításáról 2006. május 18-án tartott vita során, amelyben több javaslat előterjesztésével is aktívan részt vettünk, hangsúlyoztuk, hogy nem értünk egyet a Parlament többsége által elfogadott állásponttal. Különösen azzal nem értettünk egyet, hogy nem tartották meg a regionális katasztrófák támogathatóságát a jelenlegi rendeletben előírtak szerint, pedig ez a fajta katasztrófa fordul elő a leggyakrabban. Azzal sem értettünk egyet, hogy elutasították a kohéziós országoknak és a konvergenciaregióknak nyújtható nagyobb pénzügyi támogatást, és nem értettünk egyet az Alap mobilizálására megadott küszöbérték csökkentésével sem, ami úgy történt, hogy az egyértelműen a legnagyobb bruttó hazai termékkel rendelkező európai uniós országok számára lett a legelőnyösebb.

Mindazzal összhangban, amit eddig tettünk, a fent ismertetett kérdéseken túl továbbra is küzdeni fogunk többek között a következő szempontok érvényesítéséért: a mediterrán térség természeti katasztrófáira jellemző sajátosságok elismerése; a Szolidaritási Alap kiigazítása a határidők tekintetében (miután láttuk, hogy indokolatlan és elfogadhatatlan késedelmek vannak a közösségi források mobilizálásában és az áldozatokhoz való eljuttatásában); a Szolidaritási Alap kiigazítása a támogatható cselekvések tekintetében, különösen a különböző természeti csapások sajátos jellegét illetően, mint amilyenek az aszályok és tűzvészek; felvenni a támogatható cselekvések közé a termelőtevékenység helyreállítására irányuló támogatásokat a katasztrófák által sújtott térségekben, valamint azokat a műveleteket is, amelyek vészhelyzeti szárazföldi és légi felszerelést biztosítanak az erdőtüzek oltásában.

A polgári védelem terén tett kezdeményezések összességét illetően úgy gondoljuk, hogy prioritást kell adni a megelőzés támogatásának és a polgári védelmi erőforrások javításának, valamint ezek koordinálásának az egyes tagállamokban.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Elnök úr, biztos asszony, Európának elvárása, hogy megelőző szemléletünk legyen. Az érintett területeken a polgárok nem tudják felfogni, miért tart hónapokig, amíg Európa – amelyet gúzsba kötnek saját eljárásai – végre egyértelmű helyzetet tud teremteni.

Hogyan is működik ez? Valami történik valahol, néhány órával később már látható a televízióban is, és elkezdünk gondolkodni azon, hogy ennek a térségnek a segítségünkre és szolidaritásunkra van szüksége. Majd néma csend következik. Elakadunk valahol a nemzetállamok és az európai hivatalok között. Ami zavaró, hogy semmilyen kommunikáció sincs ezen a ponton. A dolog megakadt a Tanács szintjén, immár két éve, azonban mindenképpen meg kell találnunk, hogy mi az akadály oka, és meg kell hallgatnunk az alternatívákat. Ez a nagy kérdés most. Kis idő múlva, hat hónapon belül lejár a Parlament mandátuma. Az új Parlamentnek várhatóan úgy kell átadnunk majd ezt az ügyet, hogy nem értük el céljainkat, és nincsenek épkezláb javaslataink.

A francia elnökség mindennel foglalkozott, csak ezzel az ügygel nem. Semmi sem történt ezen a téren, és mindenképpen hallani szeretnénk, hogy ennek miért kellett így lennie. Mégis gratulálnom kell az Európai Bizottságnak. Hübner asszony és kollégái kétségtelenül elértek némi előrelépést az ügyben, és lehetővé kell tennünk, hogy közös erővel teljesen felszámoljuk az akadályokat. Ki kell tennünk a szégyenfalra a Tanácsot és a francia elnökséget, és ki kell jelentenünk, hogy kudarcot vallottak ezen a téren.

Wolfgang Bulfon (PSE). – (DE) Elnök úr, mikor van szüksége a polgároknak Európa szolidaritására? Mikor van szüksége a tagállamoknak az Európai Unió szolidaritására? Természetesen elsősorban katasztrófák

idején. Pontosan ezt a kérdést tettem fel tavasszal, a negyedik kohéziós jelentésről tartott szavazással kapcsolatban.

Elnök úr, ma a Szolidaritási Alap felülvizsgálatáról vitatkozunk, hogy jobban felkészüljünk a jövőbeli kihívásokra, és képesek legyünk gyorsan és hatékonyan segítséget nyújtani. A Bizottság és a Parlament állásfoglalásaik szerint egyetértenek a jogalkotási kezdeményezés célkitűzéseivel. Idén júliusban kérdést intéztem a Tanácshoz ezen eljárás állásával kapcsolatban. Arról tájékoztattak, hogy a Parlamenttel ellentétben ők jelenleg nem látják szükségét a kezdeményezésnek. Figyelembe véve, hogy az egykori francia biztos és miniszter hangsúlyozta jelentése felülvizsgálatának szükségességét, érthetetlennek tartom a Tanács hozzáállását. Ezért keresve sem találnék jobb bizottsági elnököt, mint Galeote urat, aki nem hajlandó elfogadni, hogy figyelmen kívül hagyják a Parlament döntéseit. Ezért külön köszönetet szeretnék mondani neki. Felszólítom a francia elnökséget, hogy sürgősen vizsgálja felül Európa polgáraival szembeni hozzáállását.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, a legfőbb ideje, hogy hálás köszönetemet fejezzem ki az előadónak.

Azt hiszem, ez egyike azoknak az alapvető kérdéseknek, amelyek összetartják Európát, ami egyben a szolidaritás kérdése is. A legfőbb ideje, hogy a tagállamok cselekedjenek ezen a területen. Az EU-nak pénzügyi támogatást kell nyújtania azoknak a szervezeteknek, amelyek segítenek nekünk a válsághelyzetekben. Sok tagállam szenvedett el pusztító természeti csapásokat az utóbbi években: gondolok itt a Görögországban többször is bekövetkezett erdőtüzekre, köztük a tavalyira, és a 2002-es közép-európai árvízre, amely Ausztriát is súlyosan érintette.

Az ilyen katasztrófák gazdaságilag kihúzzák a talajt az emberek lába alól. Ilyen helyzetekben rendkívüli erőforrásokra van szükség, elnök úr, mivel ez nem csak a gyorssegélyekről szól, hanem az évszázados infrastruktúrák újjáépítéséről is. Egy tagállamnak egyedül nincsenek meg ezek az erőforrásai. Azt is szem előtt kell tartani, hogy egyes tagállamok sajnos jobban ki vannak téve ezeknek a természeti csapásoknak, és itt is Ausztriára gondolok. Az osztrák emberek még mindig nagy hálával beszélnek arról, hogy az EU milyen gyorsan segített nekik. Az Európai Szolidaritási Alapnak nem csak az újjáépítés finanszírozásában kell segítséget nyújtania, hanem támogatnia kell a vészhelyzetben segítséget nyújtó szervezeteket is. Az önkéntes tűzoltószolgálatok, a Vöröskereszt és más önkéntes szervezetek munkája megfizethetetlen: el sem lehet képzelni, mennyibe kerülne, ha ezeket a szolgáltatásokat nem önkéntes alapon nyújtánák. E szervezetek mindig segítenek vészhelyzetekben, és nélkülözhetetlen részei a társadalmi struktúráknak a vidéki térségekben.

Ezért sürgősen cselekednünk kell, hogy fenntartsuk és bővítsük ezeket a segítségnyújtási struktúrákat. Remélem, gyorsan megállapodásra jutunk, hogy ne kelljen azon sajnálkoznunk, ha egy újabb katasztrófa bekövetkezésekor nem tudunk elég gyorsan cselekedni.

Evgeni Kirilov (PSE). – (BG) Ahogy az előadó, Galeote úr és sok más képviselő is rámutatott, a Szolidaritási Alap egy szükséges eszköz, amelynek a neve és a célja is az, hogy kiteljesítse az Európai Unió egyik legfontosabb alapelvét, a tagállamok közötti szolidaritást. Az Alap eddigi működése során nyilvánvalóvá váltak a mulasztások és hibák, ezért a reformnak orvosolnia kell ezeket a hibákat, és választ kell adnia az előttünk álló veszélyekre. Ahogy már említették, létezik egy reformmechanizmus, az Európai Parlament pedig kifejtette álláspontját. A fontos az, hogy figyelembe vegyünk valamennyi lehetséges problémát, amellyel az Alap szembesülhet, hogy olyan eszközzé válhasson, amely valóban hasznos, az emberek pedig érezhessék, hogy teszünk valamit. Senkinek sincs szüksége egy használhatatlan eszközre, amelyet be lehetne ugyan vetni, a gyakorlatban viszont egyáltalán nem működik. Ugyanakkor jelentsük ki egyértelműen, hogy a legnagyobb hatást a gyors válasszal érhetjük el. Még mindig nagyon messze vagyunk attól, hogy hatékony rendszerünk legyen. A kisebb tagállamoknak nincsenek olyan erőforrásaik, mint a nagyoknak, emellett pedig az európai szintű együttműködésről és koordinációról is csak álmodozhatunk. Ráadásul – és erre már többen rámutattak – nem mindig feltétlenül több pénzre van szükség.

Az idén nyáron hazámban, Bulgáriában óriási tűzvész volt a Rila-hegységben, az ország legfestőibb, megközelíthetetlen hegyei között, amelyet csak a francia tűzoltó helikopterek segítségével tudtunk megfékezni, és amiért mélyen hálásak vagyunk nekik. Azonban a művelet megszervezése és koordinálása túlságosan sokat emészt fel az értékes időből. Az Európai Unió polgárai türelmetlenül várják a tényleges döntéseket, és nem feltétlenül a nagy pénzüsségeket. A hatékony döntésekkel, ahogy Beupuy úr mondta, még pénzt is megtakaríthatunk.

James Nicholson (PPE-DE). – Elnök úr, mindannyian tudjuk, hogy az Európai Szolidaritási Alap előzménye és eredete a 2002. évi pusztító közép-kelet-európai árvizekre nyúlik vissza; az Alap szükségességét a

görögországi erdőtüzek is megerősítették. Nemrégiben pedig a saját választókerületemben, Észak-Írországban pusztító árvíz hozta közel hozzám, hogy milyen fontos is ez.

Annak ellenére, hogy széles körű támogatásra és lelkesedésre talált a Parlamentnél és a Bizottságnál, valamint az EU polgárai körében, a Tanács vonakodása az együttműködés terén akadályozta az Alap teljes körű végrehajtását. Az Európai Unió mindenképpen támogatást kíván nyújtani azoknak a tagállamoknak, amelyek természeti csapást szenvednek el. E segítyt gyorsan és érzékenyen kell kezelni, hogy minden esély meglegyen a hatékonyságára. A Tanács azonban jelenleg akadályokat gördít az útba, amelyek gátolják az Alap zökkenőmentes működését. Örülök ezért a szóbeli választ igénylő kérdés előterjesztésének, sürgőssége pedig olyan ügy, amelyre a bizottság is rávilágított.

Emellett szeretném hangsúlyozni a bizottság által feltett kérdés azon részét, amelyben azt kívántuk megtudni, hogy mely tagállamok ellenzik az Alapot, és mondják meg, miért. A Szolidaritási Alap rendkívül fontos mechanizmus az Európai Unió számára, és az is fontos, hogy a rendelkezésére álljon. Azonban a végrehajtásával kapcsolatos problémák túlságosan is sokáig voltak kerékkötői a fejlődésének, és ezt véleményem szerint a lehető leghamarabb meg kell oldani.

Mindegy, hogy árvízzel vagy erdőtűzzel van szó, amikor az emberek bajban vannak, szükségük van a segítségre és támogatásra, és mindeneelőtt az előre kifizetett és gyors pénzügyi támogatásra; nem úgy, mint a jelenlegi rendszerben, ahol ez hónapokba és évekbe került, és teljesen megfojtotta a bürokrácia. Ha tényleg valami jót akarnak tenni, hát ez az, és nagyobb hitelességet fog adni Európának, mint az összes többi javaslatunk együttvéve.

Világosan akarok beszélni a Tanács előtt. A Tanács nem értett egyet ezzel, mert véleményem szerint – és ez az én véleményem – nem akarják a Parlamentet, és ami még fontosabb, a Parlament képviselőit a helyi régióban tudni, ahol fontosabbak vagyunk Önöknél, a Bizottságnál vagy náluk, a Tanácsnál. Mert amikor valami történik, az emberek a képviselőkre tekintenek. Nem a Bizottságra és nem is a Tanácsra, azt sem tudják, hogy kik Önök. Önök egy érinthetetlen, arctalan, bürokratikus szerv Brüsszelben. Így a képviselők, mi, a Parlament vagyunk azok – és ne meneküljenek e feladat elől –, akik mindig ott vagyunk kinn az emberekkel, és szükségünk van arra a támogatásra. Életemben nem hallottam még ilyen gyenge kifogásokat; itt az ideje befejezni ezt az ügyet.

Stavros Arnautakis (PSE). - (EL) Elnök úr, biztos asszony, általában azt mondjuk, hogy olyan Unió vagyunk, amelynek alapelve a szolidaritás. Ma polgárainknak olyan Unióra van szüksége, amely a gyakorlatba is átülteti ezt az elvet. Tettekre van szükség, nem csak szavakra. Ma felszólítjuk a Tanácsot, hogy vegye figyelembe a polgárok elvárásait, és mutassa meg, hogy a Szolidaritási Alapot illetően felnőtt a feladatához.

Országainkban mindannyian megtapasztaltuk már, hogy milyen gyakran fordulnak elő természeti katasztrófák. Mindannyian szemtanúi voltunk polgártársaink kétségbeesettségének, akiket a katasztrófák érintettek, és mindannyian tudjuk és megértjük, milyen fontos ezeknek a polgároknak, hogy érezzék, az Európai Unió mellettük áll. 2006 májusában az Európai Parlament elfogadta az Európai Bizottság új Szolidaritási Alapra vonatkozó tervét, azét az új, gyorsabb, rugalmasabb és hatékonyabb alapét, amelyet a Parlament a 2007–2013-as időszakban szándékozik megvalósítani, amely azonban idáig csak porfogóként szolgált a Tanács asztalán.

Őszintén nem tudom megérteni, hogy miként lehet az, hogy van egy ilyen jó eszközünk, és mégsem tudjuk alkalmazni. Az Európai Uniónak minden eddiginél nagyobb szüksége van az új Szolidaritási Alapra.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, a Régiók Bizottságának tagjaként lehetőségem volt saját szememmel látni a vihar által feldúlt erdőket a szlovákiai Magas-Tátrában, a tűzvészt Portugáliában és az árvízet a Cseh Köztársaságban. A helyi emberekkel beszélve teljes mértékben felismertem, mennyire az európai szolidaritás kézzelfogható megnyilvánulásának érzik a károk kijavítására és a tátrai nemzeti park helyreállítására felhasznált európai pénzeket. A Szolidaritási Alap bizonyos válsághelyzetekben alkalmas arra, hogy támogatást nyújtson az egyes államoknak, és ezzel nagyban kibontakoztassa a szélesebb értelemben vett Európához tartozás élményét. Sajnálatos módon ezen alap tényleges kezelése nem túl hatékony, így a segítség gyakran több hónapos késéssel érkezik meg. Ezért az Európai Parlament hosszú ideje próbálkozik a jogi keret megváltoztatásával, hogy a jogszabály képes legyen figyelembe venni a legfrissebb igényeket ezen pénzügyi erőforrások felhasználásakor, és gyors, hatékony segítséget tudjon nyújtani rövidebb idő alatt.

A globális éghajlatváltozás fényében várható, hogy az árvizekkel, aszályokkal, viharokkal és tűzvészekkel fenyegető természeti csapások gyakoribbá válnak öreg kontinensünkön. Újabb fenyegetések is vannak

terrortámadások és járványok formájában. Valójában az egyes államok megpróbálnak kétoldalú keretek között együttműködni, és közös gyakorlatokat és eseményeket szervezni a segélyszolgálatok számára. Így közvetve támogatják a polgári védelem Michel Barnier által 2006-ban körvonalazott elképzeléseinek némelyikét. Sajnos a vitát még folytatni kell.

Hölgyeim és uraim, gyors válaszok, a Szolidaritási Alap hatékonyabb felhasználása és nemzetközi együttműködés a katasztrófák megelőzése és hatásai leküzdése terén – ezek a legforróbb témák, különösen a közelgő európai választások előtt. Ezért teljesen megértem a felvetett kérdéseket, és felszólítom az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy gyorsan oldja meg a helyzetet.

Gábor Harangozó (PSE). - (HU) Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt biztos asszony, kedves kollégák. Az Európai Közösség azért hozta létre a Szolidaritási Alapot, hogy a kifejezetten sürgős esetekben gyorsan, hatékonyan és rugalmasan lehessen reagálni. A legkevésbé állítható azonban, hogy a Tanácsot a gyorsaság és a hatékonyság jellemezné a közös álláspont kialakításakor.

Sajnos azonban a legnagyobb természeti katasztrófák nem várnak a közös álláspont kialakulására. A Szolidaritási Alap fennállása óta elért pozitív eredmények ellenére további fejlesztések szükségesek, hogy sokkal gyorsabb és hatékonyabb segítséget lehessen nyújtani az arra rászorulóknak. A megoldandó problémák előttünk tornyosulnak, ezért nagyon nehezen tudom megérteni, hogy miért telnek el évek anélkül, hogy a Tanács bármiféle döntést hozott volna. Az enyémnél már csak a polgáraink megértését lesz nehezebb megszerezniük.

Nem engedhetők meg további késedelem, a vita eredményességére kell törekedni, és mihamarabb megegyezésre kell jutni annak érdekében, hogy a sűrűsödő természeti katasztrófák okozta kihívásoknak meg tudjunk felelni. Köszönöm figyelmüket.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). - (BG) Az utóbbi években egyre több katasztrófával kellett szembesülnünk, mind természeti, mind ember által okozott katasztrófákkal. Ezek a katasztrófák nemcsak súlyos pénzügyi, hanem sajnos emberi veszteségeket is okoztak. Az elmúlt néhány évben árvizekkel, aszályokkal és erdőtűzekkel kellett megküzdenünk Bulgáriában. Ezen a hétvégén földrengés volt Bulgáriában, amely szerencsére nem volt túl erős. Csekély vigasz ugyan, de mégis megerősíti a hatékony Európai Szolidaritási Alap szükségességét.

Rá szeretnék mutatni, hogy nem mi vagyunk az egyetlen ország Európában, amely ilyen csapásokat szenved el. A szomszédos Görögországnak például pusztító erdőtűzekkel kellett megküzdenie 2007-ben. Ez azt jelenti, hogy többet kell foglalkoznunk a katasztrófák következményeivel. Nyilvánvaló, hogy változtatnunk kell a szabályozáson, hogy rugalmasabb eszközöket biztosítsunk. Ahogy Berend úr 2006-ban készített jelentésében helyesen levonta a következtetést, fel kell gyorsítanunk a segélyek folyósítását, és csökkentenünk kell az ezzel járó bürokráciát. Biztosítanunk kell, hogy a segély akkor érjen el a polgárokhoz, amikor szükség van rá, nem pedig napokkal vagy akár hetekkel később. Ezért is üdvözlöm, hogy csökkentik a támogathatósági küszöböt és új, gyorsított kifizetéseket valósítanak meg, amelyek a valódi szolidaritás kifejezői. Egy másik nagyon fontos szempont, hogy az új, felülvizsgált javaslat kiterjed az ipari katasztrófákra is. Például ha Bulgáriában felrobbanna egy olajvezeték, vagy hajóbaleset történne, akkor ezek a katasztrófák is jogosultak lennének a Szolidaritási Alap támogatására.

És végezetül szeretnék bemutatni egy finanszírozási elképzelést. Hosszú távon mérlegelhetnénk, hogy a finanszírozási eszközökben, mint amilyen a Szolidaritási Alap, hasznosítsuk az „N+2” vagy „N+3” szabályok keretében felhasználatlanul maradt pénzek egy részét. Idővel azonban a valódi változásra kell összpontosítanunk, és éppen ezért sürgetem a Bizottságot és különösen a Tanácsot, hogy támogassák az Európai Szolidaritási Alap módosítását.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). - (EL) Elnök úr, biztos asszony, a Szolidaritási Alap fontos eszköze a szociálpolitika gyakorlásának a természeti csapások által sújtott tagállamokban. Az ilyen katasztrófák által sújtott európai polgárok iránti szolidaritás gyakorlati kifejeződése ez – olyan eljárásokon keresztül, amelyek valóban eleget tesznek az Európai Unió által saját polgárai számára nyújtott tevőleges támogatásról alkotott elképzelésnek.

Az Alap közreműködését abban, hogy segítsen megbirkózni a súlyos katasztrófákkal, jól szemléltették a közép-európai árvizek, az olaszországi földrengés és a portugáliai tűzvész, valamint a hazámban, Görögországban 2007-ben pusztító erdőtűz, és sokat mond, hogy sok tagállam használta fel az Alap előirányzatait. Azonban a jelenlegi rendelettel és a meglévő erőforrásokkal az Európai Unió nem tud választ adni a többi ilyen válságra, amelyek nem kizárólag természeti eredetűek; ilyenek például az ipari szennyezés, az európai járványok, az aszályok és más hasonló katasztrófák.

A rendelet javasolt reformja átfogóbb követelményeket ölel fel, felgyorsítja az eljárásokat, bevezet egy újítást, az előlegfizetést, és általában gyakorlati és pozitív intézkedéseket tartalmaz. Mindezek alapján, és mivel a Parlament elfogadta a Bizottság javaslatát, nemigen látom annak okait, hogy miért késik a rendelet ratifikálása.

Megnyugtató, biztos asszony, hogy világossá tette: álláspontjával támogatja véleményünket itt ma. Ez a késedelem nincs összhangban a szolidaritás bennünket vezető szellemével. A Tanácsnak nagy a felelőssége most, és reméljük, hogy választ ad az Európai Parlament felhívására, és azonnal eleget tesz annak, még ha ma nincs is jelen.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Elnök úr, biztos asszony, képviselőtársaim, mindenekelőtt hadd mondjam el, mennyire örülök, hogy végre vitát tartunk ebben a témában. Remélem, hogy a mai vita meg is hozza majd azokat az eredményeket, amelyeket a Bizottság már megígért nekünk. Mindannyian tudjuk, hogy a Szolidaritási Alap tényleges igénybevételére vonatkozó jelenlegi eljárások túl sok időt vesznek igénybe. Ezért javaslom az Unió költségvetésének módosítását.

Például amikor Románia a Szolidaritási Alapból nyújtandó segélyért folyamodott a 2005 tavaszán és nyarán bekövetkezett árvizek után, nagyjából egy évet kellett várnia, hogy megkapja a pénzt. A rendelet rendelkezései előírják, hogy a kérelmet legkésőbb a katasztrófa bekövetkezése után tíz nappal be kell nyújtani, és meg kell adni a veszteségek összértékét, ami segít besorolni a katasztrófa típusát. Elég nehéz teljesíteni ezeket a követelményeket például árvizek esetén. A károk megfelelő értékeléséhez előbb a víznek teljesen fel kell száradnia. Ez semmiképpen sem függ a nemzeti intézményektől és hatóságoktól. A következő eljárásban a Bizottságnak kell értékelnie a feltételek teljesülését, elsősorban a súlyos katasztrófa feltételeinek teljesülését. Ez jó sok időt vesz igénybe, ideértve a további információkhoz és pontosításokhoz szükséges időt is. Végezetül a módosított költségvetés jóváhagyása után a Bizottság előkészíti, majd jóváhagyja a támogatások odaítéléséről szóló határozatokat. Ezt követi végül a pénzeszközök átutalása, amelyet legkésőbb egy éven belül el kell költeni. Gyakorlatilag ezzel a pénzzel visszatérítik a kedvezményezett állam által az elszennvedett katasztrófa után már kifizetett kiadásokat. E feltételek alapján feltesszük magunknak a kérdést, hogy ez valóban gyorssegély-e.

Azzal szeretném zárni, hogy az, hogy elutasítják a Bizottságnak a rendelet módosítására irányuló javaslatát, miután azt megvitatták a pénzügyi tanácsosok munkacsoportjában, de nem konzultáltak a „Strukturális fellépés” munkacsoporttal, arra enged következtetni, hogy a pénzügyminiszterek között gyakorlatilag nem jött létre megegyezés. E következtetés számos problémát okoz nekünk, különösen most, amikor annyi probléma van tagállami szinten is.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Elnök úr, késő este vetjük fel a legjobb kérdéseket, ez pedig egyike azoknak, bár olyan ez, mint egy „párbeszéd egy sükettel”, mivel a Tanácsot nem halljuk ebben a vitában.

Két szó van, amelyről sokat beszélünk Európában: az egyik a „szubszidiaritás”, a másik pedig a „szolidaritás”. A szubszidiaritás a tagállamok és jogaik tiszteletben tartását jelenti, a szolidaritásban pedig véleményem szerint az Európai Unió közös vonása és egymás kölcsönös támogatása tükröződik. Akkor miért nem működik úgy ez az alap, hogy ellássa ezt a két feladatot? Az egyik veszély és az alap működésképtelenségéből adódó kár valójában abban áll, hogy bejelentjük a finanszírozás rendelkezésre bocsátását, majd nem folyósítjuk azt, mert a rendszer bonyolult, bürokratikus és nagyon nehezen kezelhető a közösségek és személyek számára.

Azt feltételezem, hogy ez alapvetően a költségvetésről és a pénzről szól. Nagyon figyelmesen hallgattam múlt héten a pénzügyi programozásért és költségvetésért felelős biztos megjegyzéseit számos dologgal kapcsolatban, a közös agrárpolitikától kezdve egészen más kérdésekig, különösen azt a felhívást, amelyben rugalmasabb költségvetés szükségességéről beszélt, egy olyan költségvetésről, amely gyorsabban reagál a világ eseményeire, nem pedig úgy, hogy Európai Unió az események után kullog.

Sajnálom, hogy nem beszélt arról, hogy rugalmasan kell reagálni az Európai Unióban bekövetkező eseményekre is, hiszen szerintem éppen ez az, amiről ma este itt beszélünk. Én abból az országból jöttem, amely nemet mondott a Lisszaboni Szerződésre, ahol egyre többet beszélünk arról, hogy közelebb kell vinni a polgárokhoz az Európai Uniót, ennek legjobb módja pedig az, ha látjuk Európát cselekedni, nem csupán beszélni. Attól tartok, túl sok a bejelentés az Európai Unióban az egyes dolgokról, helyi szinten viszont – ahol az emberek látják az Unió munkáját – túl kevés a tett.

Azzal a pozitív megjegyzéssel zárnám, hogy a reggeli lapokban egy felmérés azt állította, úgy tűnik, az ír közvélemény talán megváltoztatja véleményét Lisszabonnal kapcsolatban. Szóval haragudnék Önökre, ha csüggedten hagynánk el az üléstermet.

Sérgio Marques (PPE-DE). – (PT) Elnök úr, biztos asszony, hölgyeim és uraim, teljesen indokolt és lényegbevágó ez a szóbeli választ igénylő kérdés, amelyet Gerardo Galeote tett fel az Európai Bizottságnak a Regionális Fejlesztési Bizottság tagjaként. Világosan ki kell fejteni azokat az okokat, amelyek miatt a Tanács blokkolta a Szolidaritási Alap reformját, mivel nem tudott közös álláspontban megállapodni, amely lehetővé tette volna a jogalkotási folyamat folytatását.

Nehezen látható, milyen okok indokolhatják a Tanács álláspontját, kivéve talán a pusztán pénzügyi okokat. Nem akar a Tanács élénkebb és gyorsabb választ adni a megtörtént természeti katasztrófákra? Nem akar a Tanács ilyenfajta gyors választ adni minden típusú katasztrófára, például a súlyos ipari katasztrófákra, terrortámadásokra vagy közegészségügyi vészhelyzetekre?

Elengedhetetlen, hogy világos válaszokat adjunk ezekre a kérdésekre, mint ahogy ugyanilyen létfontosságú, hogy tisztázzuk, mit is gondol az Európai Bizottság erről a helyzetről, és szándékozik-e bármilyen lépést tenni a jogalkotási folyamat holtpontról való kilendítése érdekében.

A szolidaritás értékét szintén teljes mértékben biztosítani kell ezen a területen. A polgárok tényleg nem lesznek megértőek, ha ez nem történik meg.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Elnök úr, ez az alap egyike azoknak az eszközöknek, amelyek alapján a polgárok gyakran alkotnak ítéletet az Európai Unióról. Az elmúlt években egyre gyakrabban láthattunk természeti katasztrófákat, amelyek egyre rombolóbb jellegűek. Újra és újra hallunk árvizekről, aszályokról, tűzvészokról vagy viharokról a különböző tagállamokban. De nem csak ez az egyedüli probléma. Lehetővé kell tennünk, hogy segítyt biztosítsunk olyan események bekövetkeztekor is, mint a vegyi anyagok szivárgása, robbanások, ipari tüzek vagy az atomerőművekben előforduló balesetek.

Fel kell készülnünk az új kihívásokra is, mint például a terrortámadásokkal szembeni fellépés és az utóhatások kezelése. Nem feledkezhetünk meg a polgárok egészségét fenyegető válsághelyzetekről vagy az állatbetegségekről sem. E fenyegetésekkel szembesülve a gyógyszerek, védőoltások és felszerelések költsége nagy akadályt gördítenek e helyzetek kezelése elé. Az Alapnak rugalmasnak kell lennie, hogy választ tudjon adni, mégpedig átfogó válaszokat ezekre a helyzetekre. A támogatás kérelmezési eljárásának is a lehető legegyszerűbbnek kell lenniük.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Elnök úr, ma Hübner biztos asszony nagyon nehéz helyzetbe került. A Tanács nevében is választ kell adnia, amelynek nincs itt a képviselője. 2002-ben a dán elnökség alatt, amikor a hirtelen árvizek voltak, sikerült mobilizálni magukat és hetek alatt előkészíteni a szükséges dokumentumokat. Ma mind a négy elnökséget felelőssé kell tennünk a Szolidaritási Alap reformjának lassú menete miatt. Szükségünk van erre az Alapra. Az abból nyújtott segély nem csupán szolidaritásunk jelképe, de gyorsnak és hatékonynak is kell lennie, minimális bürokrácia mellett.

Úgy gondolom, két kérdéssel kell itt foglalkoznunk. Az egyik az, hogy hogyan kell irányítanunk a Szolidaritási Alapot és milyen helyzetekben kell hozzá fordulnunk, a másik pedig az, hogy a hosszú távú katasztrófamegelőzési tevékenységek céljából hogyan használjuk fel más alapok forrásait, például a Kohéziós Alapét. Ez azonban egy külön téma. Meg szeretném ragadni az alkalmat, hogy egy kérdést tegyek fel a Bizottságnak. Egyszer egy „gyorsreagálású eszköz” létrehozásáról tárgyaltunk, valamint annak készenléti állapotáról súlyos katasztrófák esetén, mintegy 200 millió eurós költségvetéssel erre az eshetőségre. Nem tudom, mi történt ezzel a projekttel, ami szintén kapcsolódik a mai vita tárgyát képező kérdéshez.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, szokatlan, hogy ismét a „catch-the-eye” eljárás keretében kapok szót, de meg akarom ismételni a vita végén, hogy a bírálatok, amelyeknek ma hangot adtunk, jórészt egyáltalán nem a Bizottságot érintik.

A Bizottság folyamatosan segített nekünk a jogszabály felülvizsgálatának kidolgozásában, és mindig a Parlament oldalán állt a végrehajtására irányuló erőfeszítésekben. A Tanács a hibás, és úgy akartuk megfogalmazni ezt a kérdést, hogy a Tanáccsal szembeni bírálatunknak adjunk hangot. Azzal, hogy ma a Tanács nincs jelen, semmibe veszi a Parlamentet, mi pedig nem nyugszunk bele abba, hogy így próbálnak meg lerázni minket.

Hübner asszony, teljes támogatásunkról biztosítjuk Önt a Tanáccsal folytatott tárgyalások során, amelyek célja, hogy működésbe hozza ezt a felülvizsgált alapot.

Danuta Hübner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, három magyarázattal tartozom Önöknek. Ez nem egy olyan szolidaritási alap, amely gyorssegélyeket nyújt; ez az alap a katasztrófák utáni szükséghelyzeti műveletek

meghatározott költségeinek visszatérítésén alapul, lehetővé téve a normális életkörülmények helyreállítását. A Bizottság javaslatot tesz, a Parlament és a Tanács pedig dönt.

Másrészt a rendelet módosításában javasoljuk az alkalmazási kör kiterjesztését, az alacsonyabb küszöbértéket, valamint javaslatot teszünk az eljárás módosítására, hogy lehetővé tegyük kifejezetten az előlegfizetést.

Harmadrészt, hosszan lehet sorolni közbelépéseimet, de Barroso elnök közbelépéseit is e hét elnökséget felölelő ciklusban; e felsorolás gyakorlatilag két oldalt tesz ki, szerepel rajta az összes találkozó és levél. A hét elnökség közül egyiknek sem sikerült megállapodásra jutnia a Tanácsban a rendelet módosításának jóváhagyásáról, noha némelyikük kezdetben pozitív hozzáállást tanúsított. Elutasítottam, hogy visszavonjam a javaslatot a Tanácstól, bízva abban, hogy az új jelentéssel, amelyet a Bizottság a jövő év elejére készít és fogad el, egy új vitát kezdeményezhetünk, amely lehetővé teszi, hogy folytassuk a módosítást; talán most is vannak új elképzeléseink, talán az Alap szélesebb körű módosításáról. Ebben a tekintetben nagyon remélem, hogy Önök is jelen lesznek és részt vesznek ebben a vitában, és támogatják a Bizottság javaslatát.

Röviden egy másik kérdéstről, a megelőzésről: az év végén közleményt fogadunk el „A katasztrófák megelőzésének új, átfogó megközelítése felé” címmel. Már befejeztük a két feltáró kutatást, befejeztük a konzultációkat is, a hatásvizsgálat pedig jelenleg előkészítés alatt áll. A kohéziós politikának is – valaki, ha jól emlékszem Janowski úr, javasolta a kohéziós politika bevonását a megelőző intézkedésekbe – az egyik prioritása éppen a megelőző intézkedés, különösen a környezetvédelem terén.

Ez minden, elnök úr. Remélem, a jövőben is úgy működünk együtt ezen Alap módosítása érdekében, hogy az fontosabbá váljon, és érzékenyebb legyen az európai polgárok igényeire.

Elnök. – A vitát lezárom.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Margie Sudre (PPE-DE), írásban. – (FR) A Parlament és a Bizottság több mint két éve megállapodott a Szolidaritási Alap alkalmazási körének bővítéséről, hogy az ne csak a természeti katasztrófákra terjedjen ki, hanem az ipari balesetekre, a terrortámadásokra és a súlyos közegészségügyi válságokra is.

A megállapodás rögzíti, hogy külön figyelmet kell fordítani a legkülső régiókra, még akkor is, ha azok nem teljesen felelnek meg a támogathatósági kritériumoknak, hogy gyorssegélyt kaphassanak az előre nem látható történések esetén.

Ez a reform azonban még mindig nem lépett hatályba, mivel a Tanácsnak nem sikerült határozatot hoznia, aminek eredményeként a közös álláspont elfogadása még jobban kitolódik.

Annak ellenére, hogy az Alapot felhasználták a Réunion megsegítésére a Gamède nevű ciklon után, Martinique és Guadeloupe, a Dean hurrikán áldozatai esetében továbbra is bizonytalan, hogy elfogadható-e a kérelmük, mivel a Tanács nem hozott gyors döntést e reformról.

A Bizottságnak is felül kell vizsgálnia javaslatait azzal a céllal, hogy erősítse az Unió polgári védelmi képességeit – a legkülső régiók és tengerentúli országok és területek szakértelmének és földrajzi elhelyezkedésének kiaknázása érdekében, amelyek arra törekednek, hogy támogató pontok legyenek az Európán kívüli beavatkozások esetén.

A legkülső régiók mindkét kérdésben ambíciózus választ várnak az EU-tól, hogy garantálják biztonságukat.

25. Fogyasztóvédelem a hitelekkel és a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatban (rövid ismertetés)

Elnök. – A következő napirendi pont az Iotova asszony által a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság nevében készített jelentés (A6-0393/2008) a fogyasztók védelméről: a fogyasztók képzésének javítása és tudatosságuk növelése a hitelekkel kapcsolatban (2007/2288(INI)).

Iliana Malinova Iotova, előadó. – (BG) A pénzügyi képzésről szóló jelentés, amelyről holnap szavazunk a plenáris ülésen, fontosabb, mint valaha. Nyilvánvaló, hogy a most előttünk álló pénzügyi válság elkerülhető, ha a fogyasztók megfelelően tájékozottak a különböző típusú hitelekkel járó kockázatokról. Határozottan kijelenthetjük, hogy ha korábban jobban előtérbe helyeztük az emberek pénzügyi képzését, nem kerültünk volna a jelenlegi helyzetbe, vagy legalábbis a válság nem öltött volna ekkora méreteket. A jövő érdekében biztosítanunk kell, hogy gyermekeinknek lehetőségük legyen jártasságra szert tenni a hitelkártyák és a hitelek

megfelelő kezelésében mindenhol Európában. A hallgatói jelzáloghitelekre, a nyugdíjrendszerekre és a befektetési alapokra kell összpontosítanunk. Ezek a pénzügyi termékek erőteljesen befolyásolják a fogyasztók életét, éppen ezért kell ezeket megvizsgálni. Nem szabad megfedkezniünk arról, hogy egyre több fiatal adósodik el anélkül, hogy akár sejtése lenne, milyen hatást gyakorol is ez életére.

Több hónapon keresztül dolgoztunk nagyon figyelmesen a jelentés szövegén. Nagyon érdekes nyilvános vitát folytattunk az európai és USA-beli bankok és pénzügyintézetek képviselőivel, éppen a válság előestéjén. Már akkor világosan előtérbe kerültek a problémák, és megkonduktak a vészharangok. Másrészt láttuk a pénzügyi képzéssel kapcsolatos tapasztalatokat és bevált gyakorlatokat is azokban az országokban, amelyek nagy hagyományokkal rendelkeznek ezen a téren, és amelyek folyamatosan dolgoznak ennek fejlesztésén – az Egyesült Királyságban, Franciaországban, Németországban és máshol –, és hallottuk azoknak a véleményét, akik megtették az első lépéseket ezen a területen. Örömmre szolgál a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságban a jelentésről tartott szavazás eredménye, valamint a Bizottság döntése a költségvetésről, amelyre a projekt támogatásához van szükség.

Számos bátorító választ is kaptunk a vezető pénzügyi intézményektől a saját kezdeményezésű jelentésre. Úgy hiszem, kompromisszumos megoldást értünk el, és ennek alapján bízom abban, hogy a jelentésről tartandó holnapi szavazás sikeres lesz. Csak közös erőfeszítésekkel tudunk felülemelkedni a jelenlegi pénzügyi válságon, éppen ezért kell összefognunk és együtt dolgoznunk ezen a közös kezdeményezésen. Ideje cselekedni és biztosítani, hogy az európai fogyasztók rendelkezzenek azzal a tudással, amelyre szükségük van a fogyasztói hitelekkel és más hitelekkel kapcsolatban ahhoz, hogy a hasonló pénzügyi katasztrófák többé ne ismétlődjenek meg. Ennek eléréséhez rendkívül fontos, hogy a tagállamok végrehajtsák a vállalt intézkedéseket, és szorosan együttműködjenek. Végezetül pedig szeretnék külön köszönetet mondani az Európai Bizottságnak a nekem nyújtott támogatásáért.

Danuta Hübner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, nagyon időszerű jelentésről beszélünk most. Rámutat számos olyan kihívásra, amelyekkel az európai fogyasztók a jelenlegi pénzügyi válsággal összefüggésben szembesülnek. Ezért is nagyon köszönöm Iotova asszonynak ezt az egyedülálló munkát.

A Bizottság a tavaly decemberben elfogadott közleményében felismerte a pénzügyi képzés fontos szerepét a belső piac megfelelő működésében. A fogyasztókat mindenképpen fel kell ruházni azokkal a képességekkel, amelyek segítségével felelős döntéseket hozhatnak személyes pénzügyeiket illetően, és csak így tudják kiaknázni azokat a kézzelfogható előnyöket, amelyek az Európai Unió pénzügyi integrációjából származnak.

Az oktatás tagállami hatáskör. A Bizottság szerepe ebben a tekintetben főként támogató jellegű, mindazonáltal fontos.

A nemzeti szint a legalkalmasabb a fogyasztók képzési programjainak megvalósítására, és egyben ez a leghatékonyabb és leghatásosabb is. A tagállamoknak kulcsszerepet kell betölteniük például azzal, hogy nemzeti pénzügyi képzési stratégiákat fogadnak el a köz- és magánszféra közötti partnerségek alapján.

Úgy vélem, a Bizottság szerepe az, hogy Unió-szerte előmozdítsa a pénzügyi képzést, rámutatva az előnyökre, koordinálva az erőfeszítéseket és szemléltetve a bevált gyakorlatokat.

Ebben a tekintetben számos gyakorlati kezdeményezést valósítottunk meg, és szakértői csoportot hoztunk létre a pénzügyi képzésről, amely első ülését októberben tartotta, a pénzügyi képzésre irányuló nemzeti stratégiák megvitatásának szentelve a találkozót.

Elősegítettük a Dolcetta nevű, tanároknak szóló online eszköz kifejlesztését is, amely megkönnyíti számukra a pénzügyi témák beépítését a meglévő tantervekbe. Hamarosan elindítjuk a pénzügyi képzés európai adatbázisát is, a különböző rendszerek elektronikus könyvtárát, amelyet a legkülönbözőbb szolgáltatók üzemeltetnek. Végül pedig a Bizottság rendszeresen védnöke az olyan kiválasztott eseményeknek, amelyek a pénzügyi képzést helyezik előtérbe.

Teljesen egyetértünk a parlamenti jelentés általános irányával és javaslatainak többségével. Döntő fontosságú kérdés a gyermekek és fiatalok oktatása, a Bizottság pedig osztja a Parlament azon meggyőződését, hogy a pénzügyi műveltséget oktatni kell az iskolákban.

Készek és hajlandóak vagyunk támogatni a tagállamokat alapvető oktatási programok kidolgozásában a magán pénzügyek terén, és hasonlóan vélekedünk arról az elképzelésről, hogy a Bizottságot bízzák meg uniós tájékoztató és médiakampányok lebonyolításával a pénzügyi képzés terén. Ezeket a tudatosító kampányokat a célközönség sajátos igényeire kell szabni, és akkor a leghatékonyabbak, amikor nemzeti vagy akár helyi szinten folynak. Megismétlem, készek vagyunk támogatást adni ebben.

Azzal zárnám, hogy megköszönöm a Parlamentnek az ügyben végzett kiváló munkát, és várom a Parlament és a Bizottság közötti párbeszéd folytatását a fogyasztók pénzügyi képzésének fontos kérdéseiről.

Elnök. – A napirendi pontot lezárom.

A szavazásra holnap déli 12 órakor kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Dragoș Florin David (PPE-DE), írásban. – (RO) A jogszabályok figyelmen kívül hagyása nem mentesít minket a következményei alól, ugyanúgy, ahogy a pénzügyi mechanizmusok figyelmen kívül hagyása sem mentesít az elszenvedett veszteségek alól.

A pénzügyi és bankintézeteknek és biztosítótársaságoknak mindig is kötelezettségük volt, és most is az, hogy „felhasználói útmutatásokat” adjanak a fogyasztóknak a pénzügyi termékekkel kapcsolatban, hogy megalapozott döntéseket hozhassanak. Ezért gondolom azt, hogy jó megoldás mindazoknak, akik ezt akarják, ha a kormányzati és nem kormányzati intézmények képzést nyújtanak az európai polgároknak a pénzügyekben, valamint banki és biztosítási témákban. Azonban az ezeket az eszközöket igénybe vevő fogyasztók tájékoztatása terület szolgáltatónak kell, hogy a feladata legyen. Úgy gondolom, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok kötelessége figyelmeztetni és tájékoztatni az európai polgárokat adott termékek és szolgáltatások káros természetéről, valamint úgy szabályozni az európai piacot, hogy ezek a káros termékek vagy szolgáltatások ne jelenhessenek meg a piacon.

Azzal zárnám mondandómat, hogy gratulálok az előadónak, Iotova asszonynak, valamint a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságban és a Gazdasági és Monetáris Bizottságban dolgozó kollégáinknak azért a hatékonyságért, amellyel kidolgozták ezt az állásfoglalást.

Zita Pleštinská (PPE-DE), írásban. – (SK) A kockázatos jelzáloghitelek terén kialakult válság megerősítette, hogy az uniós polgárok körében alacsony a pénzügyi tudatosság szintje. A fogyasztók nem ismerik eléggé a csőd és a túlzott eladósodottság kockázatait. A pénzintézetek által a pénzügyi termékekről nyújtott tájékoztatás, amely főként reklámok formájában jelenik meg, nehezen érthető, néha pedig megtévesztő. Nem adnak elégséges tájékoztatást a fogyasztóknak a szerződések aláírása előtt.

A fogyasztók pénzügyekkel és hitelekkel kapcsolatos tájékoztatását az iskolában kell megkezdeni, ahol a holnap fogyasztóival meg kell ismertetni a bankszektor termékeit. Különös hangsúlyt kell helyezni a fiataloknak, nyugdíjasoknak és a kiszolgáltatott helyzetű csoportoknak szóló programokra.

Határozott meggyőződésem, hogy a Bizottságnak egy külön költségvetési tételt kell létrehoznia az uniós szintű pénzügyi képzési programokra, amelyek összekapcsolhatnák az összes érintett szervet, például az államot, a nem kormányzati szervezeteket, a fogyasztói szervezeteket és a pénzintézeteket.

Külön hangsúlyozni szeretném a fogyasztói szervezetek szerepét közösségi szinten, de az egyes államok szintjén is, mivel ők ismerik a legjobban a célcsoportok igényeit a képzési programok terén. Sok tagállam költségvetésében nem rendel elégséges forrást a fogyasztóvédelmi politikához, és nem fordít figyelmet vagy pénzügyi támogatást a fogyasztóvédelmi szervezetek tevékenységére.

Kevés fogyasztó tudja megfizetni a személyes pénzügyi tanácsadók szolgáltatásait, ezért határozottan úgy vélem, hogy uniós képzési programokon keresztül és a fogyasztóvédelmi szervezetek keretében független tanácsokat kell adni a fogyasztóknak a megfelelő képzési programokról.

Marian Zlotea (PPE-DE), írásban. – (RO) Szeretnék gratulálni Iotova asszonynak az ebben a jelentésben tárgyalt témához. Úgy gondolom, a pénzügyi képzés nagyon fontos téma. Jelenleg Romániában azzal a problémával szembesülünk, hogy az emberek nem tudják fizetni adósságaikat, mert hitelt vettek fel különböző bankoktól. Nem csak hogy rosszul tájékoztatták őket a hitelek velejáróiról, de semmilyen pénzügyi képzést sem kaptak, amelynek segítségével eldönthették volna, melyik pénzügyi szolgáltatás alkalmasabb számukra.

Nem szabad összetévesztenünk a pénzügyi képzést a fogyasztóknak adott tájékoztatással. A pénzügyi képzési programokat korcsoportok és a lakosság különböző szegmenseinek igényei szerint kell kidolgozni.

Remélem, hogy a Dolcetta szolgáltatásait a lehető leghamarabb lefordítják románra és bolgárra, hogy a tagállamok összes polgárának hasznára válhassanak.

26. A fogyasztói piacok eredménytáblája (rövid ismertetés)

Elnök. – A következő napirendi pont az Anna Hedh asszony által a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság nevében készített jelentés (A6-0392/2008) a fogyasztói piacok eredménytáblájáról (2008/2057(INI)).

Anna Hedh, előadó. – (SV) Elnök úr, a belső piac rendkívül fontos eleme az európai együttműködésnek, sok fogyasztó számára azonban nem több halvány elképzelésnél. Függetlenül attól, hogy mennyire elismerjük ennek jelentőségét, szabályait és rendelkezéseit, mindannyian fogyasztók vagyunk, és mindannyiunkat érint, hogy miként működik a belső piac. Mindig is fenntartottam, hogy ha az európai fogyasztók elégedettek és magabiztosak, akkor a belső piac is hatékonyan működik és gyarapszik.

Hogy elnyerjük ezt a bizalmat, hatékonyabbá és a polgárok elvárásaira és problémáira érzékenyebbé kell tennünk a belső piacot. Ez nem feltétlenül az EU által bevezetett újabb és szigorúbb jogszabályokat és szabályokat jelent. A tájékoztatás, az oktatás és az önszabályozás gyakran alkalmasabb és hatékonyabb megoldásnak bizonyulhat. Függetlenül attól, hogy miként oldjuk meg a problémákat, a cél mindig a fogyasztók jogainak védelme, hogy a fogyasztók jó és megalapozott döntéseket hozhassanak. Ez természetesen maga a piac számára is előnyös. Ezért a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság és jómagam is üdvözljük a fogyasztói piacok eredménytábláját, amelyet a Bizottság mutatott be a bizottság felkérésére. Hiszünk abban, hogy ez fontos eszközzé válhat a fogyasztóvédelmi politika jövőbeli fejlődése számára.

A belső piac mintegy 500 millió fogyasztóból és az áruk és szolgáltatások nagy kínálatából áll. Természetesen lehetetlen részletesen megvizsgálni a belső piac valamennyi szempontját. Ezért fontos, hogy ott használjuk fel az elemzési erőforrásokat, ahol tényleg a legnagyobb szükség van rájuk. Üdvözlöm azt az öt területet, amelyre a Bizottság összpontosít, ezek nevezetesen a panaszok, az árszintek, az elégedettség, a szolgáltatóváltás és a biztonság. Ez az öt mutató az, amelyek relevánsak és alkalmazandók, még ha idővel szükség is lesz a továbbfejlesztésükre és javításukra, és talán néhány új kategóriát is fel kell majd venni közéjük.

Szeretném hangsúlyozni azt is, hogy milyen fontos az eredménytábla ismertségének növelése maguknak a fogyasztóknak és a nyilvánosságnak a körében. Ezért fontos, hogy könnyen érthető nyelven írjuk meg. Emellett az eredménytáblának láthatónak kell lennie a fontosabb weboldalakon.

Végezetül azt szeretném mondani, hogy időbe telik az eredménytábla kidolgozása, különösen mert a tagállamokban nagyon eltérő a fogyasztóügyi politika és a fogyasztóvédelem terén elért előrelépés mértéke, de azért is, mert mi is különbözőek vagyunk, más a kultúránk, mások a hagyományaink. Türelmesnek kell lennünk, és időt kell adnunk a fogyasztói piacok eredménytáblájának.

Szeretném megragadni egyben a lehetőséget, hogy köszönetet mondjak Kuneva biztos asszonynak és titkárságának a rendkívül építő jellegű együttműködésért.

Danuta Hübner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, az eredménytáblára irányuló kezdeményezés kevesebb mint egy éve indult el, és ezen idő alatt a Bizottság nagyra értékelte a Parlament érdeklődését és támogatását.

Az eredménytábláról sokat vitatkoztak a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságban, mi pedig sokat tanultunk ezekből a vitákból és az ott tett javaslatokból. Nagyon köszönöm ezt Önöknek, és külön köszönetem Anna Hedh asszonynak a kiváló jelentésért.

Hadd ismételjem meg röviden, miért olyan fontos mindannyiunk számára a fogyasztói piacok eredménytáblája. Ha tetteket akarunk felmutatni a fogyasztók előtt, akkor gyorsabban kell reagálnunk elvárásaikra, és jobban meg kell értenünk problémáikat, amelyekkel mindennapi életükben szembesülnek. Ehhez olyan rendszert kell alapul vennünk, amely megmutatja, hogy a piacok hogyan teljesítenek a fogyasztókat érintő gazdasági és társadalmi eredményeket illetően, és a fogyasztók milyen magatartást tanúsítanak a piacon. A megalapozott politikai döntéshozatalnak pontos adatokra van szüksége, mi pedig teljesen oszthatjuk az Önök véleményét ebben a kérdésben.

Az eredménytábla összesíti a bizonyítékokat, hogy azonosítsa azokat a piacokat, amelyeknél fennáll a kockázata, hogy nem teljesítenek jól a fogyasztók számára, és ezért további figyelmet igényelnek. Lehetővé teszi a kiskereskedelmi piac integrációja terén elért előrelépés nyomon követését is, és segítséget nyújt a fogyasztói környezet összehasonlításához a tagállamokban, különös tekintettel a fogyasztóvédelmi jogszabályok betartására, végrehajtására, a kártalanításra és a fogyasztói pozíció erősségére. Egyetértünk Önökkel abban, hogy mely mutatókat kellene beépíteni az eredménytáblába, és úgy véljük, a fogyasztói panaszok harmonizált, egész EU-ra kiterjedő adatbázisa alapvető fontosságú továbblépés lesz. Lehetővé

teszi számunkra, hogy korai szakaszban észleljük a hibákat a fogyasztói piacokon, és szükség esetén megfelelő intézkedéseket tegyünk.

A Bizottság szilárdan hisz abban, hogy fontos szerepeltetni az áradatokat az eredménytáblán, hiszen az árak képezik a fogyasztók egyik fő szempontját. A jelenlegi politikai és gazdasági környezet tovább erősíti a jó áradatok iránti igényt. Egyértelmű jelzést kell küldenünk fogyasztóinknak, hogy szem előtt tartjuk, miként alakulnak egymáshoz képest az árak a belső piacon. A Bizottság biztosíthatja Önöket arról, hogy teljesen tudatában van e kérdés összetettségének, és természetesen óvatossággal fogja értékelni ezeket az adatokat, és meggyőződik arról, hogy az adatokat a helyes összefüggésben helyezik el. Az árak megalapozott gazdasági okokból, de a piac működési zavara miatt is eltérhetnek a belső piacon, célunk pedig megtalálni annak módját, hogy elmondjuk a különbséget.

Osztjuk Hedh asszony véleményét abban, hogy fontos a tagállamok közötti szoros együttműködés. Az idén a Bizottság megkezdte a munkát a nemzeti politikai döntéshozókkal, a statisztikai hivatalokkal, a végrehajtó hatóságokkal és a fogyasztóvédelmi szervezetekkel az eredménytábla mutatóinak további kidolgozása céljából, és az elkövetkező években is folytatjuk ezt az együttműködést. Hedh asszony hangsúlyozta, hogy a nyilvánosság számára jobban hozzáférhetővé kell tennünk ezt az eredménytáblát, és növelnünk kell az ismertségét is. A Bizottság elfogadja ezt, és ennek érdekében fokozza majd erőfeszítéseit. Kérem Önöket, hogy az eredménytábla második kiadásában nézzék majd az eredményeket.

Végül, amit a Bizottság ki akar emelni Hedh asszony jelentéséből – bár több más pontot is idézhetnék, ha lenne időm –, az az a kívánság, hogy több, a fogyasztói pozíció erősségére vonatkozó mutatóra lenne szükség; ilyenek például a tájékozottság és a készségek. Az Eurostat felülvizsgált európai szociális felmérési programja keretében a Bizottság azt tervezi, hogy modult indít el a fogyasztói pozíció erősségével kapcsolatban, amelyen keresztül olyan mutatókat kíván mérni, mint a fogyasztói készségek, a tájékoztatás, a jogokkal kapcsolatos tudatosság és magabiztosság. Ezáltal statisztikai pillanatképet tudnánk készíteni az európai polgárokról mint fogyasztókról. Ezt tekintjük a Parlament által 2009-re javasolt kísérleti projekt fő témájának. Hadd zárjam megint azzal, hogy megköszönöm Hedh asszonynak az érdeklődést és a támogatást, nem utolsósorban a pénzügyi támogatást.

Elnök. – A napirendi pontot lezárom.

A szavazásra holnap déli 12 órakor kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Slavi Binev (NI), írásban. – (BG) Üdvözlöm az Anna Hedh által a fogyasztói piacok eredménytáblájáról készített jelentést és a jelentés célját, miszerint érzékenyebbé kívánja tenni a belső piacot a polgárok elvárásaival és aggályaival szemben. Bulgária úgynevezett demokratikus átmenetének elmúlt 19 évében a hatalmon lévő hatóságok nagy számban terjesztettek elő különböző privatizációs megoldásokat Bulgáriában. Nagy visszhangot kiváltó eset volt, amikor a ČEZ Měření energiaszolgáltató vállalatban bizonyítottan tolvaj személyek számára engedték meg, hogy belépjenek a bolgár belföldi piacra. A ČEZ úriemberei ellen, akik közül mi, az ATAKA pártban többeket már régóta egyszerűen csak otromba gengsztereknek tekintünk, saját országukban vádat emeltek. 32 alkalmazottjukat letartóztatták fogyasztói megzsarolásáért, akiket azzal vádoltak meg, hogy elektromos áramot lopnak. Azonban Bulgáriában a hárompárti koalíció, nyilván túlságosan elfoglalta saját korrupciós ügyeivel, ezt nem tekintette elégséges oknak ahhoz, hogy kidobja ezeket a bűnözőket, ahogy azt Kanada és Magyarország kormánya megtette, így a ČEZ kedves kis privatizációs megállapodásuk álcája alatt tovább rabolja és zsarolja a bolgár adófizetőket.

Úgy vélem, hogy a fogyasztói piacok eredménytáblájának elfogadása javítani fogja az azon ágazatok figyelemmel kísérésére szolgáló eszközöket, amelyeket a gyenge pontok és a jogsértések tekintetében ki kell vizsgálni, továbbá bevonja majd a nemzeti fogyasztóvédelmi hatóságokat a szociális szolgáltatások minőségének megőrzésébe, és segít helyreállítani a belső piacba vetett fogyasztói bizalmat.

Zita Pleštinská (PPE-DE), írásban. – (SK) Az Európai Parlament Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságának kiemelt célja az európai fogyasztók helyzetének javítása a belső piacon. Folyamatosan felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat olyan kutatásokra, hogy mit gondolnak a fogyasztók a belső piacról, és különösen hogy milyen igényeik vannak. A hatékony és jól működő belső piac fő feltétele a fogyasztói bizalom.

Elismerve azokat az előnyöket, amelyeket az 1997 óta használt értékelő tábla nyújt a belső piac számára, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság felszólította a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy fogyasztói piacokra vonatkozó eredménytáblára, arra az eszközre, amely a fogyasztók szemszögéből is értékeli a piacot.

Az értékelő tábla által használt öt fő mutató a panaszok, az árszint, az elégedettség, a szolgáltatóváltás és a biztonság. A bizottság elismeri, hogy mivel ez lesz az első ilyen eredménytábla fogyasztói piacokon, néhány mutatót később újakra kell majd lecserélni. Az árszintekre vonatkozó mutató különösen kétséges.

Egyetértek az előadó, Anna Hedh véleményével, hogy az eredménytáblát megfelelően népszerűsíteni kell a médiában, és el kell helyezni a fontosabb weboldalakon. Én azt részesíteném előnyben, ha a Bizottság pénzügyi támogatást nyújtana a közvéleményt tudatosító kampányokra, amelyeket fogyasztóvédelmi szervezetek bonyolítanának le. A fogyasztóvédelmi politika terén szerzett tapasztalatainknak köszönhetően ők tudják a legjobban, hogyan ismertessék meg a fogyasztókkal az eredménytáblát.

Határozott meggyőződésemm, hogy az eredménytáblának fel kell keltenie a fogyasztók érdeklődését, ha a fogyasztóügyi politika jövőbeli fejlesztésének fontos eszközévé kíván válni.

27. A fosszilis tüzelőanyagokból történő fenntartható villamosenergia-termelés rövid időn belüli demonstrációjának támogatása (rövid ismertetés)

Elnök. – A következő napirendi pont a Christian Ehler úr által az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság nevében készített jelentés (A6-0418/2008) a fosszilis tüzelőanyagokból történő fenntartható villamosenergia-termelés rövid időn belüli demonstrációjának támogatásáról (2008/2140(INI)).

Christian Ehler, előadó. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, brandenburgiként természetesen különösen nagy örömmel üdvözlöm Hübner asszonyt. Rövid áttekintést szeretnék adni az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság által a szénmegkötés- és tárolás demonstrációjáról szóló bizottsági javaslatról készített jelentésről. Ha teljesíteni akarjuk az Európai Unió által elfogadott energiaügyi és éghajlat-változási célokat, nyilvánvaló, hogy az egyik legfontosabb tényező a CO₂-kibocsátások csökkentése, amellyel összefüggésben a szénnek mint fosszilis tüzelőanyagnak alapvető szerepe van. Másrészről Európában jelenleg egy dilemmával szembesülünk. Három célunk van a környezetvédelmi és energiapolitikában: az első a környezetvédelem, a második az ellátás biztonsága, a harmadik pedig az árstabilitás, ami kéz a kézben jár az ellátás biztonságával, és különösen fontos a gazdaságilag olyan nehéz időkben, mint a mostani.

Európában mindannyiunk számára világos, hogy a szén Európa egyetlen fosszilis tüzelőanyaga, egyetlen fosszilis energiaforrása, így stratégiai szempontból fontos e három cél tekintetében. Azonban a szénmegkötési és -tárolási (CCS) technológia, azaz a tiszta technológia nélkül e tüzelőanyagnak nincs jövője. Ezért a parlamenti bizottság többsége üdvözölte a Bizottság javaslatát, hogy sürgősen támogatni kell a demonstrációs projekteket. A Bizottság nagyon ésszerű javaslatot terjesztett elő. A bizottság többsége egyetért azzal, hogy a lehető leggyorsabban ösztönzőket kell nyújtani a CCS-technológia ipari méretű hasznosítására. Ezért a Parlament többsége úgy érzi – ennek többször is elég nyilvánvalóan hangot adtunk –, hogy a tiszta technológiára nyújtott pénzügyi támogatás elengedhetetlen Európa energiaügyi és éghajlat-változási céljaihoz.

Az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság javaslata ezért nagyon sajátos, forrásokat kér a hetedik kutatási keretprogramból és a kapcsolódó kibocsátás-kereskedelmi egységekből legalább 12 demonstrációs létesítmény megépítésére. Ezeknek a létesítményeknek össze kell kapcsolniuk a különböző tárolási és szállítási opciókkal ellátott technológiákat, és a lehető legszélesebb körben terjesztetni kell ezeket Európában.

Óvatos optimizmussal szemléljük a Bizottság első mozdulatait a CCS-ről és a kibocsátáskereskedelmi rendszerről szóló irányelvekről folyó háromoldalú tárgyalásokon. Ugyanezen óvatos optimizmus mellett az a véleményünk, hogy a háromoldalú tárgyalásokon nem csak a CCS jövőbeli keretfeltételeit kell megpróbálnunk tisztázni, hanem le kell fektetnünk a létfontosságú ideiglenes kísérleti létesítmények finanszírozásának szilárd alapjait is.

Danuta Hübner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, nagyon köszönöm Ehler úrnak a fosszilis tüzelőanyagokból történő fenntartható villamosenergia-termelés rövid időn belüli demonstrációjának támogatásáról szóló bizottsági közleményről készített jelentését. Nagyra értékeljük, hogy a jelentés általánosan támogatja politikai célkitűzéseinket, és elismeri azt a fontos szerepet, amelyet a szénmegkötés és -tárolás (CCS) tölthet be az éghajlatváltozás elleni globális küzdelemben.

A jelentés azt is világosan elismeri, hogy sürgősen szükség van 12 nagyléptékű demonstrációs projektre ahhoz, hogy a CCS-t 2020-ig üzletileg életképesse tegyünk. Közleményünket a CCS-irányelvet is felölelő teljes és átfogó éghajlati és energiaügyi csomag részeként kell értelmezni, amely irányelv meghatározza a CCS-technológiák európai működését lehetővé tevő jogi keretet; a csomag része még a kibocsátás-kereskedelmi rendszer, amely megadja a CCS rendszer gazdasági és kereskedelmi keretét, valamint a Bizottság javaslata,

miszerint a tagállamok rendeljék a kibocsátási egységek árveréséből származó bevételek 20%-át az alacsony széndioxid-kibocsátású technológiákkal kapcsolatos beruházásokhoz, mint amilyen a CCS is. A végleges döntéstől függetlenül az árverésből származó bevételek alapvető finanszírozási forrássá válnak a CCS demonstrációs projektek számára.

Végül pedig közleményünk javasolja egy európai koordinációs struktúra létrehozását 2009 elején, amely a tudás megosztásával, közös kommunikációs kezdeményezésekkel és más közös fellépésekkel támogatja a CCS demonstrációs projekteket.

Nagyra értékelem, hogy a Parlament összességében jóváhagyta az éghajlati és energiaügyi csomagot, és különösen a közleményt. A jelentés azonban azt is megállapítja, hogy a Bizottság erőfeszítései lehet, hogy nem lesznek elégségesek a Tanács által kijelölt cél, a tizenkét demonstrációs projekt eléréséhez. Megértem ezt az aggályt.

A pénzügyi kérdés kezelése érdekében a Környezetvédelmi Bizottság módosítást fogadott el a kibocsátás-kereskedelmi rendszerről szóló javaslatához, amely azt javasolja, hogy az új kibocsátóknak szánt tartalékból 500 millió EUR értékű kibocsátási egységet használjanak fel a CCS demonstrációs projektek finanszírozására.

A Bizottság politikai véleménynyilvánító dokumentumot küldött a Parlamentnek, hogy elősegítse a konszenzus kialakítását a Tanácsban is az alacsony széndioxid-kibocsátású technológiák megfelelő finanszírozásának biztosítása érdekében.

A jelentésben két másik kérdést is felvetettek, amelyekkel a Bizottság jelenleg nem tud teljesen egyetérteni. Először is a jelentés felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen részletes értékelést mind a tizenkét demonstrációs projekt költségeiről, valamint az állami és magánfinanszírozás arányáról. Hadd mondjam el ezzel összefüggésben, hogy a demonstrációs projekteket csak azt követően jelöljük ki, hogy pályázati eljárást szerveztek európai vagy tagállami szinten. A költségek értékelése jelenleg folyik, de ezek csak durva költségbecsléseket tudnak adni, mivel minden egyes projekt egyedi.

Másrészt a jelentés azt is javasolja, hogy használjanak fel forrásokat a kockázatmentes finanszírozási eszközökből is a CCS támogatására. Mivel ezeket a forrásokat már teljesen lekötötték, bármilyen változtatás a hetedik keretprogram módosítását tenné szükségessé.

Hadd fejezzem be azzal, hogy megköszönöm Önöknek a jelentésen végzett kiváló munkát, és remélem azt is, hogy a Parlament a szavazás során is megőrzi a jelentés általános irányát és célkitűzéseit.

Elnök. – A napirendi pontot lezárom.

A szavazásra holnap déli 12 órakor kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 142. cikke)

Adam Gierek (PSE), írásban. – (PL) Elnök úr, biztos asszony, az Európai Unió egyik célja a 2020-ra szóló ambiciózus éghajlatvédelmi terv, amelyet 3 x 20-as célkitűzésként is ismernek. A végrehajtási eszközök közé tartozik az árverés bevezetése a kibocsátás-kereskedelmi rendszerbe, valamint 2015 után a szénmegkötési és -tárolási (CCS) technológiák bevezetése. Azonban a 2015 után bevezetendő 500g CO₂/kWh kibocsátási határérték műszakilag megvalósíthatatlan, még a modern széntüzelésű erőműveknél is. Így ez egy rövid moratóriumot jelent a széntüzelésű erőművek építésére, ami veszélyezteti az energiabiztonságot.

A CCS-technológiák olyan iparágakban is hasznosíthatók, amelyek melléktermékként nagy CO₂-kibocsátást okoznak, például a vaskohászat. Emiatt a széntől leginkább függő tagállamoknak már most meg kellene kezdeniük a demonstrációs létesítmények építését, hogy megszerezzék a szükséges tapasztalatot. Ez azonnali pénzügyi támogatást igényel, mivel a 2013 után a kibocsátás-kereskedelmi rendszerből érkező források már megkésetté lesznek. Lengyelországban például most kellene építenünk két vagy három, CCS-technológiát hasznosító létesítményt. Olyan modern, feketekőszénrel vagy barnakőszénrel fűtött erőművekre gondolok, amelyek a CO₂-tárolás különböző módszereit hasznosítják porózus geológiai képződményekben vagy föld alatti tárolókban.

András Gyürk (PPE-DE), írásban. – (HU) A szén-dioxid-megkötés és -tárolás mára elengedhetetlenül része lett a klímaváltozással kapcsolatos párbeszédnek. Egy sokat ígérő technikáról van szó, amelynek ugyanakkor még rá kell szolgálnia a társadalom bizalmára. Jövőbeni használata egyfajta reális kompromisszum lehet a fosszilis energiaforrások megkerülhetetlensége és az éghajlatvédelmi célkitűzések között.

Mivel a szén-dioxid megkötése jelentős és hosszú távú befektetéseket feltételez, elengedhetetlen, hogy az Európai Unió következetes és stabil jogszabályi háttérrel teremtsen. Úgy vélem, hogy a Parlament által is módosított klímacsomag jó irányokat határozott meg ezen a téren.

Öröndetes fejlemény, hogy a Parlament vonatkozó jelentése nem közvetlen pénzügyi támogatást, hanem ingyenes kibocsátási kvótákat nyújtana 10–12 kísérleti erőműnek. Elengedhetetlennek tartom, hogy az ingyenes kvótákra jogosult erőműveket az Európai Bizottság a regionális egyensúly elvének figyelembevétele mellett jelölje majd ki. A jelentéstevővel egyetértésben úgy vélem, hogy az új technológiák elterjedése érdekében jelentős mértékben meg kell erősíteni a kutatás-fejlesztésre szánt forrásokat – tagállami és uniós szinten egyaránt.

Az Európai Unió támogatása nem pótolhatja a magánszféra erőfeszítéseit. Amennyiben a szén-dioxid-tárolás és -megkötés valóban életképes megoldás, úgy lesznek vállalatok, amelyek hajlandóak tevékeny részt vállalni a beruházások megvalósításában. Fontos megjegyeznünk a fentiek mellett, hogy a szén-dioxid-megkötés támogatása nem vonhat el forrásokat a megújuló energiaforrásoktól. Az általunk tárgyalt technológia ugyanis egy lehetséges, ám korántsem az egyedüli megoldás a klímaváltozás hatásainak mérséklésére.

28. A következő ülésnap napirendje: lásd a jegyzőkönyvet

29. Az ülés berekesztése

(Az ülést 23.10-kor berekesztik.)